

WÓJT GMINY GÓRNO

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY GÓRNO „GÓRNO”

Zespół autorów prognozy oddziaływania na środowisko:
mgr Krzysztof Parszewski – kierujący zespołem autorów
mgr inż. Oskar Kowalczyk

- opiniowanie i uzgadnianie -
Górnó, 7 kwietnia 2026

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	4
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	4
1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko.....	5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	5
2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	6
2.1. Charakterystyka terenu objętego projektem planu	6
2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu	7
2.3. Powiązania projektu zmiany planu z innymi dokumentami.....	9
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska.....	11
3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych.....	11
3.2. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna oraz cechy krajobrazu	14
3.3. Geologia, morfologia i zasoby naturalne.....	15
~ Udokumentowane złoża ~	20
~ Tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych ~	21
3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne	21
~ Wody powierzchniowe i podziemne ~	21
~ Wody powodziowe ~	27
3.5. Charakterystyka i ocena warunków glebowych.....	27
3.6. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery	28
3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego	30
3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	30
3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany planu	31
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	31
5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru.....	34
5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody - C-OOChK.....	34
5.2. Oddziaływanie planowanego zagospodarowania na wartości przyrodnicze Cisowsko-orłowskińskiego parku krajobrazowego	52
5.3. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	52
5.4. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność	64
~ Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni ~	64
~ Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów ~	64
~ Oddziaływanie kopalni „Józefka” ~	66
~ Ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych ~	68

5.5.	Oddziaływanie na powietrze	72
5.6.	Oddziaływanie na zdrowie ludzi	73
5.7.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne oraz Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny.....	80
	~ Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~....	87
	~ Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny ~	88
5.8.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i na krajobraz	90
5.9.	Oddziaływanie na warunki klimatyczne	92
5.10.	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	93
5.11.	Oddziaływanie na dobra kultury i zabytki	93
5.12.	Oddziaływanie tereny cmentarzy.....	93
5.13.	Oddziaływanie na dobra materialne	93
5.14.	Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska .	93
5.15.	Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, klimat i promieniowanie elektromagnetyczne.....	94
5.16.	Oddziaływanie transgraniczne	98
5.17.	Oddziaływanie skumulowane.....	99
5.18.	Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	99
6.	Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	99
7.	Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko	103
8.	Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia.....	104
9.	Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu na środowisko	105
10.	Spis rysunków, fotografii i tabel	105
11.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	106
Załączniki:		
1.	Oświadczenie autora prognozy	

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWY FORMALNO – PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w związku z wymogiem art. 46 pkt. 1. oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2022 poz. 1029 ze zm.). Zgodnie z art. 46 ww. ustawy, projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Uchwała intencyjna została podjęta uchwałą Nr XL/396/2022 Rady Gminy Górno z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Górno”, zmienionej uchwałą Rady Gminy Górno nr LI/284/2026 z dnia 30 marca 2026r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Górno” – dalej określanej jako „projekt planu”, „zmiana planu”, „przedmiotowy plan” itp.

Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:

1. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264);
2. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt tzw. Konwencja Bońska (Dz. U. z 2003 r. poz. 17);
3. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzone we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
4. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2022 r. poz. 96);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
8. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337);
9. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2026 poz. 13)
11. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 ze zm.);
12. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. 2024 poz. 1292 z późn. zm.);
13. Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (tj. Dz.U.2025 poz. 567);
14. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.);
15. poz. 2556 ze zm.);
16. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
17. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U.2024 poz. 82);
18. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.);
19. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 69);

20. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 68);
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
22. Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2021 poz. 845);
23. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
24. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
25. Dyrektywa Rady 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa);
26. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku;
27. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Celem niniejszej „*Prognozy oddziaływania na środowisko...*” jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio „Górnio”.

1. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

1.3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Sposób opracowania oraz zawartość niniejszej prognozy odpowiadają zapisom zawartym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych. Interpretacji sposobu opracowania prognozy wskazanej w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dokonano na podstawie wytycznych określonych w opracowaniu: „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym” pod redakcją Romana Bednarka (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.).

Posłużono się danymi dostępnymi publicznie. Wszystkie materiały źródłowe wymieniono poniżej:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio, przyjętego uchwałą Nr XXX/303/2021 z dnia 19 kwietnia 2021 r.;

2. zmiana nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno, przyjęta uchwałą Nr XII/68/2024 Rady Gminy Górno z dnia 6 listopada 2024 r.
3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, Uchwała Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego;
4. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025, Uchwała Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025;
5. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego;
6. Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego na lata 2016 – 2022 podjęty uchwałą Nr XXV/357/16 z dnia 27 lipca 2016 roku (Dz. U. Woj. Święt. 2016.2411);
7. Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2021. GIOŚ 2022;
8. Wyniki oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych województwa świętokrzyskiego w latach 2007 – 2009, WIOŚ Kielce;
9. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w roku 2017, WIOŚ Kielce 2018;
10. Wyniki klasyfikacji oceny stanu wód podziemnych w województwie świętokrzyskim w roku 2017, WIOŚ Kielce 2018;
11. Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016 – 2020” WIOŚ Kielce 2017;
12. Jan Marek Matuszkiewicz Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008;
13. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce; Włodzimierz Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysłajek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011;
14. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa listopad 2016 r.;
15. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, red. Roman Bednarek, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.;
16. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska – Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jadłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga – Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W.: Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, Geographia Polonica 2018, Volume 91, Issue 2, pp. 143-170.

2. USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CHARAKTERYSTYKA TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU

Obszar objęty ustaleniami planu miejscowego znajduje się w gminie wiejskiej Górno, która jest położona w województwie świętokrzyskim, w powiecie kieleckim. Siedzibą gminy jest miejscowość Górno. Przedmiotem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obszar sołectwa Górno.

Rysunek 1. Lokalizacja terenu objętego planem [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

2.2. GŁÓWNE CELE, ZAKRES I ZAWARTOŚĆ PROJEKTU PLANU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będący przedmiotem niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko...”, stanowi realizację uchwały Nr XL/396/2022 Rady Gminy Górno z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Górno”, zmienionej uchwałą Rady Gminy Górno nr LI/284/2026 z dnia 30 marca 2026 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Górno”.

Ustalenia projektu uchwały przewidują na terenie objętym planem tereny o różnym przeznaczeniu:

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

RZM – tereny zabudowy zagrodowej;

RZP – tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodnich;

U – tereny usług;

US – tereny usług sportu i rekreacji;

U-P – tereny usług lub produkcji;

RN – tereny rolnictwa z zakazem zabudowy;

L – tereny lasów;

ZN – tereny zieleni naturalnej;

ZP – tereny zieleni urządzonej;

RN-L – tereny rolnictwa z zakazem zabudowy lub lasu;

WS – tereny wód powierzchniowych śródlądowych;

KDS – tereny drogi ekspresowej;

KDGP – tereny drogi głównej ruchu przyspieszonego;

KDZ – tereny drogi zbiorczej;

KDL – tereny drogi lokalnej;

KDD – tereny drogi dojazdowej;
KR – tereny komunikacji drogowej wewnętrznej;
KP – tereny ciągów pieszo-rowerowych;
IW – tereny wodociągów;
IT – tereny telekomunikacji;

Szczególnie istotne ustalenia projektu planu z punktu widzenia prognozy oddziaływania na środowisko:

- obowiązek ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko wywołanego prowadzoną działalnością produkcyjną i usługową do granic działki, do której właściciel posiada tytuł prawny;
- obowiązek ochrony powietrza atmosferycznego poprzez zastosowanie w obiektach budowlanych instalacji, których eksploatacja nie spowoduje przekroczenia standardów jakości powietrza;
- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących:
 - zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej,
 - potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem:
 - inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej,
 - urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji niestanowiących realizacji inwestycji celu publicznego, realizowanych poza strefami krajobrazowymi A i B Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
 - terenów U-P, U;
 - zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu;
- zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, w których prowadzona działalność może spowodować zanieczyszczenie gruntów lub wód, bez zaprojektowania i wykonania odpowiednich zabezpieczeń;
- obowiązek stosowania następujących standardów akustycznych, określonych przepisami odrębnymi, dla terenów oznaczonych symbolami:
 - **MN** i **MN-U** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - **6U** jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
 - **RZM** jak dla terenów zabudowy zagrodowej;
 - **US** jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych;
- obowiązek spełnienia wymagań określonych przepisami odrębnymi dla stref ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wody;
- obowiązek przeprojektowania i przebudowy istniejącej sieci drenarskiej na terenach zmeliorowanych, wskazanych na rysunku planu, przed realizacją zamierzeń inwestycyjnych w sposób zapewniający prawidłowe funkcjonowanie systemu melioracyjnego na terenach sąsiednich;
- obowiązek przestrzegania ustaleń związanych z położeniem obszaru objętego ustaleniami planu w zasięgu Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Dolina Warkocza” PLH260021, wynikających z przepisów odrębnych.

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt zmiany planu powiązany jest z innymi dokumentami:

1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (z 2014 r.)

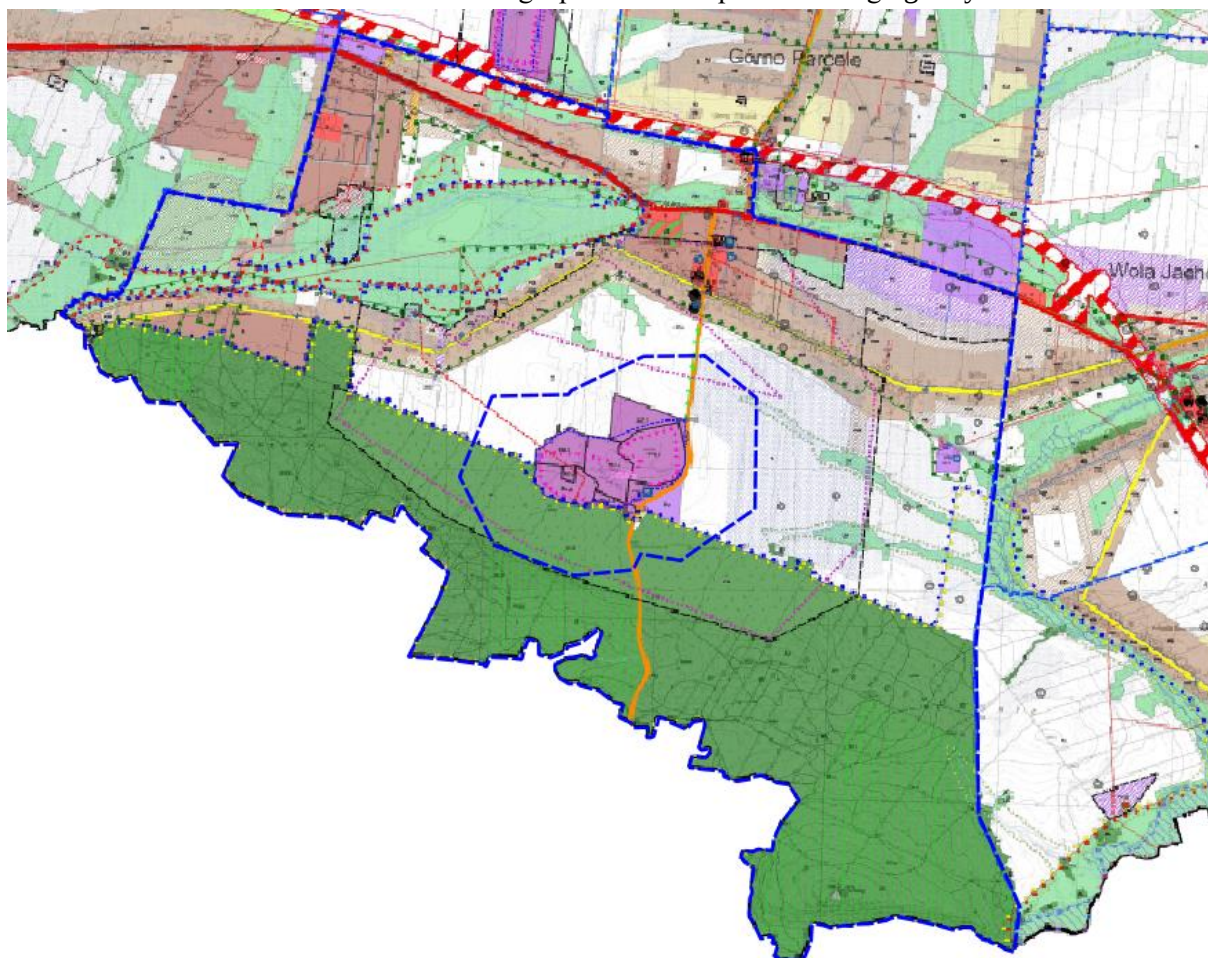
Gmina Górnó wchodzi w skład Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego. Głównym kierunkiem zagospodarowania MOF OW będzie dynamizacja procesów gospodarczych oraz porządkowanie kształtującego się żywiolowo mieszkalnictwa i przedsiębiorczości. Szczególne preferencje w zintegrowanym procesie inwestycyjnym odegrają niewątpliwie inwestycje służące metropolizacji oraz wzmocnieniu oddziaływania ośrodka wojewódzkiego na cały obszar regionu.

Główne wymagania środowiskowe:

- ⇒ podporządkowanie polityki przestrzennej na obszarach chronionych wymogom określonym w ustawie o ochronie przyrody i aktach prawnych ustanawiających te obszary;
- ⇒ zapewnienie zgodności charakteru i intensywności zagospodarowania terenu z cechami środowiska oraz jego naturalną chłonnością i odpornością na zniszczenie;
- ⇒ rozwój zabudowy w ramach już zainwestowanych terenów, ograniczający jednocześnie do minimum rozprzestrzenianie się i rozdrabnianie zabudowy oraz zawłaszczanie terenów otwartych i biologicznie czynnych, w tym obrzeży istniejących i projektowanych zbiorników wodnych;
- ⇒ maksymalne uwzględnianie wymogów ochrony środowiska przy planowaniu rozmieszczenia nowych terenów i obiektów produkcyjnych, tak, aby skala narażenia ludności na negatywne oddziaływania była jak najmniejsza;
- ⇒ tworzenie i racjonalne kształtowanie wokół Kielc tzw. „zielonego pierścienia” — terenów biologicznie czynnych, co przyczyni się do poprawy warunków zdrowotnych, zwłaszcza przez kształtowanie korytarzy napowietrzających;
- ⇒ poprawa relacji pomiędzy powierzchnią terenów intensywnie zainwestowanych i powierzchnią terenów otwartych, stanowiących bazę dla rekreacji i wypoczynku oraz zapewniających odpowiednią cyrkulację i wymianę powietrza z obszarami sąsiednimi;
- ⇒ prowadzenie polityki przestrzennej zapewniającej kumulowanie w swoim pobliżu podmiotów gospodarczych uciążliwych dla ludności i środowiska;
- ⇒ kompleksowe wyposażanie nowych terenów osadniczych i inwestycyjnych oraz doposażanie już istniejących w infrastrukturę techniczną;
- ⇒ maksymalne wykorzystanie istniejących tras przebiegu infrastruktury technicznej (skupianie liniowych elementów infrastruktury w korytarzach) oraz tworzenie wzdłuż nich obudowy biologicznej;
- ⇒ uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej;
- ⇒ uwzględnianie w: studiach gminnych, planach miejscowych, decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzjach o warunkach zabudowy, obszarów szczególnie zagrożonych powodzią (studiów ochrony przeciwpowodziowej wykonanych przez Dyrektora RZGW — do chwili sporządzenia map zagrożenia powodziowego opracowanych przez Prezesa RZGW¹);
- ⇒ ograniczenie emisji przemysłowych zanieczyszczeń oraz niskiej emisji do powietrza, oraz zmniejszenie skali narażenia ludności na ponadnormatywny hałas;
- ⇒ wprowadzanie zieleni osłonowej w otoczeniu uciążliwych zakładów produkcyjnych;
- ⇒ ograniczenie niekorzystnych skutków powierzchniowej eksploatacji złóż surowców mineralnych poprzez ich właściwą rekultywację i odpowiednie zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych

¹ Plan z 2014 roku nie uwzględniał zmian w ustawie Prawo Wodne - obecnie Polskie Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” i system ISOK

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno

Rysunek 2. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno obejmujący obszar objęty projektem planu

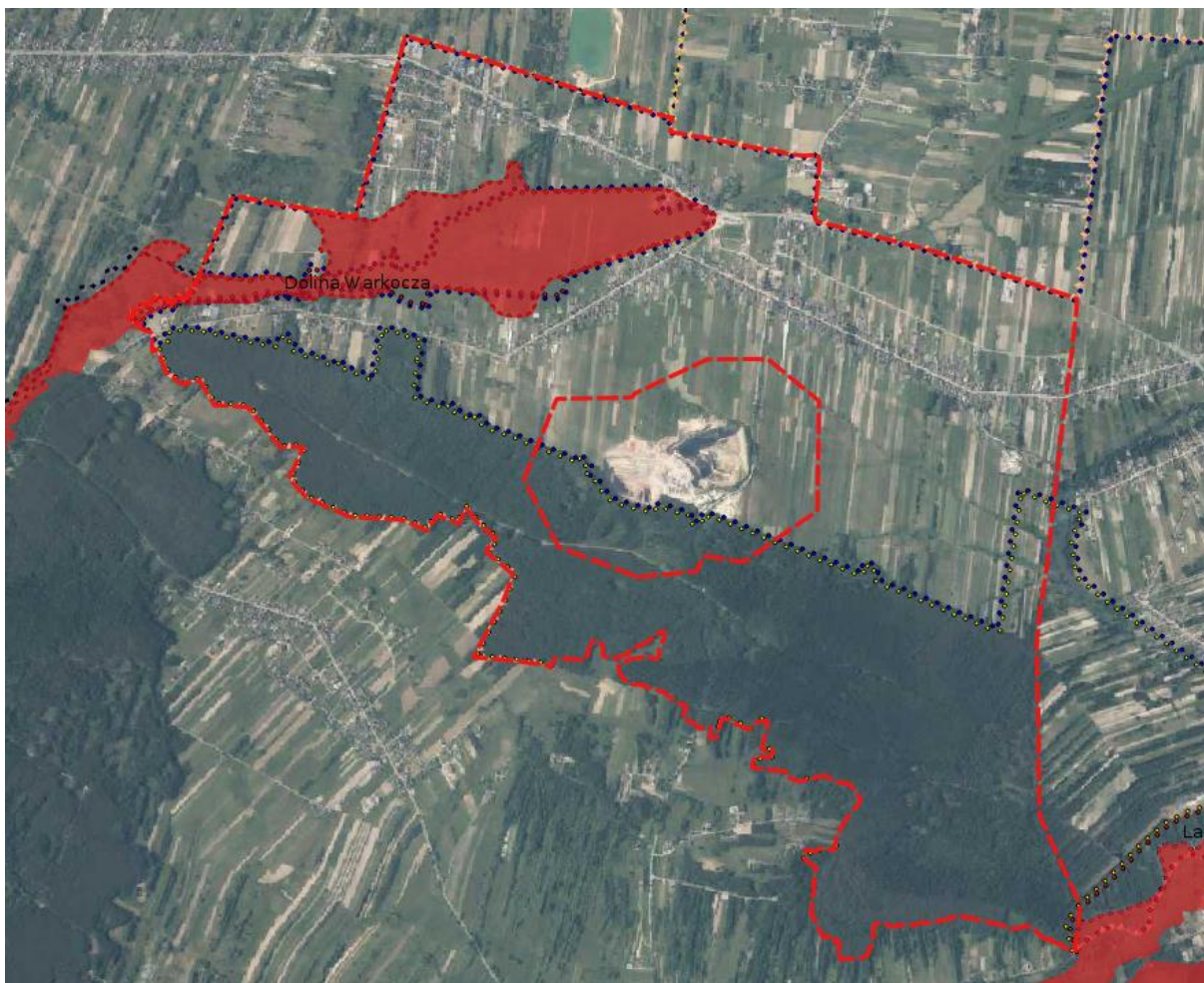
Obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno przyjęte uchwałą Nr XXX/303/2021 z dnia 19 kwietnia 2021 r., zmienione uchwałą Nr XII/68/2024 Rady Gminy Górno z dnia 6 listopada 2024 r.

-Analiza wykazała, że ustalenia projektu planu nie naruszają ustaleń studium.

3.1. CHARAKTERYSTYKA TERENU POD KĄTEM SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

- [illegible]

11

Rysunek 4. Obszar Natura 2000 Dolina Warkocza oraz strefy A, B i C Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w granicach projektu planu [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

Obszar Natura 2000 „Dolina Warkocza” PLH260021

Obszar Natura 2000 „Dolina Warkocza” (PLH260021) zajmuje powierzchnię 337,9 ha, przy czym w gminie Górnio znajduje się 145,35 ha. Został on utworzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE).

Jest to miejsce występowania licznej populacji Skójkę gruboskorupowej *Unio casus*, gatunku z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej, który znajduje się także na Światowej Czerwonej Liście IUCN oraz na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce. Jest to najlepiej zachowana populacja w dorzeczu Nidy, w przyszłości może stanowić bazę dla przyszłej restytucji tego gatunku. Jest to miejsce objęte programem monitoringu krajowej populacji. Koryto rzeczne licznie zasiedlają również minogi strumieniowe *Lampetra planeri*, głowacze białopłetwe *Cottus gobio* oraz przy ujściu do Lubrzanki różanki *Rodeus sericeus amarus*.

Przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 „Dolina Warkocza” są typy siedlisk przyrodniczych:

- 6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- 6230 – Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion płaty bogate florystycznie)

Oraz gatunek wymieniony w załączniku II do dyrektywy siedliskowej (92/43/EWG):

- 1032 – Skójkę gruboskorupowa (*Unio crassus*).

Dla obszaru Natura 2000 „Dolina Warkocza” PLH260021 został sporządzony plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 lutego 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. z dnia 24 lutego 2023 r. poz. 1095).

Fotografia 1. Obszar Natura 2000 Dolina Warkocza w granicach projektu planu [fot. Kama Kotowicz 04.2023]

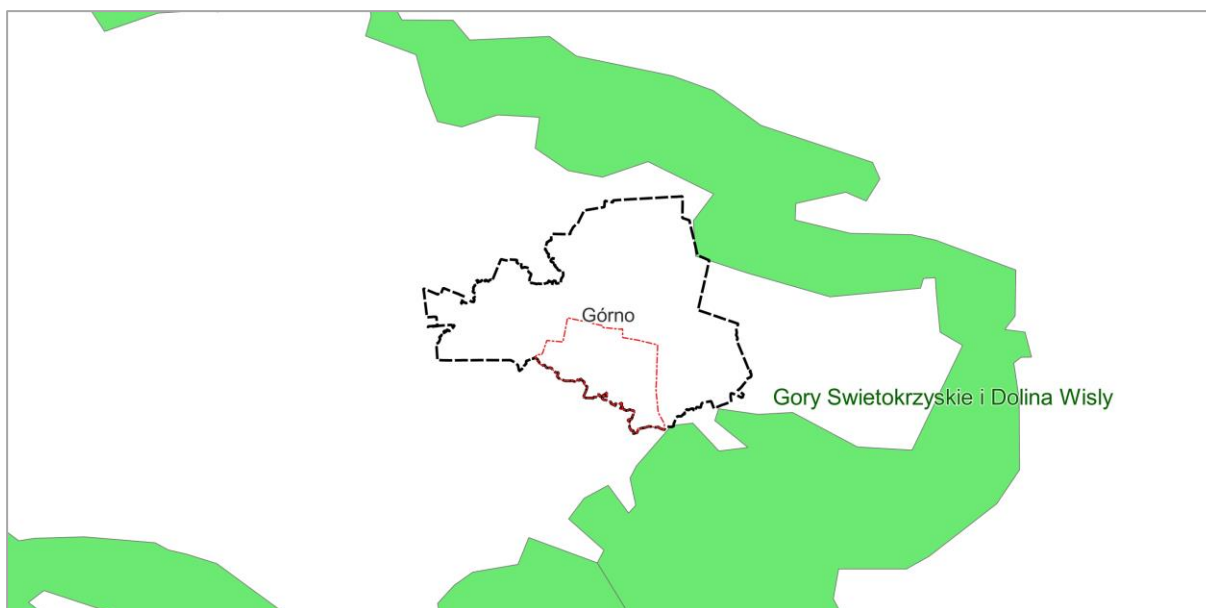
Projekt planu w całości leży w granicach **Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** dla którego obowiązuje uchwała Nr XIV/200/2015 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7 września 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2015 r. poz. 2655).

Cisowsko-Orłowski OChK położony jest głównie w granicach zlewni rzeki Lubrzanki oraz częściowo zlewni Kamionki i Bobrzy. Pełni on ważne funkcje łącznikowe pomiędzy ŚPN, a wspomagającymi go parkami krajobrazowymi: Sieradowickim, Suchedniowsko-Oblęgorskim, Cisowsko-Orłowskim i Chęcińsko-Kieleckim.

Pod względem fizycznogeograficznym obszar ten obejmuje część Gór Świętokrzyskich. Szata roślinna jest zróżnicowana o dużych walorach przyrodniczych. W północnej części obszaru (Pasma Klonowskie) grupują się najcenniejsze, naturalne zbiorowiska mieszanych lasów liściastych, świeże bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły. Szczególnie zbiorowiska tzw. kwaśnej buczyny sudeckiej (z żywcem dziewięciolistnym) zasługują na objęcie ochrona przez włączenie w granice Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

W południowej części obszaru wysokie walory botaniczne mają również zbiorowiska leśne w Grupie Otracza i w Paśmie Brzechowskim. Są to bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły. Na terenie C-OOChK istnieje leśny rezerwat przyrody Sufraganiec chroniący dobrze zachowane i typowy fragment boru mieszanego z jodłą, świeżego boru sosnowego, grądu oraz łągo jesionowo-olszowego. W rezerwacie bardzo odsłonięty jest profil osadów dolnego dewonu z wkładką wulkanogenicznych tufitów oraz zachowany fragment lasu jodłowego z gatunkami roślin rzadkich i chronionych.

Projekt planu leży poza zasięgiem głównych korytarzy migracji zwierząt. Przez obszar planu przebiegają lokalne korytarze ekologiczne obejmujące tereny dolin rzecznych, lasów i otwartych terenów rolnych. Przebieg korytarzy lokalnych wskazano na rysunku projektu planu.

Rysunek 5. Przebieg głównych korytarzy ekologicznych względem gminy Górno i obrębu Górno (kolorem czerwonym) [źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska]

3.2. WALORYZACJA FAUNISTYCZNA I FLORYSTYCZNA ORAZ CECHY KRAJOBRAZU

Według podziału geobotanicznego Polski przedstawionego przez Matuszkiewicza (1993) teren opracowania znajduje się w obszarze Krainy Gór Świętokrzyskich (Dział Wyżyn Południowopolskich). O odrębności przedmiotowego regionu (Działu) decyduje w znacznym stopniu bogate ukształtowanie terenu i podłoże geologiczne. Sama kraina zaś charakteryzuje się:

- dużą rolę jedlin i zachodniokarpackiej odmiany żyznych buczyn (przy czym na analizowanym terenie występują one rzadko),
- często pojawiającymi się kontynentalnymi borami mieszanymi (*Quercus robur*-*Pinetum*), występującymi na znacznych obszarach gminy Górno,
- dąbrowami świetlistymi (*Potentilla albae*-*Quercetum*) występującymi sporadycznie.

Na obszarze opracowania, w zasięgu obszaru Natura 2000, a także w jego sąsiedztwie mogą występować liczne gatunki zwierząt.

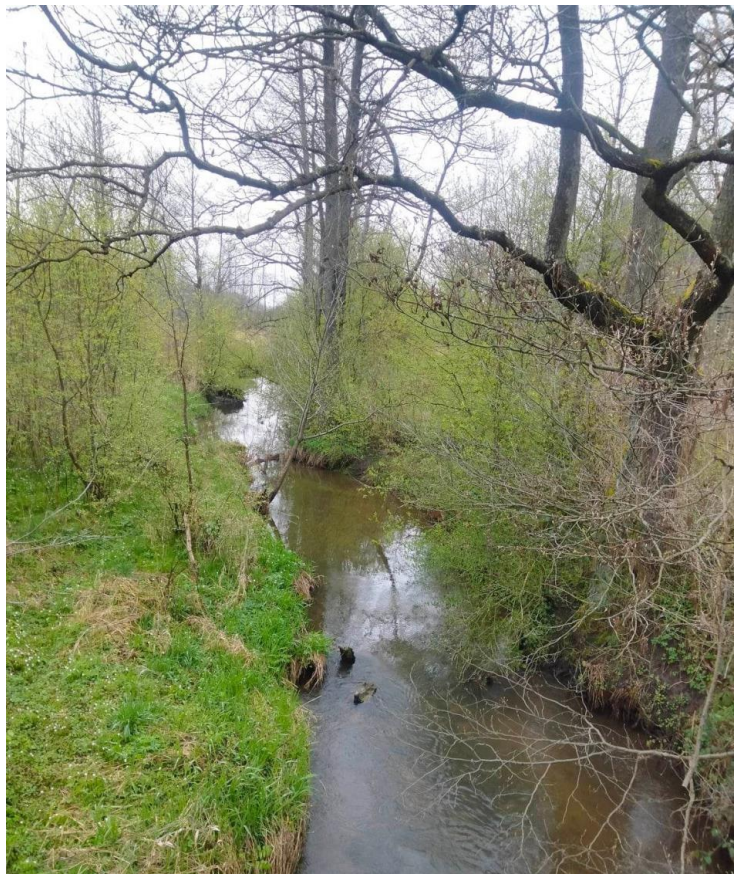
Lasy położone w granicach planu należą do nadleśnictwa Daleszyce. Położone są na glebach piaszczystych. Wśród siedlisk dominują bory świeże z dominacją sosny, a także bory mieszane świeże, las mieszany, bór wilgotny. W strukturze wiekowej drzewostanów przeważają drzewostany powyżej 50 lat. Oprócz 60% drzewostanu sosnowego dość licznie reprezentowane są buki i jodły. Lasy na terenie gminy pełnią funkcję wodochronną, glebochronną i rekreacyjną.

Pomimo iż lasy na terenie samej gminy, stanowią nieznaczną część jej powierzchni (13,5%), to ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo rozległych kompleksów leśnych usytuowanych na terenie gmin sąsiednich, mają one znaczący, choć nie bezpośredni wpływ na kształtowanie warunków przyrodniczych gminy Górno.

Istotnym elementem w strukturze krajobrazu gminy są użytki zielone (łąki i pastwiska zajmujące ogółem 15,8% powierzchni gminy) z licznymi zadrzewieniami i zakrzewieniami połęgowymi, oraz niewielkie torfowiska występujące w dolinach rzecznych.

Ważną rolę w krajobrazie spełniają również układy zaroślowe (drzewa i krzewy) występujące na zboczach dolin, ciągi drzew przydolinnych, zadrzewienia śródpolne i towarzyszące zabudowie zagrodowej.

W obszarze Natura 2000 „Dolina Warkocza” stwierdzono występowanie gatunków: bóbr europejski (*Castor fiber*), głowacz białopłetwy/kłujek kamienny (*Cottus gobio*), minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*); wydra (*Lutra lutra*), (*Ophiogomphus cecilia*), różanka (siekierka)/różanka europejska (*Rhodeus amarus*).

Fotografia 2. Obszar Natura 2000 Dolina Warkocza w granicach projektu planu [fot. Kama Kotowicz 04.2023]

3.3. GEOLOGIA, MORFOLOGIA I ZASOBY NATURALNE

Obszar gminy Górnio położony jest w obrębie paleozoicznego trzonu Gór Świętokrzyskich. Według Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski², na powierzchni terenu występują skały eratemu paleozoicznego, systemu: kambryjskiego, ordowickiego, sylurskiego, dewońskiego i karbońskiego. Poza jednym miejscem (Góra Józefka) brak jest tutaj skał eratemu mezozoicznego. Utwory eratemu kenozoicznego reprezentowane są przez skały systemu paleogeńsko-neogeńskiego oraz czwartorzędowego – z serią plejstocenu i holocenu.

Obszar gminy położony jest w łysogórskiej i kieleckiej strefie fałdów³, graniczących ze sobą wzdłuż nasunięcia świętokrzyskiego (mniej więcej na linii Bęczków – G. Stuzyna – Krajno Południowe). W północnej części gminy w jednostce łysogórskiej położona jest skiba łysogórska, w której występują utwory serii kambru środkowego i górnego (Grzbiet Kraiński). W kieleckiej strefie fałdów spośród

² P. Filonowicz, Szczegółowa mapa Geologiczna Polski w skali 1: 50 000, ark. Bodzentyn, 815 – Kielce, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 1969 r.

³ A. Konon, „Regionalizacja tektoniczna Polski – Góry Świętokrzyskie i regiony przyległe”, Przegląd Geologiczny, vol 56, nr 10, 2008 r., s. 921

jednostek strukturalnych – od północy – występują: antyklina bielińska (Krajno Południowe), synklina miedzianogórska (na linii Bęczków – Wola Jachowa), antyklina szydlówkowska (Cedzyna Góra), antyklina Woli Jachowej (na linii Leszczyny – Górnio – Wola Jachowa), synklina Radlina (Cedzyna – Radlin – Górnio – Wola Jachowa), brachyantyklina napękowska (Barania Góra 308,6 m n.p.m.) oraz synklina napękowska (Skorzeszyce) – wypełnione utworami systemu dewońskiego i karbońskiego, oraz antyklina niestachowska (Góraż Zdobiec - zachodnia część Pasma Brzechowskiego) – zbudowane z utworów serii dewonu dolnego i kambriu dolnego.

W systemie kambryjskim występują tutaj:

- iłowce i mułowce z wkładkami piaskowców i szarogłazów (warstwy holmiowe), piaskowce i mułowce (warstwy protolenusowe), iłowce, piaskowce, łupki i szarogłazy (nierozdz.) oraz piaskowce, mułowce i iłowce z wkładkami kwarcytów, łupków szarogłazowych i lamprofirów (poziom subholmiowy); jest to seria kambriu dolnego; są to grunty skaliste typu fliszu z przewagą łupków o, jak się wydaje, najsłabszych parametrach budowlanych w całym systemie; grunty te wykazują dobre i dostateczne warunki budowlane, pogarszające się wraz z nachyleniem terenu i zawilgoceniem podłoża; w miejscach gdzie łupki są silnie spękanе i okresowo zawodnione przez wody deszczowe, a ponadto przykryte zwietrzeliną ich nośność jest osłabiona;
- łupki, iły, kwarcyty i szarogłazy – gdzie odsłaniają się spod glin peryglacialnych i lessów; upady rzędu 46-56° ku NE; jest to seria kambriu środkowego; są to grunty skaliste typu fliszu z przewagą łupków; warunki budowlane dobre i dostateczne (gdy są zwietrzałe lub przykryte pokrywą utworów peryglacialnych);
- piaskowce, kwarcyty i łupki z wkładkami ilów i zlepieńców rozpoznane na Radostowej (451,3 m n.p.m.) i Kraińskim Grzbiecie; upady rzędu 42-67° ku NE; kwarcyty z wkładkami piaskowców i łupków (kwarcyt łysogórski) – położone w rejonie północnych stoków Radostowej oraz Krajna Zagórza; jest to seria kambriu górnego; utwory te budują główne pasmo świętokrzyskie, Łysogóry, które w rejonie Krajna Pogorzeli, od Kraińskiego Grzbietu oddziela strefa uskokowa; Kraiński Grzbiet na zachód od tej strefy jest obniżony i przesunięty ku południowi ca 0,5 km; generalnie są to grunty skaliste silnie zdiagenezowane, dobre pod względem budowlanym; miejscami jednak są to grunty typu fliszu z przewagą łupków o gorszych parametrach budowlanych, bardziej narażone na ruchy grawitacyjne, zwłaszcza zwietrzałe, jak również gdy są przykryte pokrywą utworów peryglacialnych.

System ordowicki jest słabo reprezentowany na powierzchni terenu. Z obszaru gminy znane są jedynie piaskowce (arenigu) z dwu niewielkich wystąpień w rejonie Ogrodzenia na południe od Radlina.

W systemie sylurskim mamy tutaj:

- łupki z wkładkami szarogłazów (warstwy wydrzyszowskie) znane z Krajna Zagórza w Dolinie Wilkowskiej, oraz łupki z wkładkami szarogłazów (warstwy rzepińskie) znane z północnego stoku Góry Cedzyna (311,9 m n.p.m.); są to skały miękkie, nie tworzące form pozytywnych w rzeźbie; jest to seria syluru górnego; pod względem budowlanym nie są to grunty zbyt sprzyjające, choćby z uwagi na fakt, iż poprzez swoje wykształcenie litologiczne sprzyjają stagnowaniu wód opadowych; przykryte zwietrzeliną i dodatkowo położone na stokach lub zboczach dolin mogą stanowić podłoże do ruchów masowych – w sprzyjających okolicznościach. Z przełomu systemu sylurskiego i dewońskiego występują piaskowce, szarogłazy i łupki wiśniowe (warstwy klonowskie) znane z wąskich wychodni w rejonie Cedzyna Góra. Ze względu na położenie obszaru gminy w stosunku do struktur geologicznych duży udział w budowie mają tutaj skały systemu dewońskiego. Są to:
- w serii dewonu dolnego: piaskowce, kwarcyty, łupki i zlepieńce (s. plakodermowa) znane z Podmachocic, Bęczkowa Zaskala, Bęczkowa Górki, Góry Strużyny (367,1 m n.p.m.), Krajna

Południowego, gdzie są zachowane szczątkowo; być może są one śladem sięgającej tu antykliny bielińskiej; utwory dolnego dewonu występują także wąskim pasem na północnych stokach Pasma Brzechowskiego (północne skrzydło antykliny niestachowskiej), opisywane tam jako mułowce i piaskowce płytowe kwarcytowe z wkładkami tufitów i zlepieńców czy piaskowce (emsu), lub piaskowce, kwarcyty, łupki i zlepieńce (warstwy barczańskich) w rejonie Góry Zdobiec i Cedzyna Góra; ponownie występują w rejonie Świniej Góry – południowe skrzydło a. niestachowskiej; w skrzydłach tej antykliny, miejscami pojawiają się też, starsze, żedyńsko-zigeńskie, mułowce szarowiśniowe z wkładkami piaskowców; są to utwory skaliste typu fliszu z przewagą piaskowców lub łupków; piaskowcowe to grunty o dobrych i bardzo dobrych warunkach budowlanych, jednak gdy są przykryte zwietrzeliną, warunki te pogarszają się; inaczej sytuacja przedstawia się z utworami łupkowymi, te są bardziej podatne na ruchy masowe (zwłaszcza zwietrzałe i zawodnione);

- w serii dewonu środkowego: magle, wapienie i dolomity (poz. dąbrowski) rozpoznane w rejonie na północ od Góry Zdobiec; wapienie i magle zdolomityzowane (poz. dąbrowski) występujące na południowych stokach Świniej Góry; margle, mułowce, piaskowce i dolomity (poz. dąbrowski) z rejonu północnych stoków Pasma Brzechowskiego oraz Góry Zdobiec; wapienie masywne (żywetu grn.) i łupki, margle i wapienie (żywetu grn.) występujące w skarpie Lubrzanki na północ od Leszczyn; są to grunty skaliste, zasadniczo o dobrych warunkach budowlanych, pogarszających się w strefach przykrycia przez zwietrzeliny gliniaste, w strefach zwietrzenia, skrasowienia, większego nachylenia stoków oraz większego udziału utworów marglistych i łupkowych; należy zwracać uwagę na miejsca z procesami krasowymi;
- w serii dewonu górnego: łupki, margle i wapienie (fran) oraz wapienie, margle i łupki (famenu) znane z południowych stoków Góry Strużyny, rejonu Skały na północ od Leszczyn, Górna, Góry Józefki, Radlina; a także wapienie koralowe i płytowe oraz łupki (fran dln.), wapienie płytowe, zrostkowe i laminowane z wkładkami łupków i chalcedonitów (fran grn.), wapienie płytowe, margle i łupki (poziom cheilocerasowy) oraz łupki i wapienie gruzłowe z rejonu Radlina; są to grunty skaliste węglanowe, wapienno-margliste o nieco gorszych warunkach niż w serii poprzedniej, m.in. z uwagi na większy udział utworów marglistych i łupkowych.

Na obszarze gminy Górnio, występują utwory systemu karbońskiego. Są to:

- łupki ilaste i krzemionkowe (turneju) oraz iłowce i mułowce z wkładkami szarogłazów (wizenu), które rozpoznano w rejonie pomiędzy Górą Józefką a Górnem, na południe od Góry Strużyny, w rejonie Skały na północ od Leszczyn oraz w Radlinie; ze względu na swoje wykształcenie litologiczne jak również sytuację strukturalną nie budują one wyniesień powierzchni terenu; jest to seria karbonu dolnego. Są to grunty skaliste iłołupkowe, oraz typu fliszu z przewagą łupków, generalnie o dostatecznej przydatności dla budownictwa, m.in. z uwagi na możliwość zalegania na nich wód opadowych.

W systemie triasowym mamy tutaj jedynie łupki, zlepieńce, piaskowce i mułowce (piaskowca pstrego dln.), które rozpoznano jako wypełnienie zagłębienia krasowego w dolomitach na Górze Józefce. Utwory te mogły ulec zniszczeniu w trakcie eksploatacji górniczej prowadzonej w tym rejonie.

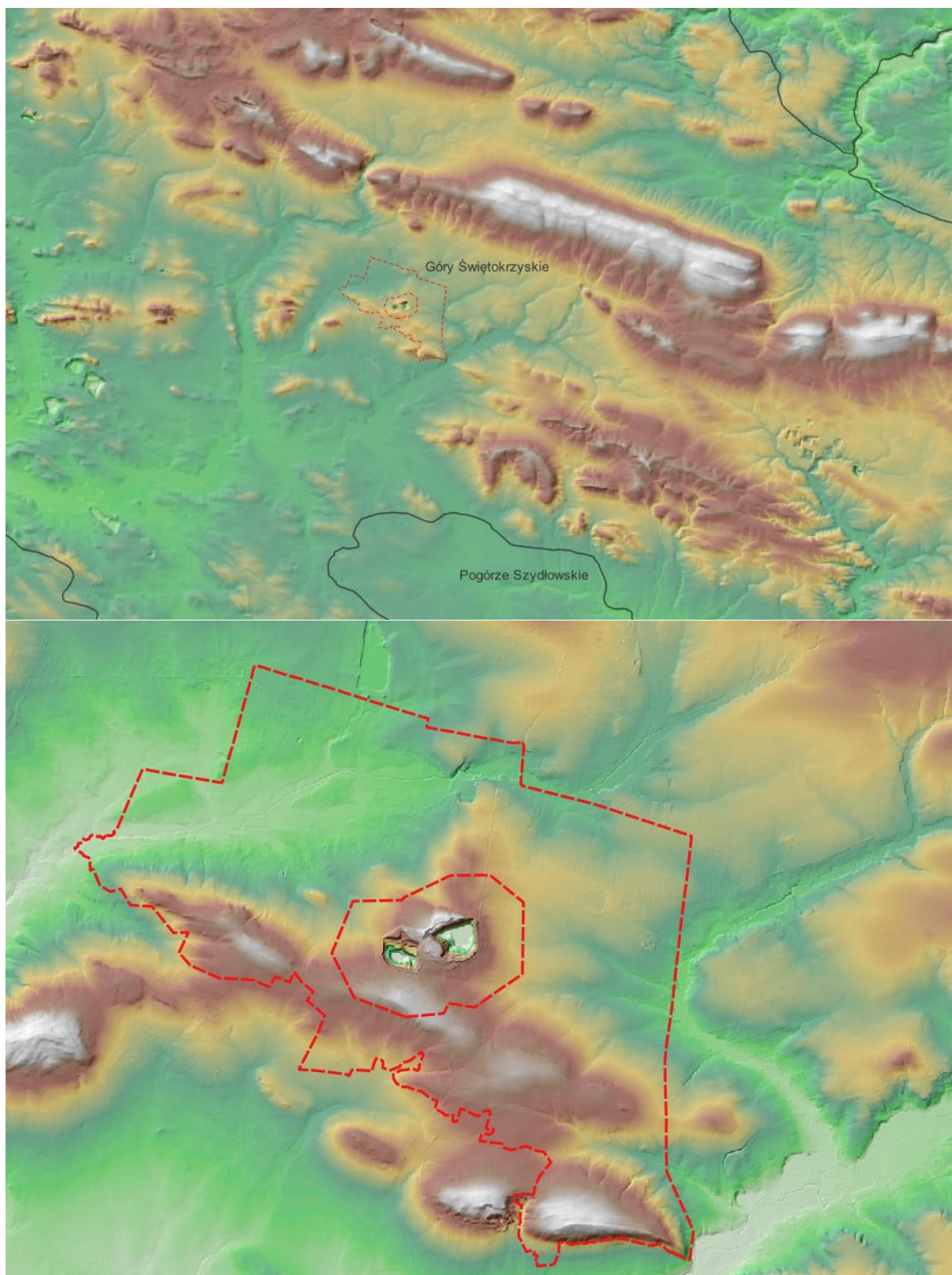
W systemie paleogenu - neogenu rozpoznano iły pstre z konkrecjami żelazistymi oraz mułki w rejonie Świniej Góry. Z systemem neogeńskim związane są piaski, mułki i iły z wkładkami lignitów (miocenu) rozpoznane na południe od Górna, gdzie stanowią wypełnienia zagłębień krasowych w dolomitach. Serie ilaste same w sobie są podatne na ruchy grawitacyjne. Jednak z uwagi, iż tutaj występują one na niewielkich powierzchniach, oraz często w obrębie form krasowych, nie stanowią dużego zagrożenia.

W systemie czwartorzędowym przewagę mają utwory serii plejstocenijskiej, seria holocenijska skupia się w dolinach rzek. Rozpoznano tutaj:

- gliny ilaste z piaskowcami dewonu i kambru zwietrzelinowe i deluwialne; mułki lessowate; gliny zwałowe dolne; lessy podmorenowe; ropy warwowe; osady peryglacialne (gliny zwietrzelinowe); piaski i żwiry wodnolodowcowe i lodowcowe; gliny zwałowe górne; piaski i mułki z domieszką żwirów lodowcowe, częściowo wodnolodowcowe; piaski z domieszką głazów lodowcowe i wodnolodowcowe, częściowo deluwialne; piaski i żwiry lodowcowe, częściowo wodnolodowcowe; gliny i mułki peryglacialne; lessy, mułki i piaski pylaste; piaski ze żwirami rzeczne i peryglacialne; gliny piaszczysto-ilaste z otoczkami i głazami peryglacialne, miejscami głównie deluwialne; piaski rzeczne, częściowo wodnolodowcowe i peryglacialne; piaski rzeczne ze żwirem w stropie; piaski i żwiry rzeczne z soczewkami glin i otoczek soliflukcyjnych w stropie; gliny, piaski i mułki peryglacialne z głazami; piaski rzeczne; piaski pylaste i lessy piaszczyste; lessy; piaski eoliczne i piaski eoliczne w wydmach, osady deluwialne (piaski i mułki) – plejstocenijskie;
- piaski eoliczne; piaski eoliczne w wydmach; piaski i mułki rzeczne; torfy, namuły torfiaste i mady – holocenijskie.

Mięszość pokrywy czwartorzędowej sięga od kilku (na stokach) do kilkunastu metrów (dolne części stoków, zbocza dolin), a w dnach dolin rzecznych do ca 20 m.

Na szczególną uwagę zasługują utwory spoiste, np. lessy, piaski pylaste i lessy piaszczyste (występujące w rejonie Kraińskiego Grzbietu) z uwagi na możliwość występowania sufozji i osiadań zawałowych, oraz zwietrzliny gliniaste i ilaste, ropy i mułki zastoiskowe, lessy podmorenowe oraz utwory w których i na powierzchni których, mogą gromadzić się większe ilości wód – np. deluwia, utwory peryglacialne, itp. Utwory te w sprzyjających warunkach (nawodnienia, zalegania na stromych stokach, podcięciu erozyjnemu, itd.) mogą ulegać grawitacyjnemu przemieszczaniu. W wielu miejscach w krawędziach zboczy dolin rzecznych i rozcięć erozyjnych wychodzą utwory spoiste, które zalegają poniżej np. serii niespoistych (sympkich). Taki układ warstw połączony z nachyleniem powierzchni terenu może sprzyjać powstawaniu zsuwów – zbocza doliny Lubrzanki (oraz części mniejszych dolinek). Utwory piaszczyste, zazwyczaj średnio zagęszczone, sprzyjają budownictwu pod warunkiem, iż wody gruntowe są głębiej położone.

Rysunek 6. Obszar objęty zmianą planu na tle podziału fizyczno-geograficznego Polski [źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego]

Analiza budowy geologicznej gminy Górnio wskazuje na pozytywne formy morfologiczne, jako obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych. Są to wzniesienia o stosunkowo stromych zboczach zbudowane ze skał kambru i dewonu. Budują one ciągi wzgórz w północnej i południowej części gminy. Środkowa część gminy jest wolna od tych form, a niewielkie wzniesienia wystają ponad

poziom osadów plejstocénskich nie są podatne na ruchy osuwiskowe, oprócz rejonów występowania łowcw i mułowców. Czsc tych form, okrywają osady peryglacialne i deluwialne stanowiące efekt połączonego działania wietrzenia i ruchów masowych takich jak soliflukcja i spzywanie. Jeśli osady te pokrywają stoki o większym nachyleniu, prawdopodobieństwo wystąpienia ruchów osuwiskowych wzrasta. Drugim obszarem narażonym na ruchy osuwiskowe są doliny rzeczne. Krawędzie tarasów takich rzek jak Lubrzanka, Belnianka czy Warkocz narażone są na obrywanie się lub osuwanie mas ziemnych wskutek erozji bocznej rzek na odcinkach o nieuregulowanym korycie.

~ Udokumentowane złoża ~

Na terenie objętym projektem planu nie występują złoża surowców naturalnych. W granicach planu znajduje się teren górniczy Józefka V o numerze w rejestrze 10-13/1/62c będący pod nadzorem górniczym Okręgowego Urzędu Górniczego.

W sąsiedztwie obszaru objętego planem miejscowym, znajdują złoża surowców naturalnych „Józefka” - złoże pokładowe zbudowane z wapieni i dolomitów dewońskich barwy szarej (wapień dewoński), beżowej i czerwonej (dolomit). Eksploatacj złoża rozpoczęto w 1982 roku. W sąsiedztwie planu występuje obszar górniczy Józefka V o numerze w rejestrze 10-13/1/62c będący pod nadzorem górniczym Okręgowego Urzędu Górniczego.

Cały obszar planu leży poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Rysunek 7. Złoże "Józefka" położone poza granicami projektu planu

*Fotografia 3. Kopalnia "Józefka" [fot. Kama Kotowicz 08.2019 r.]
~ Tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych ~*

W wyniku przeprowadzonych prac, do bazy Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej (SOPO), prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, teren objęty projektem planu położony jest poza terenami narażonymi na osuwanie się mas ziemnych oraz zagrożonymi erozją.

3.4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW WODNYCH: WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

~ Wody powierzchniowe i podziemne ~

Gmina Górno w całości położona jest w zlewni rzeki Białej Nidy. Na jej terenie występują trzy zlewnie cząstkowe rzek Lubrzanki, Warkocza i Kakonianki.

Wzdłuż zachodniej granicy gminy, przy granicy z planem, płynie rzeka Lubrzanka (prawobrzeżny dopływ Czarnej Nidy o długości 33,6 km i powierzchni zlewni 252,6 km²) biorąca swój początek w miejscowości Jaworze, położonej poza terenem gminy Górno. W przełomie przez Pasma Główne Gór Świętokrzyskich tworzy koryto o szerokości 3 - 7 m. Poniżej przełomu rzeka przyjmuje kierunek południkowy, utrzymujący się aż do ujścia. Lubrzanka jest określana jako rzeka typowo górską, o nagłych wezbraniach. Dolina Lubrzanki cechuje się wysokimi walorami przyrodniczymi wynikającymi z wodno-łaskowego charakteru, zachowanego dzięki niewielkiemu stopniu zmeliorowania.

Przez teren opracowania przepływa również ciek wodny Warkocz, będący dopływem rzeki Lubrzanki. Jego łączna długość wynosi 17,52 km i ma swój początek na południowym stoku Łysicy. Do rzeki Lubrzanki wpada w okolicach miejscowości Suków.

Projekt planu znajduje się w zasięgu JCW **PLRW200062164469 Warkocz** i **RW20006216433 „Czarna Nida do Stokowej”**:

- **PLRW200062164469 Warkocz** jest to naturalna część wód, objęta monitoringiem. JCW w granicach obszaru objętego planem miejscowym rozciąga się na terenie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszaru Natura 2000 „Dolina Warkocza”.

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

- umiarkowany stan ekologiczny
- Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny: azot azotanowy; ichtiofauna
- Stan chemiczny: poniżej dobrego
- Wskaźniki determinujące stan chemiczny: benzo(a)piren; nie dotyczy
- Stan (ogólny): zły stan wód

Cel środowiskowy:

- dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
- stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
- Jej celem środowiskowym na terenie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, jest zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie polderów. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód poprzez likwidację części rowów melioracyjnych, odstąpienie od ich konserwacji; rozbudowę zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę; uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej; tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności; ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin; likwidację nielegalnych wysypisk śmieci. JCWP była monitorowana w okresie 2016-2021.. JCWP jest obecnie monitorowana - posiada ustalony ppk na okres 2022-2027.
- Jej celem środowiskowym na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Warkocza jest Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Unio crassus* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].

- **RW20006216433 „Czarna Nida do Stokowej”** - jest to naturalna część wód, objęta monitoringiem. JCW w granicach obszaru objętego planem miejscowym rozciąga się na terenie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

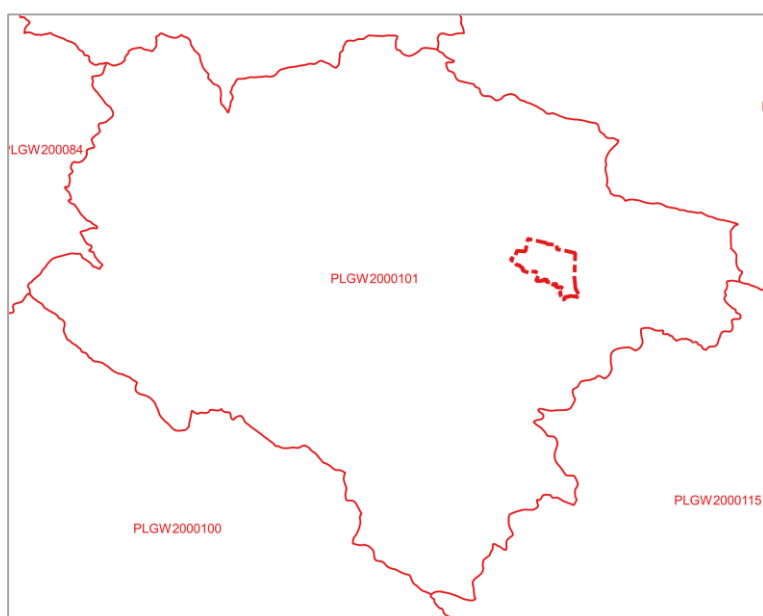
- umiarkowany stan ekologiczny
- Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny: nie dotyczy; fitobentos, ichtiofauna
- Stan chemiczny: poniżej dobrego
- Wskaźniki determinujące stan chemiczny: benzo(a)piren; nie dotyczy
- Stan (ogólny): zły stan wód

Cel środowiskowy:

- dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
- stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
- Jej celem środowiskowym dla na terenie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, jest zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie polderów. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód poprzez likwidację części rowów melioracyjnych, odstąpienie od ich konserwacji; rozbudowę zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę; uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej; tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności; ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin; likwidację nielegalnych wysypisk śmieci.

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona.

JCWP nie była monitorowana w okresie 2016-2021. Ocena jej stanu była przeprowadzana na podstawie analiz eksperckich. JCWP jest obecnie monitorowana - posiada ustalony ppk na okres 2022-2027.

Rysunek 8. Obręb Górno na tle granic JCWPd 101 w podziale na 172 jednostki (2009 r.) [źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna]

Wydzielenie jednolitych części wód podziemnych i przeprowadzenie wstępnej oceny ich stanu zostało dokonane w 2004 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. W wyniku tych prac obszar Polski podzielono na 161 JCWPd. W 2008 r. została przeprowadzona weryfikacja przebiegu granic JCWPd wydzielonych w 2005 r. a w wyniku tych prac powstał nowy podział Polski w zakresie JCWPd - wydzielono 172 części (Państwowa Służba Hydrogeologiczna „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd” Wa-wa, grudzień 2009). Obecnie PIG udostępnia ze swoich zasobów bardziej aktualny podział z 2008 roku. Mapa poglądowa całej Polski w podziale na 161 jednostek jest ogólnodostępna, ale dane poszczególnych jednostek

zastąpiono Kartami informacyjnymi z 2008 roku. Zgodnie z aktualnym, zweryfikowanym podziałem, obszar projektu zmiany planu leży w zasięgu **JCWPD 101 (Id PLGW2000101)**.

Zasilanie warstw wodonośnych odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych. Moduł infiltracji efektywnej jest bardzo zróżnicowany przestrzennie. Zależy od wielkości opadów i przepuszczalności skał odsłaniających się na powierzchni terenu. Średnia jego wartość jest zbliżona do modułu odpływu podziemnego ze zlewni Nidy i wynosi (około $270 \text{ m}^3/\text{d} \cdot \text{km}^2$).

W zachodniej części południowo-zachodniej granicy JCWPd, gdzie biegnie ona wzdłuż granicy obrzeżenia permsko-mezozoicznego Gór Świętokrzyskich ma miejsce niewielki odpływ boczny do sąsiedniej JCWPd nr 100. Pozostałe granice są hydrodynamiczne i biegną po działach wód podziemnych, które z pewnym przybliżeniem pokrywają się z działami wód powierzchniowych zlewni cząstkowej rzeki Nidy powyżej ujścia Czarnej Nidy (włącznie).

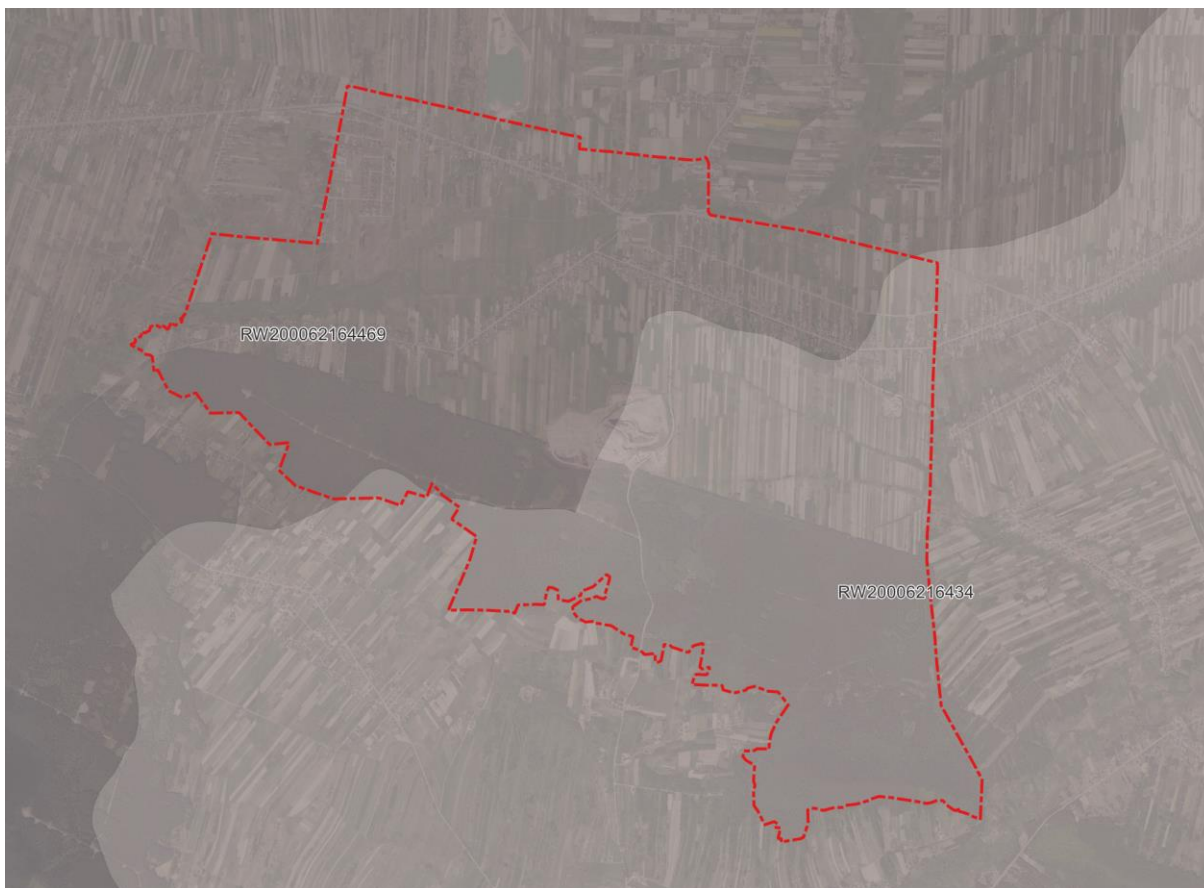
Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych są to głównie rzeki Nida i jej większe dopływy: Łososina i Czarna Nida wraz z dopływami Bobrza, Lubrzanką i Belnianką. Funkcję drenażu pełnią również liczne ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane) i odwodnienia górnicze.

Największe zmiany powodują ujęcia komunalne Kielce w Zagnańsku (zlewnia górnej Bobrzy) i Kielce-Białogon (zlewnia środkowej Bobrzy powyżej Słowika) oraz odwodnienia górnicze w rejonie Gałęzice-Bolechowice-Borków (woda z odwodnień zrzucana do rzek), wokół których powstały duże regionalne leje depresji.

Kierunki krążenia wód podziemnych są często bardzo skomplikowane ze względu na zróżnicowaną przepuszczalność warstw wodonośnych i występowanie pomiędzy nimi utworów półprzepuszczalnych i nieprzepuszczalnych.

Do przyczyn antropogenicznych mogących być zagrożeniem nieosiągnięcia celów środowiskowych należy m.in. obniżenie zwierciadła wody poziomów użytkowych spowodowane odwodnieniem kopalń odkrywkowych surowców skalnych oraz eksploatacją wód podziemnych przez ujęcia komunalne, które mogą powodować zagrożenia dla ekosystemów zależnych od wód podziemnych.

W 2016 roku w województwie świętokrzyskim punkty pomiarowe rozmieszczono w nowym podziale JCWPd (172 w kraju). W zasięgu JCWPd nr 101 znalazło się 10 punktów (powiaty jędrzejowski, kielecki i M. Kielce). W badanym roku, najbliższej obszarowi opracowania znalazł się punkt pomiarowy na otworze nr 1401 w miejscowości Wola Jachowa, w gminie Górno. W punkcie tym były badane elementy organiczne. Jakość wody w ww. punkcie, w roku 2016, została zaklasyfikowana do IV klasy. Wskaźniki w granicach stężeń IV klasy jakościowej: NO_3 oraz pH.

Rysunek 9. Obręb Górno na tle granic i zasięgu jednolitych części wód. Tereny objęte projektem zmiany planu oznaczono kolorem czerwonym [źródło: Wody Polskie]

Jakość wód podziemnych w poszczególnych punktach monitoringu sieci krajowej w województwie świętokrzyskim w 2016 roku została określona według klasyfikacji podanej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 85). Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych. Klasa IV, do której zaliczają się wody z punktu pomiarowego położonego najbliżej obszaru opracowania zostały scharakteryzowane, jako wody niezadowolającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka.

Stan chemiczny JCWPd nr 101 oceniany jest jako dobry, stan ilościowy również jako dobry.

Cele środowiskowe:

- Stan chemiczny: dobry
- Stan ilościowy: dobry

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona ilościowo.

W obszarze objętym projektem planu występuje ujęcie wód podziemnych - ujęcie „Górno”, dla którego Rozporządzeniem nr 1/2024 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej obejmującej teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych w miejscowości Górno, gmina Górno, powiat kielecki, województwo świętokrzyskie, ustanowiono strefę ochrony bezpośredniej, ustanowiono teren ochrony bezpośredniej i

teren ochrony pośredniej. Ujęcie składa się z 2 studni wierconych: S-1: zasadniczej oraz S-1 A: awaryjnej.

Studnia zasadnicza: S-1 posiada głębokość całkowitą 50,0 m, zaś studnia awaryjna: S1 A posiada głębokość całkowitą 32,0 m. Ujęcie eksploatuje wody podziemne górnodewońskiego (D3) poziomu wodonośnego. 2.

Strefę ochronną dzieli się na teren ochrony:

- bezpośredniej w granicach istniejącego ogrodzenia:
 - dla studni nr S-1 w kształcie prostokąta o wymiarach: 33,0 x 65,0 m.
 - dla studni nr S-1 A w kształcie wieloboku o wymiarach: 9,5 x 6,5 x 2,5 m.
- pośredniej obejmujący obszar o powierzchni 49,38 ha.

Na terenie ochrony bezpośredniej obowiązują zakazy i nakazy, określone w art. 127-129 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne.

W związku z Rozporządzeniem nr 1/2024 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 31 stycznia 2024 r. na terenie ochrony pośredniej zakazuje się:

- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi;
- rolniczego wykorzystania ścieków;
- przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych;
- lokalizowania zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt;
- lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu;
- lokalizowania składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
- lokalizowania nowych ujęć wody z wyłączeniem ujęć do zaopatrzenia zbiorowego;
- lokalizowania cmentarzy oraz grzebania martwych zwierząt;
- składowania opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin.

Wpływ odwodnienia Kopalni „Józefka” na wody – rozprzestrzenianie się leja depresji będzie monitorowany przez cały okres eksploatacji zawodnionej części złoża. Zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach (Znak:IR.6220.2.2022.HR), lej depresji nie powinien wykraczać poza obszar objęty terenem górniczym, który znajduje się poza granicami siedlisk przyrodniczych i siedliska gatunków w granicach Obszarów Natura 2000. Zgodnie z zaleceniami zawartymi w Opinii hydrogeologicznej z listopada 2022 r. punkty monitoringowe (piezometry) winny zostać wykonane w kierunku północnym (P2) na odcinku pomiędzy Kopalnią, a ujęciem komunalnym w Górnem, w kierunku wschodnim (P3) na odcinku od granicy zasięgu prognozowanego leja depresji, a ujęciem wód podziemnych na terenie zakładu produkcyjnego, w kierunku zachodnim (P4) w rejonie gospodarskich studni kopanych znajdujących się w obszarze oddziaływania leja depresji. Zaproponowano także rozważenie włączenia do sieci monitoringu istniejących trzech studni w miejscowości Górno znajdujących się przy północnej granicy leja depresji. Jak wskazano w dokumentacji powyższe kwestie zostaną uszczegółowione na etapie

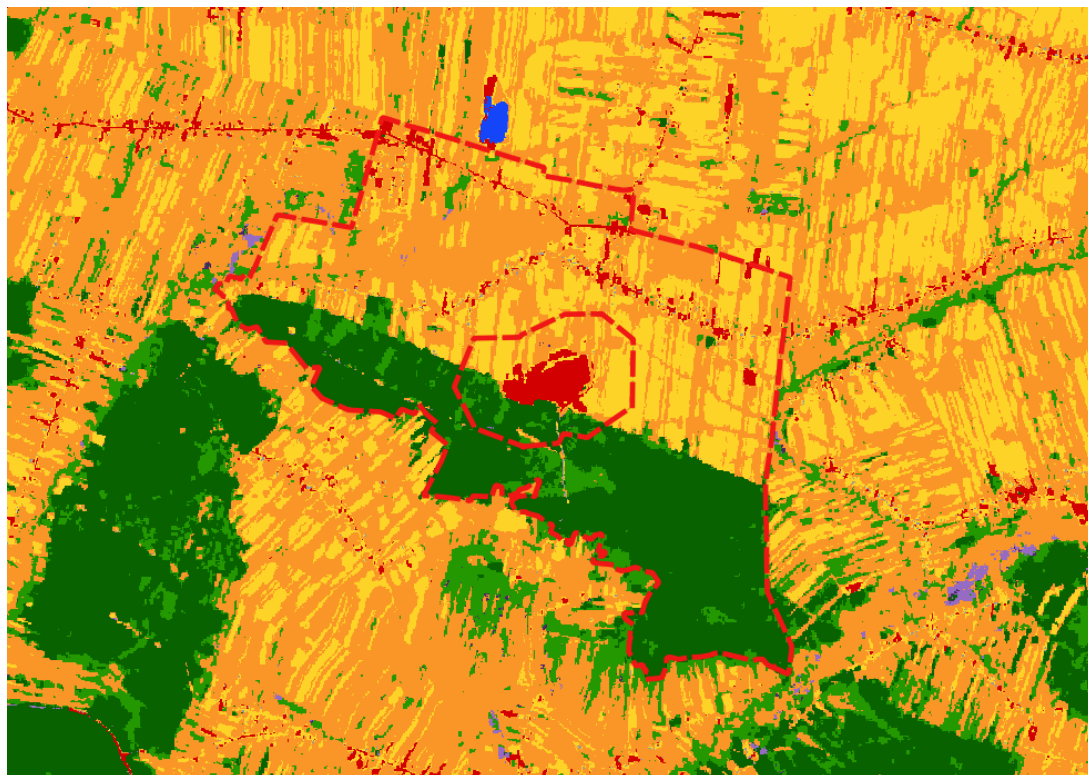
projektu robót geologicznych na wykonanie sieci piezometrów monitoringowych, w zależności od dostępności terenu. W opinii zalecono także monitorowanie jakości wód z odwodnienia Kopalni kierowanych do rowu przydrożnego w zakresie zawiesiny ogólnej, indeksu oleju mineralnego, chlorków i siarczanów.

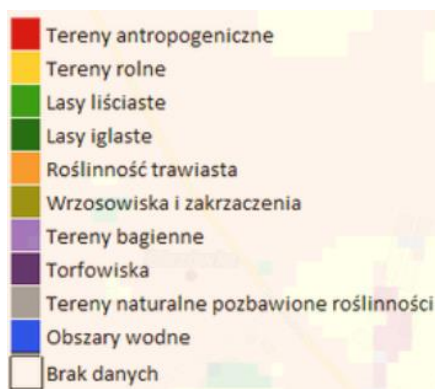
~ Wody powodziowe ~

Na obszarze objętym zmianą planu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego oraz narażonych na powódzie. Na terenie występuje strefa zalewowa według pracy pn. „Wykonanie Koncepcji ochrony przeciwpowodziowej w zlewni Bobrzy, Silnicy, Sufragańca i Lubrzanki”.

3.5. CHARAKTERYSTYKA I OCENA WARUNKÓW GLEBOWYCH

Sołectwo charakteryzują się dużą mozaikowatością, z przewagą gleb słabych. Na stokach gleby charakteryzują się nieregularnymi stosunkami wodnymi, co czyni je okresowo nadmiernie wilgotnymi i wykazują wtedy cechy IV lub V klasy bonitacyjnej. Gleby te z uwagi na ich pyłowy charakter podatne są na działanie procesów erozyjnych. Na pozostałym obszarze występują głównie gleby pseudobielicowe i bielicowe oraz w mniejszym stopniu rędziny wytworzone ze skał węglanowych.

Rysunek 10. Klasyfikacja pokrycia terenu [źródło: Polska Agencja Kosmiczna]

3.6. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW KLIMATYCZNYCH, STANU JAKOŚCI POWIETRZA I HIGIENY ATMOSFERY

Warunki klimatyczne regionu określane charakterystycznymi parametrami w tym: temperaturą, opadami atmosferycznymi, prędkością i kierunkiem wiatru wykazują duże zróżnicowanie. Różnice te wynikają przede wszystkim z wysokości nad poziomem morza i morfologii terenu, wpływając na odrębność klimatu lokalnego.

Różnice klimatyczne, występujące pomiędzy poszczególnymi dzielnicami Polski, stanowią podstawę podziału na regiony klimatyczne. Teren gminy Górno zalicza się do klimatu jednego z siedmiu regionów klimatycznych tj. klimatu Wyżyn Południowopolskich. Typ ten cechuje znaczna różnorodność poszczególnych krain klimatycznych, np. sąsiadujących ze sobą Gór Świętokrzyskich i Niecki Nidziańskiej.

Klimat obszaru opracowania charakteryzuje się średnią roczną temperaturą 7,0/7,5°C. Najniższe temperatury występują w lutym: -3,5/-4,5°C, natomiast najwyższe w lipcu: 17,5/18,5°C. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi tu od 2,3 do 2,7 m/s. Przeważają wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i południowe. Na terenie opracowania liczba dni pogodnych mieści się w granicach 40-60 dni, natomiast liczba dni pochmurnych wynosi tu około 140. Średnia roczna suma opadów wynosi około 650 mm. W roku występuje około 100 dni z pokrywą śnieżną. Średni okres wegetacji sięga około 210 dni.

Zbocza wysoczyzn i wyniesień, w zależności od ekspozycji, wykazują wyraźne zróżnicowanie mikroklimatu. Najsilniej naświetlane i nagrzewane są stoki o wystawie południowej, najsłabiej o ekspozycji północnej. Wielkość nachylenia stoków wyniesień i wysoczyzn, ich konfiguracja (rozcłonkowanie), a także pokrycie (szata roślinna) ma wpływ na lokalne zmiany nawietrzania i przewietrzania. Mogą także występować różnice w wielkości opadów. Znaczne nachylenie stoków powoduje spływ chłodnego i wilgotnego powietrza, zaś u podstawy stoków mogą utrzymywać się mgły radiacyjne.

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (art. 89 ust. 1) na podstawie wyników pomiarów prowadzonych na stacjach Państwowego Monitoringu Środowiska, wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska co roku, dokonują oceny jakości powietrza w województwie za poprzedni rok kalendarzowy. Wyniki ocen publikowane są w formie raportów dostępnych na stronach internetowych GIOŚ. Wyniki ocen GIOŚ przekazuje zarządowi województwa, który w razie konieczności opracowuje i wdraża program ochrony powietrza w województwie dla wybranych stref, w których zanotowano przekroczenia norm jakości powietrza. Wynikiem przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2021 jest zaliczenie wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z klas A lub C. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy

jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy). Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono [„Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2021” GIOŚ 2022] przekroczenia poziomu dopuszczalnego określonego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu celu długoterminowego ozonu.

Klasyfikacja stref pod względem ochrony zdrowia za 2021 rok zmieniła się w porównaniu do roku 2020 w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}. Dla tych dwóch zanieczyszczeń nastąpiło pogorszenie sytuacji, gdyż w 2020 roku strefy województwa świętokrzyskiego uzyskały klasę A w zakresie dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz klasę A1 za dotrzymanie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla fazy II. Rok 2021 skutkował ponownym, podobnie jak w latach wcześniejszych, przekroczeniem norm dla tych dwóch zanieczyszczeń. Dla pozostałych zanieczyszczeń i kryteriów klasy stref nie uległy zmianie. W tym również w zakresie benzo(a)pirenu, dla którego nadal całe województwo znajduje się w klasie C. W województwie utrzymuje się również klasa D2, którą strefy uzyskują z racji przekraczania poziomu celu długoterminowego ozonu.

Zaliczenie strefy do określonej klasy wiąże się z podjęciem określonych działań na rzecz poprawy jakości powietrza atmosferycznego (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania jego jakości (gdy spełnione są przyjęte standardy). Zakres działań obejmuje:

- dla klasy C (C2) — określenie potencjalnych obszarów przekroczeń wartości poziomów stężeń i opracowanie programu ochrony powietrza (POP) lub dla klasy D2 — uwzględnienie w wojewódzkim programie ochrony środowiska;
- dla klasy B — określenie obszarów przekroczeń wartości poziomów dopuszczalnych stężeń oraz dążenie do osiągnięcia stężeń poniżej tych poziomów;
- dla klasy A (D1) — utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

Tabela 1. Klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w roku 2021

strefa świętokrzyska	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}	O ₃
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A***/ C1****	A*/D2**

*według poziomu docelowego

**według poziomu celu długoterminowego

***faza I

****faza II

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ Kielce 2022 r.

Do najważniejszych niekorzystnych zjawisk wymuszających działania w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem zalicza się:

- emisja zorganizowana, pochodząca ze źródeł punktowych (przemysł, usługi, lokalne kotłownie, z ogrzewania budynków mieszkalnych tzw. niska emisja),
- emisja niezorganizowana, tj. emisję substancji wprowadzanych do powietrza bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych np. spawanie czy lakierowanie wykonywane poza obrębem warsztatu czy spalanie na powierzchni ziemi jak wypalanie traw, itp.,

- emisja ze źródeł liniowych i powierzchniowych (drogi).

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje radiowe i telewizyjne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

3.7. ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Na terenie objętym projektem dokumentu występują obiekty zabytkowe - obiekty małej architektury sakralnej oraz stanowiska archeologiczne.

Wszystkie przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkami pozyskanymi w trakcie prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znaleziska podlegają ochronie prawnej na podstawie przepisów odrębnych. Postępowanie z przedmiotami lub obiektami o cechach zabytkowych odkrytymi w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub prac ziemnych należy prowadzić z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych.

3.8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Gmina Górno leży w sąsiedztwie miasta Kielce oraz u stóp głównego masywu Gór Świętokrzyskich. Wysokie walory krajobrazowe, bliskość Świętokrzyskiego Parku Narodowego powoduje zagrożenie dużą presją inwestycyjną i urbanizacyjną.

Głównymi problemami i zagrożeniami stanu środowiska istotnymi z punktu widzenia projektowanego dokumentu są więc:

- 1) niekorzystne zmiany krajobrazu;
- 2) presja urbanizacyjna na środowisko powodowana ekspansją zabudowy na nowych obszarach, której skutkiem są zmiany ukształtowania powierzchni ziemi oraz krajobrazu, a także wiąże się z utratą dotychczasowych funkcji przyrodniczych pełnionych przez dany teren;
- 3) zmiany w sposobie użytkowania i gospodarowania terenów rolniczych, w tym odchodzenie od tradycyjnej, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej;
- 4) wzrost ruchu drogowego powodowany wzrostem liczby mieszkańców skutkujący pogorszeniem jakości klimatu akustycznego i zwiększeniem zanieczyszczenia powietrza oraz pogorszeniem warunków życia ludzi;
- 5) zanieczyszczenie powietrza mające pochodzenie antropogeniczne, którego źródłem jest głównie transport samochodowy, gospodarstwa domowe, działalność gospodarcza oraz gromadzenie i utylizacja odpadów i ścieków, oddziałujące niekorzystnie na klimat, florę i faunę oraz pogarszający warunki życia mieszkańców;
- 6) powstawanie odpadów komunalnych związany z realizacją funkcji mieszkaniowych i usługowych, którego wpływ na stan środowiska i na warunki życia ludzi uzależniony jest od gospodarki odpadami;
- 7) promieniowanie niejonizujące, którego źródłem są znajdujące się na terenie opracowania stacje bazowe telefonii komórkowych, stacje transformatorowe i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

3.9. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu planu, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego – w zakresie szaty roślinnej oraz fauny, wód powierzchniowych i podziemnych. Przekształceniom nie uległyby takie komponenty jak krajobraz, gleby, szata roślinna.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dają konkretne wskazania szczegółowych ustaleń dotyczących parametrów i wskaźników zabudowy w warunkach udziału społeczeństwa. Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne zagospodarowanie.

Z tego punktu widzenia, teren o szczególnej presji inwestycyjnej powinien zostać poddany szczegółowej analizie warunków zagospodarowania.

W przypadku pozostawienia dotychczasowego użytkowania i zaniechania aktualizacji planu, będą obowiązywać ustalenia obecnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, które nie uwzględniają aktualnego stanu wiedzy o środowisku.

Miejscowy plan jako podlega konsultacjom społecznym, w związku z czym zapobiega konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju gminy. Tzw. „rozwój” terenów położonych w granicach obszarowych form ochrony przyrody to zawsze temat konfliktogenny. Powstanie inwestycji na tych terenach powinno być poprzedzone dyskusją nad kierunkiem polityki przestrzennej gminy.

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu planu, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

- A. Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979 r., zobowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich planach i polityce rozwoju oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach do tej Konwencji.
- B. Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.
- C. Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- D. Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- E. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.,
- F. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.,

- G. Konwencja Bońska – Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979 r., zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków
- H. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Cele określone w powyższych dokumentach ustanowionych na szczeblu światowym są zbyt ogólne, aby odnieść się do kierunków zagospodarowania przestrzennego określanych dla polskiej gminy. Stąd odniesiono się do obecnie obowiązującego **8 Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska do roku 2030 (8.EAP)** przyjętego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2022/591 z dnia 8 kwietnia 2022 roku w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2030 r. Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu. Wniosek wspiera cele **Europejskiego Zielonego Ładu** w zakresie środowiska i klimatu. Jest okazją do ponownego wyrażenia zaangażowania UE w realizację **wizji na rok 2050** zawartej w poprzednim programie, tj. 7. EAP, tj. zapewnienia wszystkim dobrostanu przy jednoczesnym poszanowaniu granic możliwości planety.

Cele priorytetowe Ósmego Programu to:

- osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.,
- wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmiany klimatu,
- dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków,
- ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich),
- redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).

Projekt dokumentu uwzględnia powyższe cele.

Postanowienia dokumentów ustanowionych na szczeblu krajowym:

1. „Polska 2030 – Trzecia fala nowoczesności” długookresowa strategia rozwoju kraju

Priorytet dla Polski przyjęty w związku ze Strategią „Europa 2030”

„Wzrost efektywności energetycznej, wykorzystanie OZE, redukcja emisji CO₂”

Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska

Projekt planu realizuje poniższe kierunki interwencji:

Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska przez następujące działania: ochrona czystości wód – redukcja zanieczyszczeń i związków biogenych (azot, fosfor) odprowadzanych do wód oraz sanitacja wsi; wprowadzenie monitorowania i ochrony różnorodności biologicznej i

przeciwdziałanie fragmentacji ekosystemów; ustanowienie narzędzi finansowania różnorodności biologicznej (w tym podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli); opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji do zmian klimatu; wprowadzenie instrumentów polityki publicznej integrujących działania w poszczególnych sektorach (gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, transportu, zdrowia, budownictwa, gospodarki przestrzennej, gospodarki morskiej, turystyki, energetyki) dla zwiększenia ochrony klimatu.

2. *Polityka energetyczna Polski do 2030 roku*

Cele w zakresie ograniczania oddziaływania energetyki na środowisko:

- I. Ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego.
- II. Ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (PM10 i PM 2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych.
- III. Ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych.
- IV. Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce.
- V. Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnej.

3. *Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 – 2030*

Celem głównym polityki energetycznej jest bezpieczeństwo energetyczne przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszeniu oddziaływania sektora energii na środowisko oraz optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. PEP2040 przewiduje osiem kierunków strategicznych, do których należą: (1) optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych, (2) rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, (3) dywersyfikacja dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej oraz rozbudowa infrastruktury sieciowej, (4) rozwój rynków energii, (5) wdrożenie energetyki jądrowej, (6) rozwój odnawialnych źródeł energii, (7) rozwój ciepłownictwa i kogeneracji, (8) poprawa efektywności energetycznej.

4. *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030*

Głównym celem SZRW RiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

Strategia obejmuje 5 celów szczegółowych, z których ostatni – piąty stanowi: „5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich”.

SZRWRiR 2030 będzie realizowała założenia SOR wskazane w jej trzech celach szczegółowych przez działania zaprojektowane w poszczególnych kierunkach interwencji, które zostały przypisane do trzech celów operacyjnych SZRW RiR 2030 oraz trzech obszarów wpływających na realizację celów strategii:

- Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej
- Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska
- Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa
- 3 Obszary wpływające na realizację celów strategii: (1) Sprawne zarządzanie rozwojem, (2) Stabilne finansowanie rozwoju, (3) Trwała zdolność kreacji i uczenia się.

Projekt planu uwzględnia wszystkie cele ustanowione w nadrzędnych dokumentach odnoszące się do rozwoju obszarów miejskich w oparciu o zasoby endogeniczne oraz wzmacnianie ośrodków miejskich i terenów wiejskich poprzez zwiększanie atrakcyjności i konkurencyjności.

Przedmiotowy dokument został więc oparty o postanowienia wyżej wymienionych dokumentów, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i wspólnotowym.

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Poniżej przedstawiono w sposób syntetyczny przewidywane oddziaływanie ustaleń zmiany planu na poszczególne geokomponenty.

Tabela 2. Syntetyczne i uproszczone przewidywane oddziaływanie ustaleń zmiany planu na poszczególne geokomponenty

Element środowiska	Charakter oddziaływania										
	P	N	O	Nd	B	Po	Sk	C	S	K	D
Flora i fauna, różnorodność biologiczna	X	X	X	X	X		X	X	X		X
Wody powierzchniowe i podziemne		X	X		X		X		X		X
Gleba i powierzchnia terenu	X		X		X		X		X		X
Zasoby naturalne				X	X						X
Powietrze, klimat akustyczny	X	X	X		X	X	X	X		X	X
Klimat	X					X			X		X
Krajobraz	X		X		X				X		X
Obszary Natura 2000		X	X		X	X	X		X		X
Zabytki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zdrowie ludności	X				X	X			X	X	X
Dobra materialne	X				X	X			X		X

Oznaczenia: oddziaływania P – pozytywne, N- negatywne, B – bezpośrednie, Po – pośrednie, Sk – skumulowane, C – chwilowe, S – stałe, K –krótkoterminowe, D – długoterminowe, O – odwracalne, Nd – nieodwracalne, - (minus) oznacza brak oddziaływania

Jeśli oddziaływanie jest pozytywne nie rozpatrywano pod kątem odwracalności.

5.1. OCENA ZGODNOŚCI POSTANOWIEŃ PROJEKTU DOKUMENTU Z AKTAMI PRAWNYMI DOTYCZĄCYMI FORM OCHRONY PRZYRODY - C-OOCHK

W granicach Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zostały wydzielone strefy krajobrazowe:

- **A** – tereny dolin rzecznych i cieków pełniące funkcje korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łęgowe, a także zalesione jary lessowe z obecnymi na ich dnie ciekami wraz z terenami przyległymi; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochronny;
- **B** – tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łęgowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy A), murawy kserotermiczne i napiaskowe; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny;
- **C** – obszary poza strefami A i B; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższym rygorem ochronnym.

W zasięgu strefy krajobrazowej A Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązuje szereg zakazów, z których część koliduje z przyjętymi w trakcie sporządzania projektu planu ustaleniami. W celu umożliwienia realizacji ww. rozwiązań

planistycznych należy zastosować odstępstwa od zakazów określonych w uchwale Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r.

W zasięgu **strefy krajobrazowej A** Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązuje szereg zakazów.

- 1) zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

Ustalenia projektu planu miejscowego nie wpłyną w sposób bezpośredni i nie powinny wpłynąć w sposób pośredni na łamanie powyższego zakazu.

- 2) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

Projekt planu miejscowego nie przewiduje realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w granicach strefy A C-OOChK, za wyjątkiem do inwestycji celu publicznego, a więc zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13) podlega ona odstępstwu od zakazów stawianych dla Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W projekcie planu miejscowego została zachowana lokalizacja terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, o oznaczeniu 20MN, ze względu na niewielką powierzchnię przedmiotowego terenu (około 4065 m²) nie kwalifikuje się on jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko (nie przekracza bowiem powierzchni 2 ha). Dodatkowo zaproponowane w ustaleniach planu przeznaczenie oraz parametry zagospodarowania ww. terenu wynikają ściśle z ustaleń obowiązujących dokumentów planistycznych (studium, obowiązujący plan miejscowy). W związku z powyższym należy stwierdzić iż tereny o wskazanej funkcji nie łamią niniejszego zakazu.

- 3) zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

Podczas realizacji ustaleń projektu planu nie dojdzie do złamania powyższego zakazu. Ryzyko złamania zakazu może być spowodowane realizacją ewentualnych inwestycji celu publicznego. Jednakże w ich przypadku znajduje zastosowanie odstępstwo wynikające z art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13) zwalniające z zakazu w przypadku realizacji inwestycji celu publicznego.

Realizacja pozostałych ustaleń projektu planu zasięgu strefy krajobrazowej A C-OOChK, nie spowoduje złamania zakazu, o którym mowa powyżej.

- 4) zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

Realizacja ustaleń projektu planu w zasięgu strefy krajobrazowej A C-OOChK, nie spowoduje złamania zakazu, o którym mowa powyżej.

- 5) zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

Realizacja ustaleń projektu planu nie przyczyni się do likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych, a zatem nie spowoduje złamania powyższego zakazu.

Wszystkie występujące w granicach strefy naturalne zbiorniki wodne zostały wskazane na rysunku planu, a w ustaleniach szczegółowych wskazano zakaz ich likwidacji.

- 6) zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

W projekcie planu miejscowego nie wyznacza się nowych terenów budowlanych w strefie A C-OOChK w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych. W projekcie planu miejscowego została zachowana lokalizacja terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, o oznaczeniu 20MN, ze względu na niewielką powierzchnię przedmiotowego terenu (około 4065 m²) nie kwalifikuje się on jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko (nie przekracza bowiem powierzchni 2 ha). Dodatkowo zaproponowane w ustaleniach planu przeznaczenie oraz parametry zagospodarowania ww. terenu wynikają ściśle z ustaleń obowiązujących dotychczas dokumentów planistycznych (studium, obowiązujący plan miejscowy). W związku z powyższym należy stwierdzić iż tereny o wskazanej funkcji nie łamią niniejszego zakazu.

Biorąc pod uwagę planowane zagospodarowanie terenu przewidziane w ustaleniach projektu planu nie przewiduje się złamania ustanowionych dla tej strefy zakazów.

W zasięgu strefy krajobrazowej B Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązuje szereg zakazów, z których część koliduje z przyjętymi w trakcie sporządzania projektu miejscowego planu. W celu umożliwienia realizacji ww. rozwiązań planistycznych należy zastosować odstępstwa od zakazów określonych w uchwale Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r., ponieważ ich realizacja nie wpłynie negatywnie na ochronę przyrody C-OOChK.

Na obszarze C-OOChK w strefie krajobrazowej B na podstawie obowiązującej uchwały obowiązują zakazy:

- 1) zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

Ustalenia projektu planu miejscowego nie przyczynią się w sposób bezpośredni i nie powinny przyczynić się w sposób pośredni do zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk złożonej ikry, a tym samym nie wpłyną na złamanie zakazu, o którym mowa powyżej. Zakaz dotyczy wszystkich dziko występujących zwierząt, nie tylko tych objętych ochroną gatunkową. Na terenach otwartych mogą znajdować się dziko występujące zwierzęta. Nie można wykluczyć możliwości zabicia pewnej liczby organizmów podczas np. ewentualnej realizacji dopuszczonych inwestycji jak infrastruktura techniczna (m.in. w glebie mogą znajdować się drobne organizmy: dżdżownice, nicienie, pierwotniaki i inne). Na pewno realizacja inwestycji w jakiś sposób będzie na nie oddziaływać jednakże z uwagi na ich liczebność i występowanie w każdym gramie gleby, ciężko byłoby temu zapobiec. Skala tego zjawiska jest jednak niewielka.

- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

W projekcie planu została zachowana lokalizacja istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonych na rysunku planu symbolem 40MN. Ze względu na niewielką powierzchnię przedmiotowych terenów (niepełna 1400 m²) nie kwalifikują się one jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Dodatkowo zaproponowane w ustaleniach planu przeznaczenie oraz parametry zagospodarowania ww. terenów nie przewidują realizacji w ich granicach przedsięwzięć o których mowa powyżej. W związku z powyższym należy stwierdzić iż tereny o wskazanej funkcji nie łamią niniejszego zakazu.

Ponadto w związku z ryzykiem naruszenia zakazu, pomimo dopuszczenia zbiorników wodnych w strefie B, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy „Górno”, plan miejscowy nie dopuszcza realizacji zbiorników w strefie B C-OCHK.

- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

Nie przewiduje się aby ustalenia projektu planu wpłynęły na złamanie powyższego zakazu, z uwagi na brak wyznaczania nowych terenów budowlanych w granicach obszarów zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. Jedynym terenem zadrzewionym (właściwie leśnym), jest teren 40MN, jednakże drzewa na nim występujące, nie stanowią zadrzewień o wyżej wymienionym charakterze. Ponadto teren, o którym mowa powyżej, stanowi kontynuację terenów obecnie zabudowanych, które są położone w jego bezpośrednim sąsiedztwie oraz biorąc pod uwagę jego niewielką powierzchnię, która jest mniejsza niż 0,5 ha (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), takie przedsięwzięcie nie jest zaliczane do zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko), nie będą negatywnie oddziaływać na środowisko.

Ryzyko złamania zakazu może być spowodowane realizacją ewentualnych inwestycji celu publicznego. Jednakże w ich przypadku znajduje zastosowanie odstępstwo wynikające z art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13) zwalniające z zakazu w przypadku realizacji inwestycji celu publicznego.

Realizacja pozostałych ustaleń projektu planu zasięgu strefy krajobrazowej B C-OOChK, nie spowoduje złamania zakazu, o którym mowa powyżej.

- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Realizacja ustaleń projektu planu nie przyczyni się do likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych, a zatem nie spowoduje złamania powyższego zakazu.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) zadrzewień śródpolnych występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych;
- 2) zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
- 3) realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki;

- 4) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 5) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Nie przewiduje się naruszenia zakazów ustanowionych dla strefy B C-OOChK.

W strefie krajobrazowej C Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie zostały ustalone zakazy.

Pozostała część obszaru położona jest w zasięgu **strefy C C-OOChK**. Zabudowa tych obszarów spowoduje zwiększenie spływu wód z powierzchni utwardzonej. Proponowana w projekcie planu minimalna powierzchnia biologicznie czynna została określona na odpowiednim poziomie (np. MN – 50%, U - 20-30%, US-30%, PU - od 20%), co minimalizuje negatywny wpływ tych zmian na środowisko przyrodnicze. Ocenia się brak negatywnego oddziaływania powyższych ustaleń projektu planu na Cisowsko-Orłowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Na terenie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zgodnie z Uchwałą Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. ustalono następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- w strefie krajobrazowej **A**:
 - 1) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,

W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody podczas wprowadzania nowego sposobu zagospodarowania terenów. W projekcie utrzymano ciągłość lokalnych korytarzy ekologicznych w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną m.in. poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy w ich zasięgu. Ponadto, w ramach zapewnienia właściwego stanu siedlisk, nie wyznaczono w ich zasięgu oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie (w którym mogłoby dojść do zaburzenia funkcjonowania siedliska) nowego sposobu zagospodarowania m.in. takiego jak nowa zabudowa, czy możliwość utwardzenia powierzchni ziemi.

- 2) zachowanie cennych ekosystemów;
 - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,

W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne z zakresu gruntów rolnych i z zakresu lasów oraz ochrony przyrody. Ponadto, pozostawiono możliwie największą powierzchnię terenów leśnych w obecnym użytkowaniu (w zasięgu strefy A C-OOChK ustalenia projektu planu nie przewidują zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne).

- 3) zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego;

- utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie polderów,

W projekcie planu ograniczono wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych w zasięgu dolin rzecznych i cieków.

4) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych;

- uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,

W projekcie planu utrzymano ciągłość korytarzy ekologicznych poprzez zapewnienie ochrony dolin cieków oraz ich obudowy biologicznej przed zabudową oraz zapewnienie połączeń między mniejszymi a większymi korytarzami ekologicznymi.

5) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;

- promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
- utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,

Promowanie ekstensywnych systemów zagospodarowania wykracza poza zakres planu. Plan miejscowy nie może regulować stosowania nawozów, pestycydów oraz środków ochrony roślin. Natomiast projekt planu dopuszcza użytkowanie dotychczasowych gruntów rolnych oraz pozwala na funkcjonowanie istniejącej zabudowy zagrodowej na terenach MN, co pozwala na rozwój rolnictwa ekstensywnego na obszarze gminy.

6) utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód;

- likwidacja części rowów melioracyjnych, odstąpienie od ich konserwacji,
- rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności,
- ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
- likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci,

Projekt planu umożliwia rozbudowę zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę poprzez doprowadzenie wody przy pomocy przyłączy, a także wpływa na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej. Ponadto projekt zapewnia ochronę dolin cieków wraz z ich otuliną biologiczną poprzez ograniczenie możliwości zabudowy w ich zasięgu oraz utrzymanie ich ciągłości. W projekcie przewiduje się kontynuację istniejących zasad gospodarowania odpadami oraz dalszy rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów.

7) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;

- zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
- stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,

W projekcie planu utrzymano realizację roślinności łąkowej i murawowej na terenach zieleni naturalnej. W związku z ochroną walorów krajobrazowych, w strefie krajobrazowej A C-OOCHK nie dopuszcza się realizacji doleśień.

Na obszarze objętym planem nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi oraz tereny osuwisk.

8) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;

- powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
- uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku.

W projekcie planu wskazano takie kierunki zagospodarowania terenów oraz kształtowania zabudowy, aby nie wpływały na zakłócenie wyznaczonych punktów i ciągów widokowych.

W związku z powyższym nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu wpłynęła na naruszenie głównych celów ochronnych stawianych dla strefy A Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

- w strefie krajobrazowej **B**:

- 1) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,

W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne w zakresie ochrony przyrody podczas wprowadzania nowego sposobu zagospodarowania terenów. W projekcie utrzymano ciągłość lokalnych korytarzy ekologicznych w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną m.in. poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy w ich zasięgu. Ponadto, w ramach zapewnienia właściwego stanu siedlisk, nie wyznaczono w ich zasięgu oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie (w którym mogłoby dojść do zaburzenia funkcjonowania siedliska) nowego sposobu zagospodarowania m.in. takiego jak nowa zabudowa, czy możliwość utwardzenia powierzchni ziemi.

- 2) zachowanie cennych ekosystemów;
 - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,

W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne z zakresu gruntów rolnych i z zakresu lasów oraz ochrony przyrody. Ponadto, zachowano możliwie największą powierzchnię terenów leśnych w obecnym użytkowaniu (W zasięgu strefy B C-OOChK ustalenia projektu planu przewidują zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne na niewielkich fragmentach).

- 3) ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych;
 - odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska,
 - zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji,

W zasięgu strefy B C-OOChK ustalenia projektu planu przewidują zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne na niewielkich fragmentach, będących częścią większego kompleksu leśnego, zatem nie dojdzie do fragmentaryzacji obszarów leśnych.

- 4) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych;
 - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,

W projekcie planu utrzymano ciągłość korytarzy ekologicznych poprzez zapewnienie ochrony dolin cieków oraz ich obudowy biologicznej przed zabudową oraz zapewnienie połączeń między mniejszymi a większymi korytarzami ekologicznymi.

- 5) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
 - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,

Promowanie ekstensywnych systemów zagospodarowania wykracza poza zakres planu. Plan miejscowy nie może regulować stosowania nawozów, pestycydów oraz środków ochrony roślin. Natomiast projekt planu dopuszcza użytkowanie dotychczasowych gruntów rolnych oraz pozwala na rozwój istniejącej zabudowy zagrodowej co pozwala na rozwój rolnictwa ekstensywnego na obszarze gminy.

- 6) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
- zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,

W projekcie planu utrzymano realizację roślinności łąkowej i murawowej na terenach zieleni naturalnej. W związku z ochroną walorów krajobrazowych, w strefie krajobrazowej B C-OOCHK nie dopuszcza się realizacji dolesień.

Na obszarze objętym planem nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi oraz tereny osuwisk.

- 7) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
- powstrzymywanie procesów naturalnej wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,

W projekcie planu wskazano takie kierunki zagospodarowania terenów oraz kształtowania zabudowy, aby nie wpływały na zakłócenie wyznaczonych punktów i ciągów widokowych.

- 8) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
- promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych.

Projekt planu w celu zachowania wartości kulturowych obszaru, określa zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym krajobrazu kulturowego, w tym obowiązek ochrony obiektów małej architektury sakralnej, oznaczonych na rysunku planu poprzez zachowanie form i gabarytów, a także ich ekspozycji od strony przylegających dróg publicznych oraz strefy konserwatorskie ochrony stanowisk archeologicznych, wskazując, iż przekształcanie bądź użytkowanie mogące powodować degradację ich wartości naukowej i kulturowej może nastąpić wyłącznie po spełnieniu wymogów zawartych w przepisach odrębnych.

W związku z powyższym nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu wpłynęła na naruszenie głównych celów ochronnych stawianych dla strefy B Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

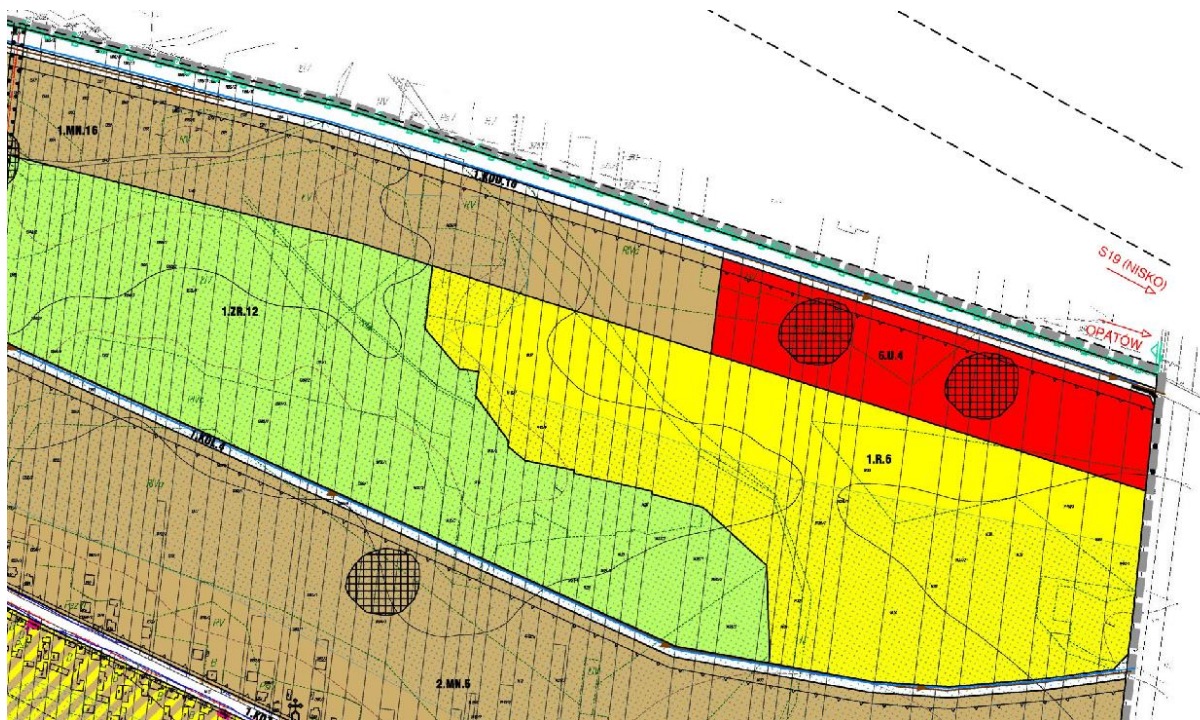
- w strefie krajobrazowej C:
- 1) ochrona walorów przyrodniczych;
- edukacja ekologiczna,
 - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,

W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne w zakresie ochrony przyrody podczas wprowadzania nowego sposobu zagospodarowania terenów. W projekcie utrzymano ciągłość lokalnych korytarzy ekologicznych w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną m.in. poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy w ich zasięgu. Ponadto, w ramach zapewnienia właściwego stanu

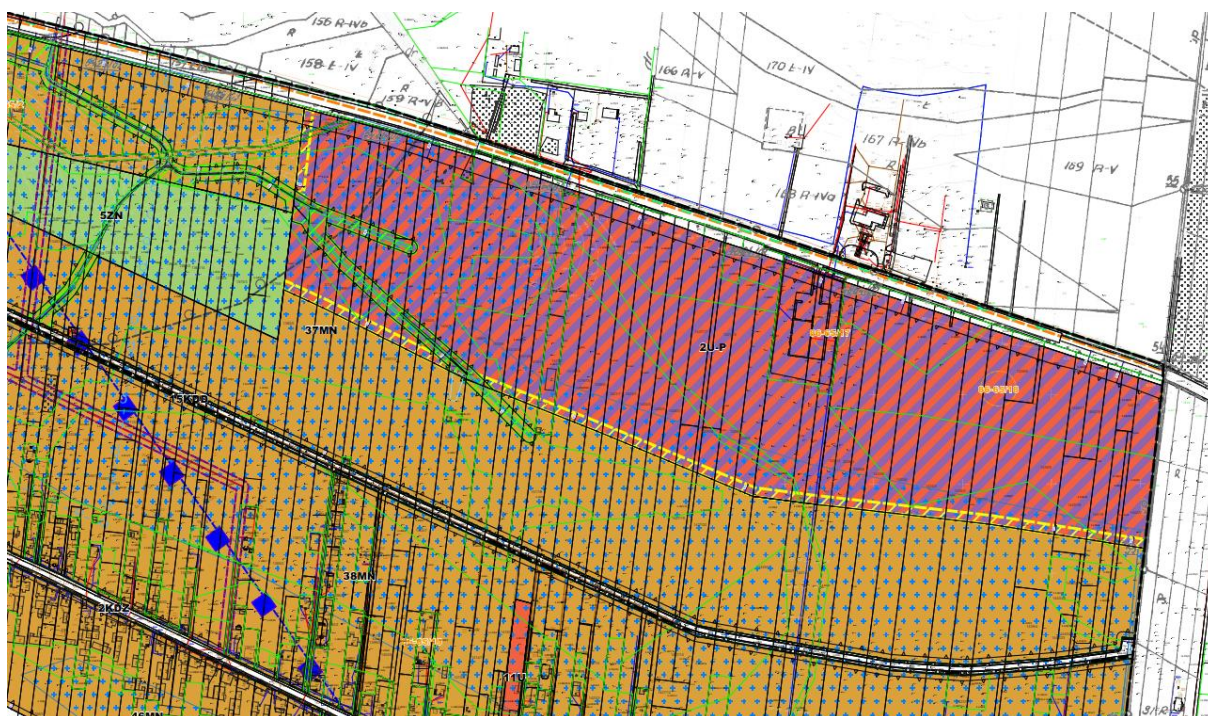
siedlisk, nie wyznaczono w ich zasięgu oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie (w którym mogłoby dojść do zaburzenia funkcjonowania siedliska) nowego sposobu zagospodarowania m.in. takiego jak nowa zabudowa, czy możliwość utwardzenia powierzchni ziemi. Inwentaryzacja przyrodnicza nie wykazała kolizji rozmieszczenia chronionych, zagrożonych lub rzadkich gatunków flory i fauny oraz rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych z terenami przeznaczonymi pod zmianę przeznaczenia.

Wskazuje się również, że strefa krajobrazowa C, jest jedyną strefą w której projekt miejscowego planu dopuszcza lokalizację instalacji urządzeń dla pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł wykorzystujących energię promieniowania słonecznego geotermalną oraz aerotermalną, o mocy do 500 kW. W związku z faktem, że ich realizacja dopuszczona jest wyłącznie na terenach U-P (tereny usług lub produkcji) oraz U (tereny usług), które znajdują się w zasięgu terenów budowlanych, wyznaczonych w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego lub stanowią uch kontynuację, a także nie przecinają lokalnych korytarzy ekologicznych i połączeń ekologicznych, w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną, przewiduje się, że nie wpłyną one negatywnie na połączenia ekologiczne.

Wskazuje się również, że w granicach strefy krajobrazowej C, w północno-wschodniej części obszaru objętego planem miejscowym, w projekcie planu, zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, poszerzono względem obowiązującego planu, w sposób znaczący tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz produkcyjno-usługowej (2U-P). Opisywane zmiany przeznaczenia przedstawiono na poniższych rysunkach. Wskazuje się, że tereny te, znajdują się w zasięgu terenów budowlanych, wyznaczonych w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego lub stanowią uch kontynuację, a także nie przecinają lokalnych korytarzy ekologicznych i połączeń ekologicznych, w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną, przewiduje się, że nie wpłyną one negatywnie na połączenia ekologiczne.

Rysunek 11 Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej w północno-wschodniej części obrębu Górnó w obowiązującym planie miejscowym z 2011 roku.

Rysunek 12 Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowo-produkcyjnej w północno-wschodniej części obrębu Górnó w projektowanym planie miejscowym.

- 2) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
 - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych poza granicami administracyjnymi miast,

Nie dotyczy.

- 3) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
- zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,

W projekcie utrzymano wyznaczone we wcześniejszych dokumentach planistycznych tereny zalesień. W projekcie planu utrzymano realizację roślinności łąkowej i murawowej na terenach zieleni naturalnej. W związku z ochroną walorów krajobrazowych, w strefie krajobrazowej C C-OOCHK nie dopuszcza się realizacji dolesień na terenach rolnych i zieleni naturalnej.

Na obszarze objętym planem nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi oraz tereny osuwisk.

- 4) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
- powstrzymywanie procesów naturalnej wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,

W projekcie wskazano takie sposoby zagospodarowania terenów oraz kształtowania zabudowy, aby nie wpływały na zakłócenie wyznaczonych punktów i ciągów widokowych.

Wskazuje się również, że strefa krajobrazowa C, jest jedyną strefą w której projekt miejscowego planu dopuszcza lokalizację instalacji urządzeń dla pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł wykorzystujących energię promieniowania słonecznego geotermalną oraz aerotermalną, o mocy do 500 kW. Jest to strefa o najniższym rygorze ochrony krajobrazowej, ze względu na najniższe walory. Dopuszczenie ww. instalacji obowiązuje wyłącznie na terenach U-P i U, w obszarze intensywnie zurbanizowanym, a także w sąsiedztwie projektowanej drogi ekspresowej, która powstanie niezależnie od ustaleń planu miejscowego i która będzie dość istotną ingerencją w krajobraz. W związku z powyższym wskazuje się, iż tereny dopuszczające lokalizację instalacji urządzeń dla pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł, znajdują się w terenach dotychczas znacznie przekształconych lub ulegających takim przekształceniom. W związku z tym, nie będą one miały znaczącego wpływu na atrakcyjność panoram i wnętrz widokowych.

- 5) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
- promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych.

Projekt planu w celu zachowania wartości kulturowych obszaru, określa zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym krajobrazu kulturowego, w tym obowiązek ochrony obiektów małej architektury sakralnej, oznaczonych na rysunku planu poprzez zachowanie form i gabarytów, a także ich ekspozycji od strony przylegających dróg publicznych oraz strefy konserwatorskie ochrony stanowisk archeologicznych, wskazując, iż przekształcanie bądź użytkowanie mogące powodować degradację ich wartości naukowej i kulturowej może nastąpić wyłącznie po spełnieniu wymogów zawartych w przepisach odrębnych.

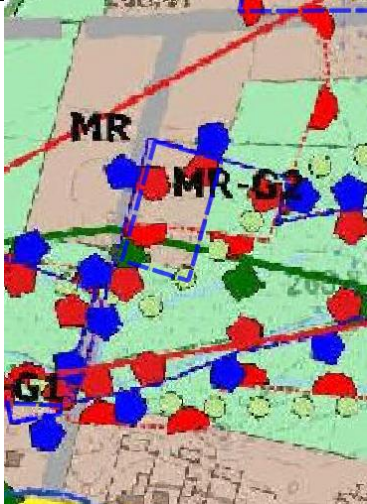
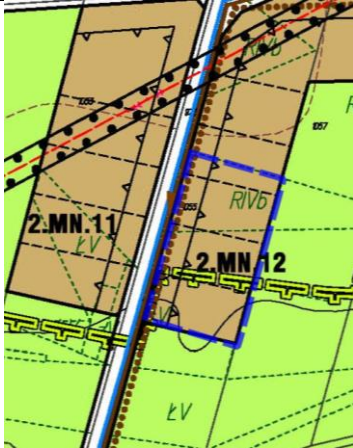
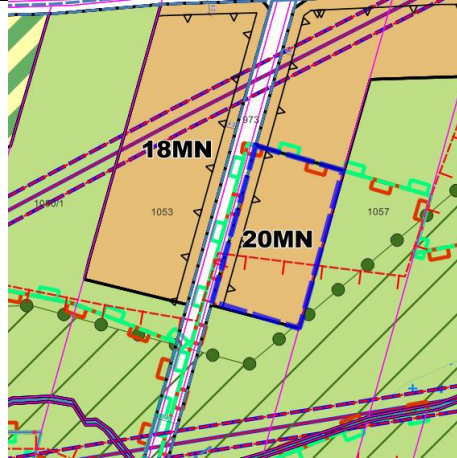
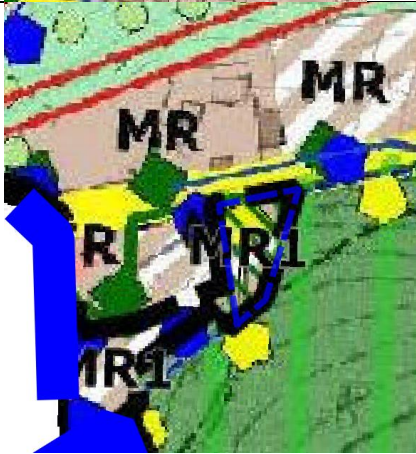
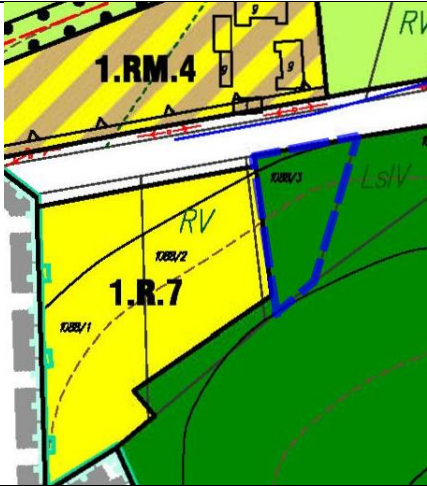
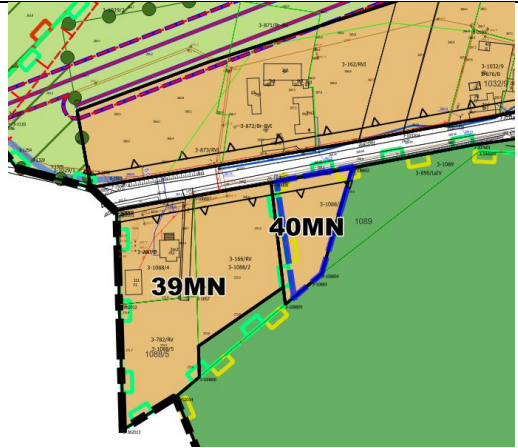
Przewiduje się, że dopuszczona lokalizacja instalacji urządzeń dla pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł w nie naruszy celów i działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów.

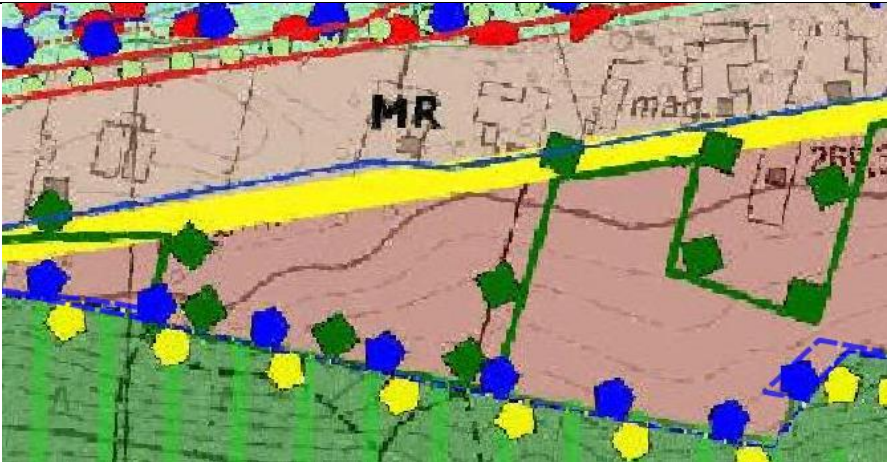
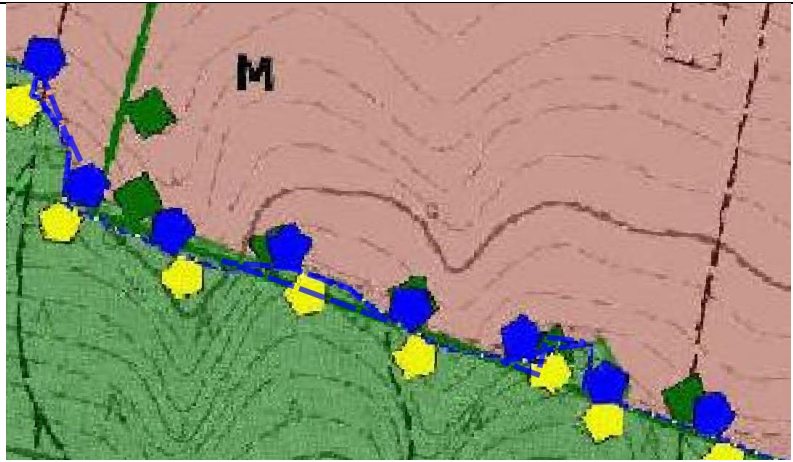
W związku z powyższym nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu wpłynęła na naruszenie głównych celów ochronnych stawianych dla strefy C Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Analiza możliwości zastosowania odstępstw w Uchwale Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

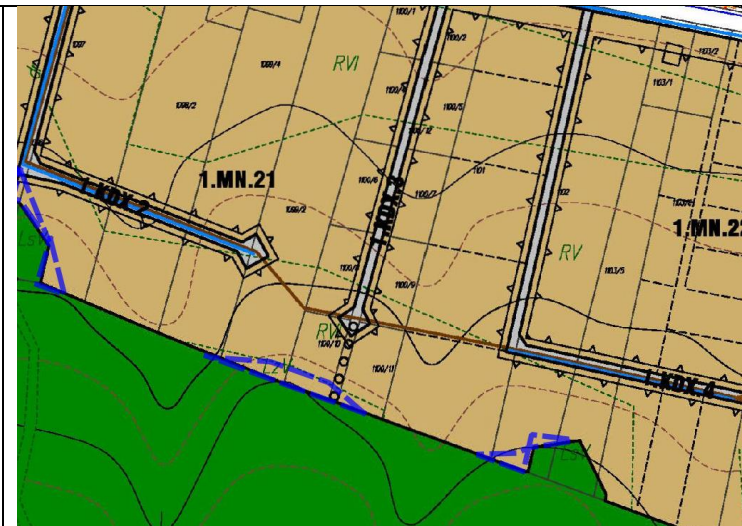
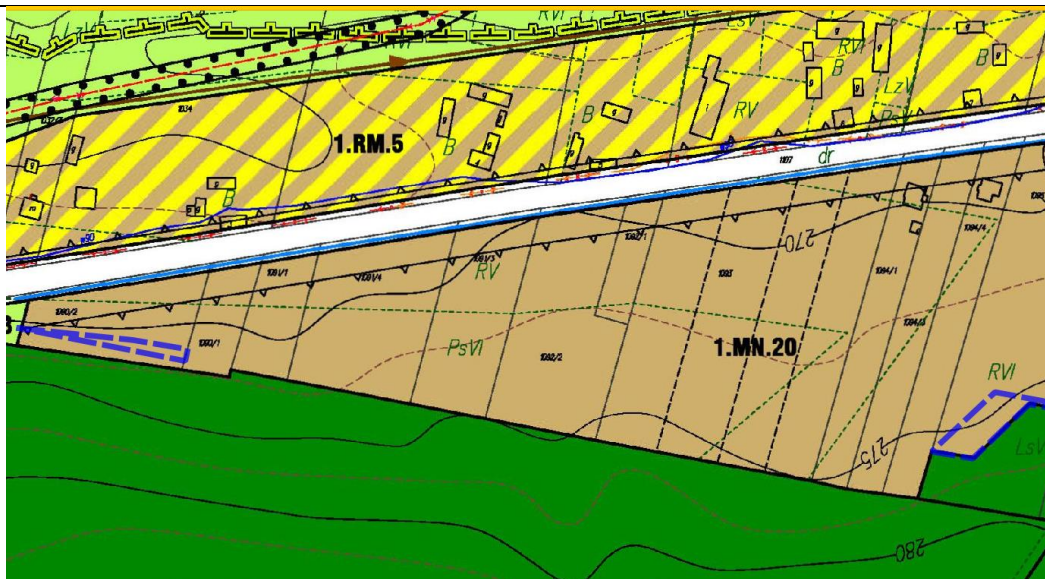
Aby nastąpiło odstępstwo zawarte w §5 ust. 2 pkt. 5 i ust. 4 pkt 5 cyt. ustawy **nie tylko część graficzna musi się pokrywać z obecnie obowiązującym Studium i/lub planem miejscowym**, ale również **ustalenia dla wskazanych terenów (których odstępstwo dotyczy) muszą być tożsame z aktualnie obowiązującymi dokumentami planistycznymi**. w przypadku zastosowania przywołanego wyżej odstępstwa od zakazów obowiązujących na terenie stref krajobrazowych A, B C-OOCHK, należy przedstawić w prognozie analizę ustaleń obowiązujących dokumentów planistycznych dotyczących zagospodarowania kolidującego z zakazami w porównaniu z ustaleniami opracowanego projektu planu wraz z graficznym zobrazowaniem przeznaczenia terenu w obowiązujących dokumentach.

Tabela 3 Analiza części graficznej projektu planu na potrzeby odstępstwa zawartego w §5 ust. 2 pkt. 5 i ust. 4 pkt 5 Uchwały Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

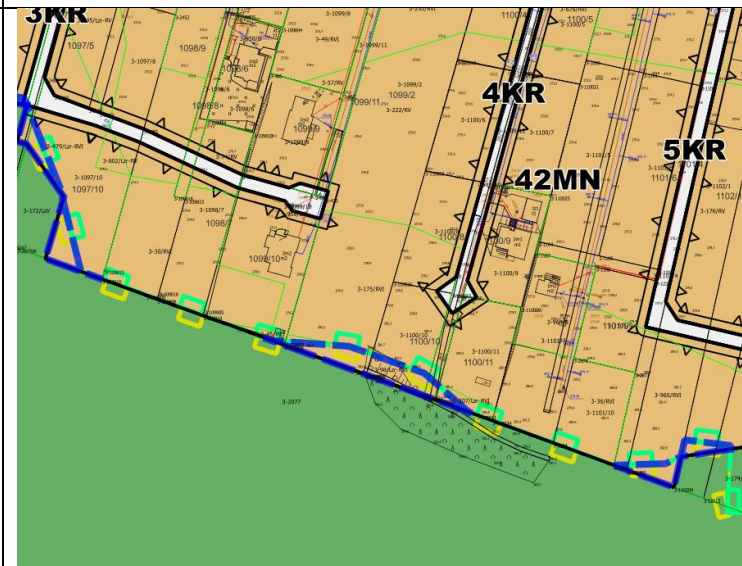
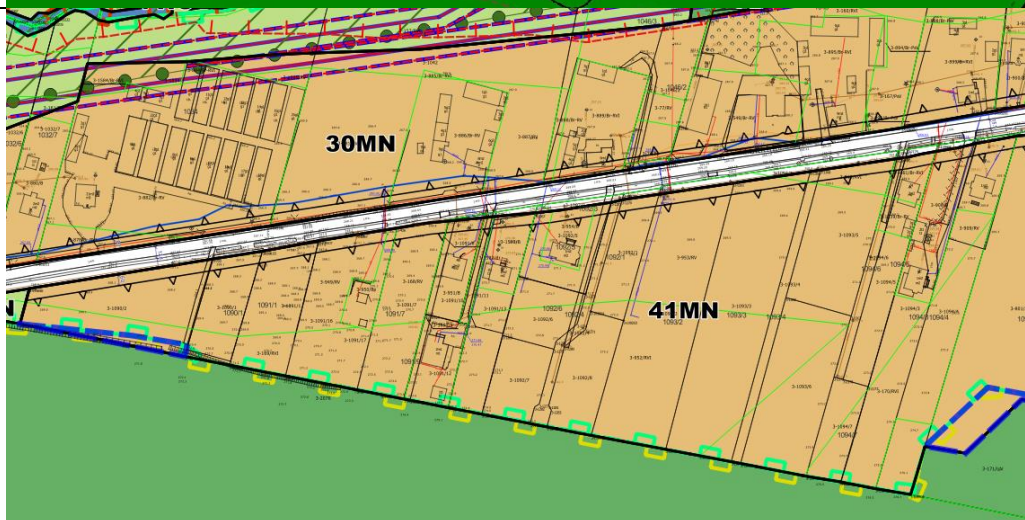
Oznaczenie terenu w projekcie planu miejscowego	Powierzchnia [ha]	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w planie miejscowym	Przeznaczenie w projekcie planu miejscowego
20MN	0,4065			
40MN	0,0731			

Oznaczenie terenu w projekcie planu miejscowego	41MN	42MN
Powierzchnia [ha]	0,1157	0,0960
Przeznaczenie w obowiązującym studium		

Przeznaczenie w planie miejscowym

Oznaczenie terenu w projekcie planu miejscowego

Zgodnie z analizą zawartą w tabeli nr 3 nastąpiła zgodność **części graficznej, projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z obecnie obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Górno, a także z obowiązującym planem miejscowym.**

Tabela 4 Analiza części tekstowej projektu planu na potrzeby odstępstwa zawartego w §5 ust. 2 pkt. 5 i ust. 4 pkt 5 Uchwały Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

	Parametry wg studium	Parametry wg projektu planu miejscowego
przeznaczenia terenu	MR1 • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, • zabudowa zagrodowa..	40MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
Dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów:	• usługi publiczne, • usługi podstawowe, tj. usługi handlu, gastronomii, pozostałe nieuciążliwe usługi dla ludności, w tym usługi rzemieślnicze (o charakterze wykonawczym, naprawczym, konserwacyjnym), agroturystyka, • obiekty rekreacji indywidualnej, • zabudowa pensjonatowa, • działalność produkcyjna, składy i magazyny, niestwarzające uciążliwości dla terenów mieszkaniowych, o powierzchni mniejszej niż 0,5 ha, • place i publiczne tereny zieleni z infrastrukturą rekreacyjną, • parkingi, • inne, wyżej niewymienione – służące ochronie środowiska oraz zdrowia i bezpieczeństwa ludzi i ich mienia, w tym związane z objęciem ochroną prawną terenów i obiektów przyrodniczych lub zabytkowych.	• budynki rekreacji indywidualnej, • urządzenia i obiekty sportowe i rekreacyjne, • usługi nieuciążliwe, • adaptacja istniejącej zabudowy zagrodowej na potrzeby rekreacji indywidualnej oraz usługi agroturystyczne • istniejąca zabudowa zagrodowa z możliwością jej rozbudowy, przebudowy i nadbudowy do parametrów określonych w ustaleniach planu, • ciągi pieszo-jezdne, drogi dla pieszych, dla pieszych i rowerów, drogi dla rowerów, • urządzenia i sieci infrastruktury technicznej. za zgodne z przeznaczeniem, uznaje się: • budynki gospodarcze i garaże, • zieleń urządzoną, • stanowiska postojowe, • obiekty małej architektury, • dojścia i dojazdy;
maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	30%	30%
maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	0,8	0,7
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej:	40%	60%
maksymalną wysokość budynków:	• Zabudowy mieszkaniowej i pensjonatowej: 8 m • Zabudowy usługowej i drobnej działalności produkcyjnej – 8m, • rekreacji indywidualnej – 8m, • związanej z produkcją rolną – 10 m • gospodarczej i garażowej związanej	• mieszkalnych, pensjonatowych: ○ z dachem płaskim: 7 m, ○ z dachem stromym: 8 m, • agroturystycznych, związanych z produkcją rolną, w tym inwentarskich i garażowych dla maszyn rolniczych:

	z zabudową mieszkaniową jednorodziną: 7m.	○ z dachem płaskim: 7 m, ○ z dachem stromym: 10 m, • rekreacji indywidualnej: ○ z dachem płaskim: 5 m, ○ z dachem stromym: 8 m, • usługowych innych niż pensjonaty i budynki agroturystyczne, drobnej działalności produkcyjnej: 6 m
--	--	---

	Parametry wg studium	Parametry wg projektu planu miejscowego
przeznaczenia terenu	MR-G2: • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, • zabudowa zagrodowa..	20MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
Dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów:	• wolnostojące obiekty usługowe z ograniczeniem do 60 m² powierzchni użytkowej, • adaptacja istniejącej zabudowy zagrodowej na potrzeby rekreacji indywidualnej, • przeznaczenie części budynków mieszkalnych lub gospodarczych pod działalność usługową, • lokalizacja obiektów lub adaptacja istniejących dla drobnej działalności produkcyjnej, • obiekty małej architektury (altany, wiaty, zadaszenia, kapliczki itp.), • odbudowa, rozbudowa, nadbudowa i przebudowa istniejącej zabudowy zachowując zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy jak dla obiektów nowo realizowanych, • ciągi pieszo-jezdne i ścieżki rowerowe.	• dopuszcza się usługi nieuciążliwe w postaci wolnostojących obiektów usługowych z ograniczeniem do 60 m² powierzchni użytkowej, • adaptacja istniejącej zabudowy zagrodowej na potrzeby rekreacji indywidualnej • istniejąca zabudowa zagrodowa z możliwością jej rozbudowy, przebudowy i nadbudowy do parametrów określonych w ustaleniach planu, • ciągi pieszo-jezdne, drogi dla pieszych, dla pieszych i rowerów, drogi dla rowerów, • urządzenia i sieci infrastruktury technicznej. za zgodne z przeznaczeniem, uznaje się: • budynki gospodarcze i garaże, • zieleń urządzoną, • stanowiska postojowe, • obiekty małej architektury, • dojścia i dojazdy;
maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	35%	35%
maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	0,7	0,7
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej:	60%	60%
maksymalną wysokość budynków:	• Zabudowy mieszkaniowej i pensjonatowej: 10 m • Zabudowy usługowej i drobnej działalności produkcyjnej – 6m, • związanej z produkcją rolną – 9 m • gospodarczej i garażowej związanej	• mieszkalnych, pensjonatowych, agroturystycznych, związanych z produkcją rolną, w tym inwentarskich i garażowych dla maszyn rolniczych: ○ z dachem płaskim: 7 m, ○ z dachem stromym: 10 m,

	z zabudową mieszkaniową jednorodziną: 6 m.	- rekreacji indywidualnej: - z dachem płaskim: 5 m, - z dachem stromym: 8 m, - usługowych innych niż pensjonaty i budynki agroturystyczne, drobnej działalności produkcyjnej: 6 m
--	---	--

	Parametry wg studium	Parametry wg projektu planu miejscowego
przeznaczenia terenu	<i>M: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna</i>	41MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 42MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
Dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów:	- usługi publiczne, - usługi podstawowe, tj. usługi handlu, gastronomii, administracji, biura, pozostałe nieuciążliwe usługi dla ludności, w tym usługi rzemieślnicze (o charakterze wykonawczym, naprawczym, konserwacyjnym), - obiekty rekreacji indywidualnej, - zabudowa pensjonatowa, - działalność produkcyjna, składy i magazyny, niestwarzające uciążliwości dla terenów mieszkaniowych, o powierzchni mniejszej niż 0,5 ha, - plac i publiczne tereny zieleni z infrastrukturą rekreacyjną, - parkingi, - inne, wyżej niewymienione – służące ochronie środowiska oraz zdrowia i bezpieczeństwa ludzi i ich mienia, w tym związane z objęciem ochroną prawną terenów i obiektów przyrodniczych lub zabytkowych.	- budynki rekreacji indywidualnej, - urządzenia i obiekty sportowe i rekreacyjne, - usługi nieuciążliwe, - adaptacja istniejącej zabudowy zagrodowej na potrzeby rekreacji indywidualnej, - usługi agroturystyczne, - istniejąca zabudowa zagrodowa z możliwością jej rozbudowy, przebudowy i nadbudowy do parametrów określonych w ustaleniach planu, - ciągi pieszo-jezdne, drogi dla pieszych, dla pieszych i rowerów, drogi dla rowerów, - urządzenia i sieci infrastruktury technicznej. za zgodne z przeznaczeniem, uznaje się: - budynki gospodarcze i garaże, - zielen urządzoną, - stanowiska postojowe, - obiekty małej architektury, - dojścia i dojazdy;
maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	50%	40%
maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:	1,0	0,8
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej:	30%	50%
maksymalną wysokość budynków:	- Zabudowy mieszkaniowej i pensjonatowej: 12 m - Zabudowy usługowej i drobnej	- mieszkalnych, pensjonatowych: 10 m, - agroturystycznych, związanych z produkcją rolną, w tym inwentarskich i

	działalności produkcyjnej – 8 m, • Rekreacji indywidualnej – 8 m • gospodarczej i garażowej związanej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną: 7 m.	garażowych dla maszyn rolniczych: 10 m, • rekreacji indywidualnej: 8 m, • usługowych innych niż pensjonaty i budynki agroturystyczne, drobnej działalności produkcyjnej: 8 m, • gospodarczych oraz pozostałych budynków garażowych: 6 m.
--	---	---

Zgodnie z analizą zawartą w tabeli nr 4 nastąpiła zgodność ustaleń **części tekstowej, projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z obecnie obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Górno.**

W związku z powyższym projektowany plan miejscowy spełnia warunki odstępstwa zawartego w §5 ust. 2 pkt. 5 i ust. 4 pkt 5 Uchwały Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

5.2. ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA NA WARTOŚCI PRZYRODNICZE CISOWSKO-ORŁOWIŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Obszar objęty planem miejscowym usytuowany jest w granicach **Otuliny Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego**. Wraz z obszarem Parku Krajobrazowego leży ona w zasięgu zlewni dwóch rzek, będących lewobrzeżnymi dopływami Wisły środkowej (tj. Nidy oraz Czarnej Staszowskiej) i obejmuje fragmenty pasma Orłowińskiego, Ocieskiego, Cisowskiego. Gatunkami dominującymi w drzewostanach jest tu sosna i jodła stanowiące około 85% powierzchni lasów. Na obszarze otuliny znajdują się liczne zabytkowe obiekty i zespoły architektoniczne oraz pozostałości po rozwijających się w czasach historycznych górnictwie i hutnictwie rud żelaza.

Cisowsko-Orłowiński Park Krajobrazowy stanowi południowo-wschodni fragment Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich. Ograniczony jest od północnego-zachodu i od północy doliną rzeki Belnianki, od wschodu doliną Łagowicy, od południa doliną Czarnej Staszowskiej i od południowego-zachodu doliną Pierzchnianki. Teren Parku przecinają pasma: Orłowińskie, Cisowskie i Ocieskie oraz Wzgórza Bardziańskie.

Projekt planu nie wyznacza nowych terenów budowlanych w bezpośrednim sąsiedztwie granic Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego. Ponadto w najbliższym otoczeniu granic ww. C-OPK nie wyznaczono lokalizacji obiektów, których realizacja mogłaby wpłynąć znacząco w sposób negatywny na funkcjonowanie tego obszaru, w tym poprzez pośrednią degradację szaty roślinnej (w tym również krajobrazu) czy niszczenia siedlisk roślin i zwierząt. Nie przewiduje się również, aby ustalenia dotyczące terenów znajdujących się w zasięgu otuliny Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego przyczyniły się w sposób pośredni do znaczącego negatywnego wpływu na stan środowiska C-OPK.

5.3. ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000

Obszar Natura 2000 „Dolina Warkocza” (PLH260021) zajmuje powierzchnię 337,9 ha, przy czym w gminie Górno znajduje się 145,35 ha. Został on utworzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego

wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE).

Jest to miejsce występowania licznej populacji Skójki gruboskorupowej *Unio casus*, gatunku z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej, który znajduje się także na Światowej Czerwonej Liście IUCN oraz na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce. Jest to najlepiej zachowana populacja w dorzeczu Nidy, w przyszłości może stanowić bazę dla przyszłej restytucji tego gatunku. Jest to miejsce objęte programem monitoringu krajowej populacji. Koryto rzeczne licznie zasiedlają również minogi strumieniowe *Lampetra planeri*, głowacze białopłetwe *Cottus gobio* oraz przy ujściu do Lubrzanki różanki *Rodeus sericeus amarus*.

Na terenie obszaru Natura 2000 „Dolina Warkocza” występują następujące typy siedlisk przyrodniczych:

- *6230 – Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion płaty bogate florystycznie)
 - 6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
 - 1032 – Skójka gruboskorupowa (*Unio crassus*)
- Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe).

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 13) dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków.

Dla obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych, który określa m.in. występowanie i rozmieszczenie przedmiotów ochrony. W ramach projektu pzo wyróżnia się następujące przedmioty ochrony: Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), dla których w ramach działań ochronnych przewiduje się zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe, wypas zwierzętami gospodarskimi zamiast drugiego pokosu i wykoszenie niedojadów wraz z usunięciem biomasy, ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu; Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion – płaty bogate florystycznie), działania ochronne: zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe, wypas zwierzętami gospodarskimi zamiast drugiego pokosu i wykoszenie niedojadów wraz z usunięciem biomasy, ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, Koszenie z wywiezieniem biomasy; oraz Skójka gruboskorupowa (*Unio crassus*), działania ochronne: Ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu) i ocena realizacji założonych celów.

Analiza danych dotyczących występowania przedmiotów ochrony wykazała brak kolizji obranych w projekcie planu z ww. siedliskami przyrodniczymi.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy ptasiej (2009/147/WE) i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy siedliskowej (92/43/EWG):

- 1032 – (*Unio crassus*) – bezkręgowce.

Analiza wykazała brak kolizji ww. przedmiotów ochrony z projektem planu.

Na terenie objętym planem obowiązuje plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 lutego 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. z dnia 24 lutego 2023 r. poz. 1095). W załączniku Nr 3 do Zarządzenia wymienia się zagrożenia dla przedmiotów ochrony:

1. 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*):

istniejące

- I01 Obce gatunki inwazyjne
- I02 Problematiczne gatunki rodzime
- A03.03 Zaniechanie/brak koszenia
- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)
- K02.02 Nagromadzenie materii organicznej
- A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych, niewymienione powyżej
- J01.02 Wypalanie

potencjalne

- A03.03 Zaniechanie/brak koszenia
- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)
- K02.02 Nagromadzenie materii organicznej

2. *6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* płaty bogate florystycznie)

istniejące

- I02 Problematiczne gatunki rodzime
- K02.03 Eutrofizacja (naturalna)

potencjalne

- A03.03 Zaniechanie/brak koszenia
- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)
- K02.02 Nagromadzenie materii organicznej

1. 1032 Skójką gruboskorupowa (*Unio crassus*)

istniejące

- J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk
- H01.08 – rozproszone zanieczyszczenia wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych

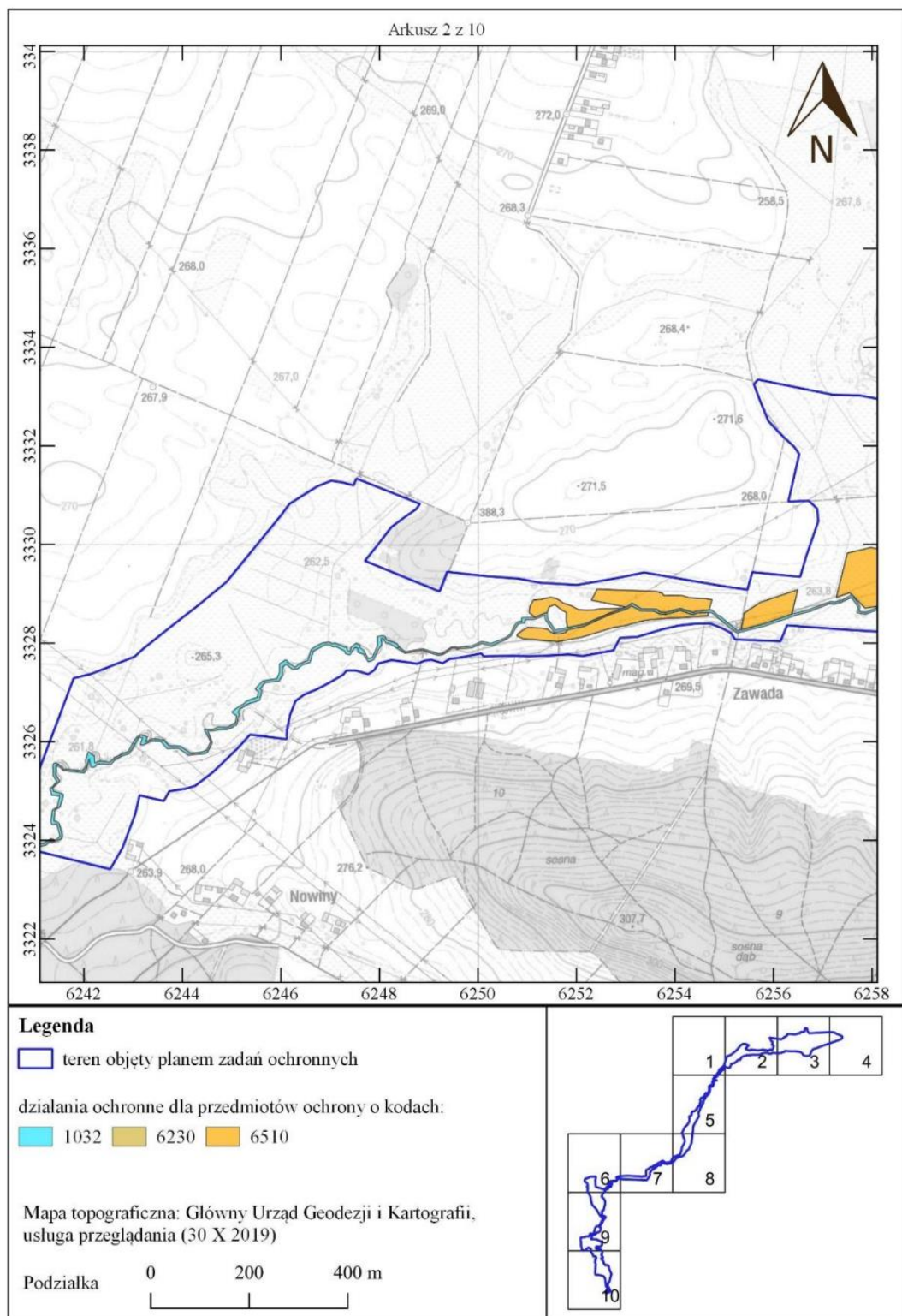
potencjalne

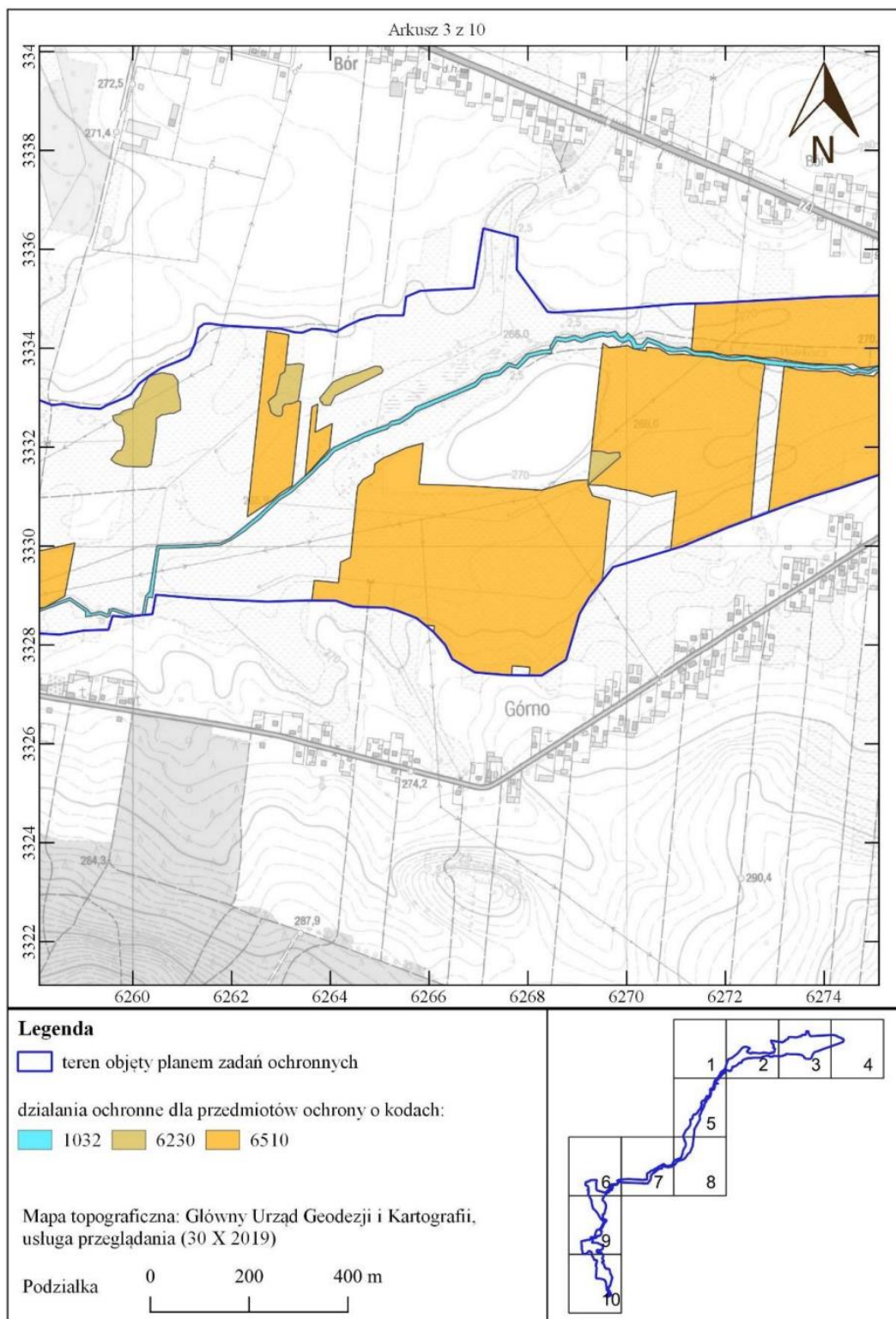
- J02.02 – usuwanie osadów (mułu)
- J02.03 – regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych
- J02.06 – pobór wód z wód powierzchniowych

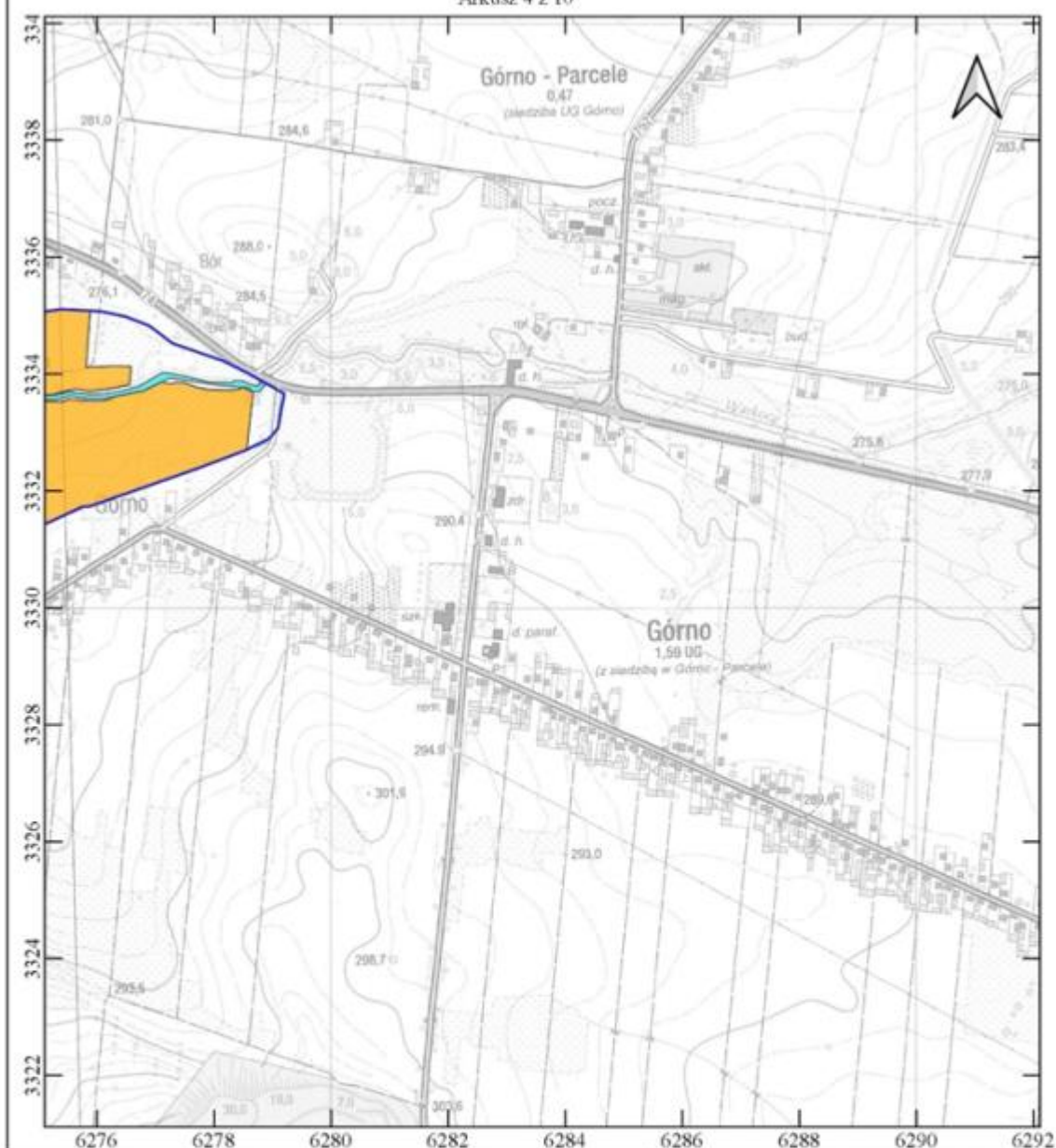
- A08 Nawożenie/nawozy sztuczne

Z powyższych zagrożeń kilka odnosi się do sposobu zagospodarowania jak „antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk” czy „regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych”. Projekt planu nie wnosi zmian w tym zakresie w zagospodarowaniu na terenie Obszaru Natura 2000 Dolina Warkocza.

Nie przewiduje się wpływu na stan ochrony przedmiotów ochrony Obszaru.

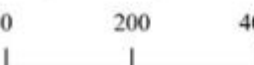
Legenda

 granica obszaru Natura 2000 Dolina Warkocza

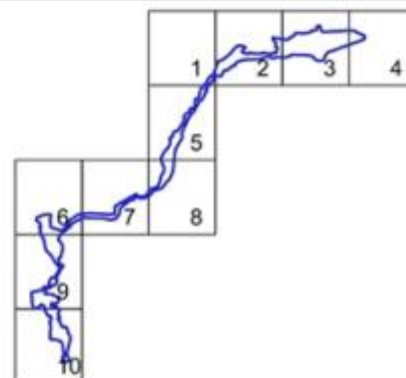
działania ochronne dla przedmiotów ochrony o kodach:

 1032 6230 6510

Mapa topograficzna: Główny Urząd Geodezji i Kartografii,
usługa przeglądania (15 VI 2022)

Podziałka 0 200 400 m

Układ współrzędnych PL-1992

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13), w obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,

Planowane w projekcie planu zagospodarowanie nie powinno wpłynąć na stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono ten obszar Natura 2000. W obrębie Górnio, w zasięgu obszaru Natura 2000 pod zainwestowanie przeznaczono:

- 0,0632 ha terenów w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 16MN. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnio z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnio „Górnio”.
- 2,4216 ha terenów w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 17MN, 19MN. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnio z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnio „Górnio”.
- 0,7030 ha terenów w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 17MN, 19MN. Tereny te zostały wyznaczone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio, przyjętego uchwałą Nr XXX/303/2021 z dnia 19 kwietnia 2021 r., zmienionym uchwałą Nr XII/68/2024 Rady Gminy Górnio z dnia 6 listopada 2024 r. ws. zmiany nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio.
- 0,1629 ha terenów w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 20MN. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnio z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnio „Górnio”.
- 1,8900 ha terenów w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 24MN, 25MN, 26MN. Tereny te zostały wyznaczone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio, przyjętego uchwałą Nr XXX/303/2021 z dnia 19 kwietnia 2021 r., zmienionym uchwałą Nr XII/68/2024 Rady Gminy Górnio z dnia 6 listopada 2024 r. ws. zmiany nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio.
- 0,0710 ha w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 26MN. Tereny te zostały wyznaczone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio, przyjętego uchwałą Nr XXX/303/2021 z dnia 19 kwietnia 2021 r., zmienionym uchwałą Nr XII/68/2024 Rady Gminy Górnio z dnia 6 listopada 2024 r. ws. zmiany nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio.
- 0,0855 ha w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 29MN. Tereny te zostały wyznaczone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio, przyjętego uchwałą Nr XXX/303/2021 z dnia 19 kwietnia 2021 r., zmienionym uchwałą Nr XII/68/2024 Rady Gminy Górnio z dnia 6 listopada 2024 r. ws. zmiany nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio.
- 0,0837 ha terenów w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 31MN. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnio z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnio „Górnio”.
- 0,3455 ha w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 4U. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnio z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnio „Górnio”.

- *0,0593 ha w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 10KDD. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnio z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnio „Górnio”.*
- *0,5762 ha w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 2KDL. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnio z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnio „Górnio”.*
- *0,0787 ha w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 1KDGP. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnio z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnio „Górnio”.*
- *0,0724 ha w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 13KDD. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnio z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnio „Górnio”.*
- *0,4690 w granicach terenów oznaczonych na rysunku symbolami 11KR, 12KR, 13KR. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio, przyjętego uchwałą Nr XXX/303/2021 z dnia 19 kwietnia 2021 r., zmienionym uchwałą Nr XII/68/2024 Rady Gminy Górnio z dnia 6 listopada 2024 r. ws. zmiany nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio.*

Przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną tereny (16MN, 17MN, 19MN, 20MN, 24MN, 25MN, 26MN, 29MN) stanowią kontynuację istniejącej już zabudowy, a ich powierzchnie łącznie przekraczają 2 ha, obejmując łącznie 5,4809 ha, co zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 55 lit. a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) klasyfikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jednakowoż, ze względu na fakt, iż teren ten nie ingeruje w istniejące siedliska oraz nie przerwie ciągłości korytarzy ekologicznych, nie spowoduje fragmentacji, obniżenia bioróżnorodności czy pogorszenia powiązań z pozostałymi obszarami Natura 2000 oraz stanowi kontynuację istniejących terenów budowlanych, uznaje się, że nie będzie on znacząco oddziaływać na środowisko.

Przeznaczone pod zabudowę usługową tereny (4U), zostały wyznaczone w obowiązujących dokumentach planistycznych, stanowią kontynuację istniejącej już zabudowy, a ich powierzchnie łącznie przekraczają 2 ha, obejmując łącznie 0,3455 ha, co zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 57 lit. a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) nie klasyfikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Teren ten nie ingeruje w istniejące siedliska oraz nie przerwie ciągłości korytarzy ekologicznych, nie spowoduje fragmentacji, obniżenia bioróżnorodności czy pogorszenia powiązań z pozostałymi obszarami Natura 2000 oraz stanowi kontynuację istniejących terenów budowlanych, uznaje się, że nie będzie on znacząco oddziaływać na środowisko.

Przeznaczone pod drogi tereny, zostały wyznaczone w obowiązujących dokumentach planistycznych, stanowią istniejącą obsługę działek budowlanych, część z nich stanowi drogi gruntowe na fragmentach o łącznej długości 1013 m (10KDD, 2KDL, 11KR, 12KR, 13KR) i asfaltowe (1KDGP, 13KDD) o na fragmentach o łącznej długości 170 m. Ich powierzchnie obejmują łącznie 1,2762 ha, zaś łączna długość przekracza 1 km, co zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 62 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) klasyfikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Drogi te, choć częściowo przecinają korytarze ekologiczne i obszar Natura 2000, częściowo ze względu na swój lokalny charakter (10KDD, 2KDL, 11KR, 12KR, 13KR), a także w związku z utrzymaniem ciągłości cieków wodnych oraz faktem, że większość z dróg funkcjonuje już w stanie istniejącym, uznaje się, że nie przerwą ciągłości korytarzy ekologicznych, nie spowoduje fragmentacji, obniżenia bioróżnorodności czy pogorszenia powiązań z pozostałymi obszarami Natura 2000. Uznaje się, że nie będą one znacząco oddziaływać na środowisko. Wskazuje się, że w granicach obszaru Natura 2000, w granicach siedlisk przyrodniczych nie znalazły się żadne drogi – w projektowanym planie miejscowym, usunięto drogi wskazane przez obowiązujący plan miejscowy.

Jednocześnie, w nawiązaniu do uwagi, cyt: Należy określić również wpływ zagospodarowania związanego z realizacją planowanej drogi 2KDL, zawartej w piśmie znak: WOO-III.610.63.2025.AS.2 z dnia 11 sierpnia 2025 r. wskazuje się, że droga ta, w zakresie przebiegu przez obszar Natura 2000, nie przebiega przez siedliska. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o ustalenia obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnym z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górno „Górno”. Droga ta, choć nieutwardzona, znajduje się w stanie istniejącym, jest wykorzystywana na potrzeby obsługi pobliskich terenów mieszkaniowych.

Droga ta, choć częściowo przecina korytarz ekologiczny i obszar Natura 2000, ze względu na swój lokalny charakter, a także w związku z utrzymaniem ciągłości cieków wodnych oraz faktem, że funkcjonuje już w stanie istniejącym, uznaje się, że nie przerwie ciągłości korytarzy ekologicznych, nie spowoduje fragmentacji, obniżenia bioróżnorodności czy pogorszenia powiązań z pozostałymi obszarami Natura 2000. Uznaje się, że nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko.

Ponadto wskazuje się, iż projekt planu miejscowego dla terenów zieleni naturalnej, znajdujących się w granicach siedlisk, tj. terenów: 30ZN, 31ZN, 32ZN, 35ZN, 36ZN, 37ZN, 39ZN, 40ZN, 41ZN, 42ZN, nie dopuszcza realizacji ciągów pieszo-jezdnymi, urządzeń służących regulacji i utrzymaniu wód, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, obiektów małej architektury i stanowisk postojowych. Minimalizując antropogeniczną ingerencję w tereny siedlisk.

Ponadto mając na uwadze zasięg leja depresji wskazany w dokumentacji dotyczącej wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą „Poszerzenie odkrywkowej eksploatacji złoża wapieni i dolomitów dewońskich „Józefka” w miejscowości Górno, powiat kielecki, wskazuje się, iż lej depresji spowodowany eksploatacją zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach (Znak:IR.6220.2.2022.HR), nie powinien wykraczać poza obszar objęty terenem górniczym, który znajduje się poza granicami siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w granicach Obszarów Natura 2000. W związku z powyższym, nie powinien wpłynąć na stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Ponadto wskazuje się, iż powstawanie leja depresji nie jest efektem ustaleń planu, bowiem tereny eksploatacji znajdują się poza granicami obszaru objętego planem miejscowym.

Planowane w projekcie planu zagospodarowanie nie wpłynie w sposób znaczący negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony ten obszar. Nie zajmie siedlisk i nie przyczyni się do ich fragmentacji, obniżenia bioróżnorodności czy pogorszenia powiązań z pozostałymi obszarami Natura 2000.

2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,

Planowane w projekcie planu zagospodarowanie nie wpłynie w sposób znaczący negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony ten obszar. Nie zajmie nowych fragmentów siedlisk i nie przyczyni się do ich fragmentacji, obniżenia bioróżnorodności czy pogorszenia powiązań z pozostałymi obszarami Natura 2000. W terenach sąsiednich nie przewiduje się nowych przekształceń antropogenicznych w miejscach występowania siedlisk oraz korytarzy ekologicznych.

Ponadto mając na uwadze zasięg leja depresji wskazany w dokumentacji dotyczącej wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą „Poszerzenie odkrywkowej eksploatacji złoża wapieni i dolomitów dewońskich „Józefka” w miejscowości Górno, powiat kielecki, wskazuje się, iż lej depresji spowodowany eksploatacją zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach (Znak:IR.6220.2.2022.HR), nie powinien wykraczać poza obszar objęty terenem górniczym, który znajduje się poza granicami siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w granicach Obszarów Natura 2000. W związku z powyższym, nie powinien wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Ponadto wskazuje się, iż powstawanie leja depresji nie jest efektem ustaleń planu, bowiem tereny eksploatacji znajdują się poza granicami obszaru objętego planem miejscowym.

3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami

Planowane w projekcie planu zagospodarowanie nie pogorszy integralności obszaru Natura 2000 oraz jego powiązania z innymi obszarami. (na obszarach planowanych zmian połączenie obszarów Natura 2000 nie zostanie przerwane, ich łączność zostanie zachowana dzięki lokalnym korytarzom migracyjnym które stanowią zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne oraz koryta cieków).

*W obrębie Górno, w zasięgu obszaru Natura 2000 pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN przeznaczono **2,8925 ha** w granicach terenów **16MN, 17MN, 19MN, 20MN, 29MN, 31MN**, które były wyznaczone zarówno w obowiązującym studium jak i obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnem z dnia 11 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górno „Górno”. **Fragmenty te leżą poza korytarzem ekologicznym, nie pogorszy również integralności obszaru Natura 2000, jego łączność z innymi terenami zostanie zachowana dzięki zadrzewieniom i zakrzewieniom śródpolnym.***

*W obrębie Górno, w zasięgu obszaru Natura 2000 pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN przeznaczono **2,5947 ha** w granicach terenów **17MN, 24MN, 25MN, 26MN**, które zostały wyznaczone w ramach zmiany nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno, uchwalonej uchwałą Nr XII/68/2024 Rady Gminy Górno z dnia 6 listopada 2024 r. **Fragmenty te leżą poza korytarzem ekologicznym, nie pogorszy również integralności obszaru Natura 2000, jego łączność z innymi terenami zostanie zachowana dzięki zadrzewieniom i zakrzewieniom śródpolnym.***

Przeznaczone pod zabudowę tereny stanowią kontynuację istniejącej już zabudowy, a ich powierzchnie przekraczają 2 ha, co zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 55 lit. a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) klasyfikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Na ww. obszarach nie występują udokumentowane siedliska chronionych gatunków roślin i zwierząt. Natomiast obszar wśród nich należy wyróżnić teren: **16MN**, który na odcinku około 2 m sąsiaduje z siedliskiem przyrodniczym bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie) (6230) oraz teren **26MN**, który na odcinku około 0,5 m sąsiaduje z siedliskiem przyrodniczym niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (6510).

W wyniku urbanizacji gruntów nie zmniejszy się powierzchnia ww. siedlisk i nie dojdzie do ich fragmentacji, obniżenia bioróżnorodności czy pogorszenia powiązań z pozostałymi obszarami Natura 2000. Pozostałe tereny, które znajdują się w zasięgu tego Obszaru Natura 2000 wynikają ściśle z ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto W zasięgu obszaru Natura 2000 „Dolina Warkocza” w projekcie planu znalazły się następujące tereny:

- tereny rolnicze w obniżeniach dolinnych, o oznaczeniu ZN (zieleń naturalna), dla których poza przeznaczeniem podstawowym dopuszczona jest realizacja: obudowy biologicznej cieków oraz zakazana realizacja zalesień, upraw rolnych, stawów i zbiorników wodnych, dróg i ciągów oraz istnieje obowiązek utrzymania istniejących łąk użytkowanych ekstensywnie i obowiązek ochrony siedlisk przyrodniczych zgodnie z przepisami szczególnymi.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż wyznaczone w projekcie planu nie będą mieć negatywnego wpływu na przedmiot ochrony istniejącego obszaru Natura 2000. Z pośród wszystkich w/w terenów zlokalizowanych w zasięgu obszaru Natura 2000 żaden teren, nie znajduje się w zasięgu siedlisk przyrodniczych.

W celu zachowania dobrego stanu ww. obszarów oraz zminimalizowania potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji jego zapisów w projekcie planu wprowadzono liczne obostrzenia mające na celu ochronę przyrody i środowiska, w tym poprzez uregulowanie zasad prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej czy odprowadzania odpadów (projekt planu zakłada, iż rozwój sieci wodociągowej oraz systemu kanalizacji sanitarnej powinien „zapewnić sieciową obsługę nowych terenów udostępnianych dla rozwoju zabudowy”. Także przewidziany w dokumencie sposób odprowadzania odpadów, który będzie realizowany zgodnie z założeniami „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” na lata 2016 – 2022, nie przyczyni się do składowania odpadów w gospodarstwach domowych.)

W związku z powyższą analizą stwierdza się brak znaczącego oddziaływania na tereny Natura 2000 oraz wskazuje się, iż, nie zachodzi potrzeba wypełnienia przesłanek wynikających z art. 34 ustawy o ochronie przyrody, ze względu na fakt, iż ustalenia planu miejscowego nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

W projekcie planu nie wyznacza się nowych obszarów pod zabudowę oraz nie wprowadza się zmian w dotychczasowym użytkowaniu terenu, pełniącym obecnie funkcje przyrodnicze w zasięgu obszaru Natura 2000 „Dolina Warkocza”. Nie przewiduje się również, aby zmiany w przeznaczeniu terenów znajdujących się poza granicami obszaru Natura 2000 „Dolina Warkocza” wpłynęły w sposób negatywny na ten obszar. Biorąc pod uwagę, powyższe ustalenia planu nie będą znacząco negatywnie

oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i gatunki zwierząt, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania między nimi.

5.4. ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT ROŚLIN I ZWIERZĄT ORAZ BIORÓŻNORODNOŚĆ

~ Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni ~

Wyznaczona w dokumencie nowa funkcja zagospodarowania może wiązać się z usunięciem drzew. Zadrzewienia i zakrzaczenia wiążą się z występowaniem gatunków ptaków i drobnych gryzoni, dla których często jest to miejsce żeru i schronienia, dlatego też zmiana użytkowania spowoduje opuszczenie przez większość gatunków tego terenu. Wraz z rozpoczęciem prac budowlanych będzie generowany hałas mogący stanowić uciążliwość dla gatunków zamieszkujących lub wykorzystujących ten teren. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe, „chwilowe”. Następnie pojawi się hałas związany z obsługą komunikacyjną terenu. Oddziaływanie będzie miało już charakter stały. Gatunki, które obecnie wykorzystują ten teren powrócą, przy czym dotyczy to w szczególności gatunków przystosowanych życia w pobliżu siedzib ludzkich. Na terenie objętym planem, gdzie dominuje szata roślinna o niewielkich wartościach przyrodniczych, częściowo zdegradowana przez człowieka, projektowane zainwestowanie będzie wiązać się z jego uporządkowaniem i wprowadzeniem ozdobnej roślinności, w tym zieleni wysokiej. Tym samym przekształcenia szaty roślinnej będą tu korzystne.

Ze względu na oddziaływanie ustaleń planu na bioróżnorodność należy zastosować działania minimalizujące do których należą:

- z uwagi na awifaunę – wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego);
- pozostawianie drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach.

W zakresie rozwiązań planistycznych minimalizujących oddziaływanie na bioróżnorodność terenu, które mogą być wpisane do ustaleń projektu planu uwzględniono wysoki odsetek powierzchni biologicznie czynnej (min. udział 25%, 30% i 80% powierzchni działki budowlanej).

~ Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów ~

Roślinność obszaru opracowania, będzie narażona na zagrożenia wynikające ze zniszczenia warstwy glebowej. Wpływ samej budowy, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie. Realizacja ustaleń dokumentu będzie się wiązała z przygotowaniem terenu do budowy. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom, nieprzeznaczonych do wycinki.

Ustalenia dokumentu mogą się przyczynić do pośredniego oddziaływania na świat zwierzęcy, które będą polegać głównie na:

- ryzyku degradacji środowiska życia zwierząt w obrębie zasięgu prowadzonych robót przy planowanych inwestycjach. Zagrożone będą zwierzęta (przede wszystkim drobne ssaki i ptaki) zamieszkujące teren;
- wzmożonym ruchem pojazdów ciężkich po terenie, generujących hałas maszyn, a także ogólny ruch związany z użytkowaniem terenów, co spowodować może płoszenie zwierząt bytujących w pobliżu realizowanej funkcji oraz wzrostem śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami.

Ryzyko degradacji środowiska życia zwierząt można zminimalizować odpowiednio chroniąc i zabezpieczając to środowisko podczas budowy, m.in. przez unikanie lokalizacji zaplecza budowy na terenach atrakcyjnych dla zwierzyny tj. z dala od drzew. Przede wszystkim stosuje się tu przepisy w

zakresie ochrony przyrody oraz tzw. dobrych praktyk np. prowadzenie wycinki drzew i krzewów w okresie pozalęgowym - jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego) oraz nadzór przyrodniczy w procesie inwestycyjnym oraz na budowie.

Ze względu na możliwość występowania dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową stosuje się zapis art. 52 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13).

Oddziaływanie będzie mieć charakter czasowy, a skala inwestycji będzie na tyle niewielka, że nie przewiduje się tu negatywnego oddziaływania.

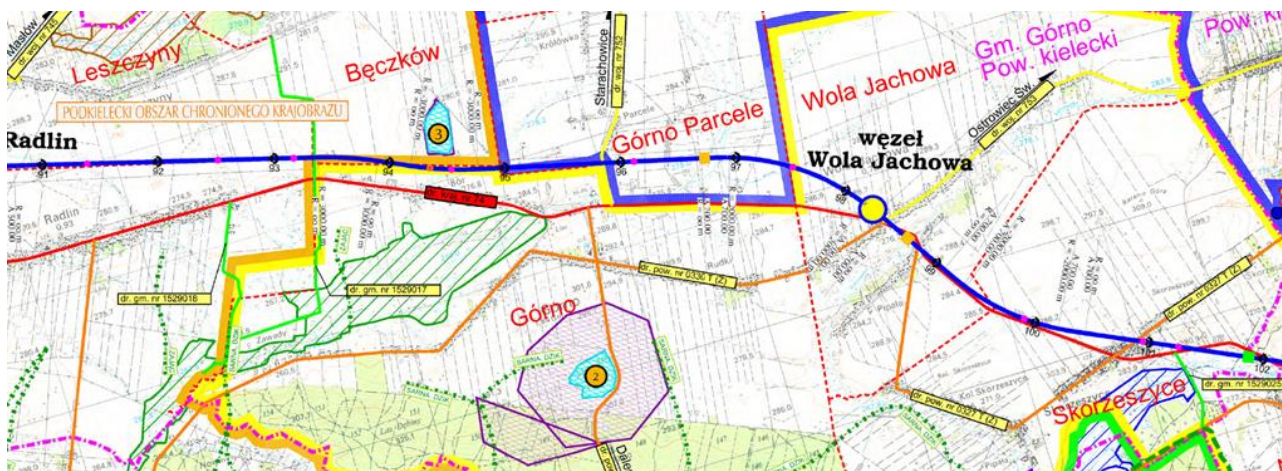
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach dnia 19 czerwca 2017 roku wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach znak: WOO.I-4200.1.2012.MGN.37 i WOO.I-4200.1.2015.MGN.17 na „Budowę drogi ekspresowej S-74 na odcinku Cedzyna – Łągów – Jałowęsy” w wariantie 6-4-b realizowanego przez Generalną Dyрекję Dróg Krajowych i Autostrad w Kielcach, uchyloną w części przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 08 lutego 2019 r. znak: DOOŚ-dśl.4200.14.2017.AB.26. Ponieważ projekt planu wskazuje na rozwój funkcji wzdłuż pasa drogi S-74, między innymi terenów mieszkaniowych i usługowych, należy przeanalizować, czy na tym odcinku nie przewiduje się innych funkcji wynikających z decyzji środowiskowych, jak przejścia dla zwierząt. Długość całego przedsięwzięcia wynosi 50 km. Droga przebiegać będzie przez gminy: Górno, Bieliny, Łągów oraz Baćkowie i Opatów. Planowane przedsięwzięcie obejmuje m. in. budowę Miejsc Obsługi Podróżnych oraz budowę przejść dla zwierząt. Przejścia dla zwierząt nie znajdują się w granicach obszaru objętego planem.

W najbliższym sąsiedztwie obszaru objętego planem, w celu umożliwienia migracji średnich i dużych zwierząt, zgodnie z decyzją, wykonane będą przejścia dla zwierząt:

- przejścia dla dużych zwierząt PZ- 1 na kilometrażu ok. 101+885 szerokości ok. 54 m i długości ok. 33 m i wysokości min. 5 m. Miejsce wyznaczono poza terenami zabudowanymi. W sąsiedztwie przejścia projekt planu nie przewiduje znaczących zmian. Nie przewiduje się kolizji ustaleń projektu planu z planowanym przejściem.
- przejścia dla średnich zwierząt:
 - MS-1 na kilometrażu 96+735 na rzece Warkocz o szerokości ok. 18 m, wysokości min. 3,5 m i długości ok. 38 m – projekt planu nie obejmuje rzeczonoego przejścia, a rzekę Warkocz pozostawia w dotychczasowym przeznaczeniu i użytkowaniu. Dolina rzeki stanowiąca korytarz migracji nie ulegnie przerwaniu ani zwężeniu. Nie przewiduje się kolizji ustaleń projektu planu z planowanym przejściem.
 - przejścia dla małych zwierząt: przepusty o wymiarach: szer. min. 2 m, wys. min. 1,5 m, 94+362 i 94+551 (tereny ZR w sąsiedztwie kopalni piasku Bęczków), 96+124 (tereny zainwestowane – teren cmentarza, tereny zabudowane naprzeciwko Urzędu Gminy w Górnym)

Rysunek 13 Dokumentacja projektowanej budowy drogi ekspresowej nr 74 na odcinku gminy Górno [GDDKiA]

Rysunek 14 Dokumentacja projektowanej budowy drogi ekspresowej nr 74 na odcinku gminy Górno [GDDKiA].

~ Oddziaływanie kopalni „Józefka” ~

W sąsiedztwie obszaru opracowania znajduje się złoża „Józefka”. jest ono w części objęte eksploatacją w wyniku czego na potrzeby dotychczasowego wydobywania i przerobu kopaliny większość jego terenu została przekształcona antropogenicznie. W ramach poszerzenia wyrobiska i terenu górniczego w kierunku południowo-wschodnim – nastąpi zajęcie gruntów leśnych i zniszczenie szaty roślinnej.

Na obszarze objętym przedsięwzięciem w postaci poszerzenia odkrywkowej eksploatacji złoża wapieni i dolomitów i jego oddziaływaniem zostało stwierdzone pięć głównych typów zbiorowisk roślinnych tj.:

Zbiorowiska leśne usytuowane po południowej i południowo-wschodniej stronie obszaru górniczego (obszar górniczy znajduje się poza obszarem objętym planem): acidofilna buczyna niżowa (*Luzulo pilosae-Fagetum*) i zbiorowiska zastępcze *Pinus*, eutryficzne i mezotryficzne lasy liściaste (*Quercus-Fagetum*); grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*), kontynentalny bór mieszany (*Quercus roboris-Pinetum*), wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polanicum vaccinetosum*), zbiorowiska juwenilne cechujące się dominującym udziałem młodych osobników drzew, często pochodzenia antropogenicznego, zbiorowiska zastępcze z jodłą powstałe pod wpływem działalności człowieka na miejscu zbiorowisk naturalnych.

1. Zbiorowiska ruderalne usytuowane na terenie Kopalni i w bezpośredniej jej bliskości oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych (klasa *Artemisietea vulgaris*).
2. Zbiorowiska związane z terenami rolniczymi (mozaika pól, nieużytków i zabudowy wiejskiej), które dominują na większej części analizowanego obszaru; zbiorowiska łąkowe występujące często między zbiorowiskami polnymi. Na obrzeżach oraz pomiędzy uprawianymi roślinami rozwijają się zbiorowiska klasy *Stellarietea mediae* (zbiorowiska pól uprawnych i terenów ruderalnych).
3. Obszary łąkowe, w niektórych miejscach przybierają kształt zbiorowiska *Molinio-Arrhenatheretea* (łąki i pastwiska, mokre, wilgotne i świeże).
4. Zbiorowiska błotne usytuowane wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków. Ze względu na okresowy charakter rowów i silnie zantropogenizowany charakter przepływającego przez ten obszar cieku, zbiorowiska te trudno przyporządkować do konkretnej klasy.

Na terenie planowanego zamierzenia i w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia jak wskazano w raporcie brak jest chronionych siedlisk i gatunków grzybów, występują tylko gatunki pospolite. Na zinventaryzowanym terenie stwierdzono natomiast występowanie gatunków roślin objętych ochroną częściową tj.: kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*), kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*), miodownik melisowaty (*Melittis melissophyllum*), naparstnica zwyczajna (*Digitalis grandiflora*), rokitnik pospolity (*Pleurozium schreber*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), zaraza wielka (*Orobancha elatior*) oraz ścisłą tj.: buławnik mieczolistny (*Cephalanthera longifolia*) i goździk kosmaty (*Dianthus armeria*).

Poza obszarem objętym planem, na terenie poszerzenia eksploatacji w części południowo-wschodniej stwierdzono występowanie ok. 20 szt. osobników buławnika mieczolistnego objętego ochroną ścisłą oraz płatów o łącznej powierzchni do 100 m² rokitnika pospolitego objętego ochroną częściową, których stanowiska na skutek realizacji przedsięwzięcia zostaną zniszczone. Mając na uwadze dużą liczbę stanowisk w/w gatunków stwierdzonych na terenie lasów znajdujących się w południowej części zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia w raporcie oceniono, iż uszczuplenie populacji o wskazaną ilość osobników ww. gatunków nie będzie mieć znaczącego negatywnego wpływu dla zachowania zasobów gatunków w skali lokalnej i regionalnej. Zniszczenie osobników buławnika i rokitnika będzie wymagało uzyskania stosownego zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach na czynności zakazane w stosunku do chronionych gatunków roślin. Pozostałe gatunki chronione występują poza terenem realizacji przedsięwzięcia.

W raporcie oceniono, iż obniżenie zwierciadła wód podziemnych nie wpłynie na różnorodność biologiczną oraz lokalne populacje roślin. Jak wskazano w trakcie dotychczasowego funkcjonowania Kopalni (prowadzonego odwodnienia), poza wyrobiskiem i w jego najbliższym otoczeniu, nie doszło do istotnych zmian siedliskowych na obszarach leśnych, rolniczych i łąkowych. W zasięgu leja depresji brak jest zbiorników wodnych i obszarów wodno-błotnych takich jak podmokłe łąki, rozlewiska, starorzecza, poza rowami melioracyjnymi i strumieniem odwadniającym okolice Kopalni. Zgodnie z raportem większość rowów jest wyschnięta, a wodą napełnia się podczas opadów atmosferycznych.

Zachowanie 10 m pasa ochronnego pomiędzy pozostawionym drzewostanem leśnym a południową granicą wyrobiska pozwoli na zachowanie właściwej statyki drzew.

W obszarze objętym poszerzeniem eksploatacji i oddziaływaniem przedsięwzięcia stwierdzono występowanie zwierząt należących w większości do rozpowszechnionych w skali kraju i regionu, w tym objętych ochroną częściową bezkręgowców (ślیمak winniczek – *Helix pomatia*, trzmiel kamiennik – *Bombus lapidarius*, trzmiel gajowy – *Bombus pascuorum*, trzmiel ziemny – *Bombus terrestris*), ochroną częściową płazów (żaba trawna – *Rana temporaria*, ropucha szara – *Bufo bufo*), ochroną częściową gadów (jaszczurka zwinka – *Lacerta agilis*), objętych ochroną ścisłą i częściową ptaków (43 gatunki objęte ochroną prawną – lęgowych na terenach otwartych i leśnych orazw trakcie przelotu i żerowania), ochroną częściową ssaków (kret europejski – *Talpa europaea*, jeż wschodni – *Erinaceus europaeus*, ryjówka aksamitna – *Sorex araneus*, wiewiórka pospolita – *Sciurus vulgaris*). W wyniku poszerzenia obszaru eksploatacji o tereny na południe od obecnego wyrobiska dojdzie do utraty siedlisk i płoszenia zwierząt. Teren leśny bezpośrednio zajęty pod poszerzenie stanowi sąsiedztwo czynnej Kopalni.

W celu minimalizacji zagrożeń oraz łagodzenia negatywnego wpływu Kopalni na środowisko naturalne prace przygotowawcze polegające na usuwaniu drzew i krzewów powinny być prowadzone w okresie od 16 października do końca lutego, tj. poza sezonem lęgowym ptaków. Dopuszcza się przeprowadzenie wycinki w okresie lęgowym, lecz po uprzednim potwierdzeniu przez specjalistę ornitologa braku lęgów gatunków chronionych. Kontrolę zajęcia siedlisk przeprowadzić należy nie wcześniej niż 10 dni przed rozpoczęciem prac. W przypadku stwierdzenia lęgów gatunków chronionych należy zaprzestać wycinki do

czasu potwierdzenia przez nadzór ornitologiczny wyprowadzenia młodych z gniazd i postępować zgodnie z zaleceniami nadzoru przyrodniczego. Prace ziemne obejmujące usuwanie karp korzeniowych oraz zdjęcie wierzchniej warstwy nadkładu (gleby) należy przeprowadzić od połowy sierpnia do połowy października, co pozwoli na ochronę zwierząt ziemnych, ziemno-wodnych i ptaków gniazdujących na ziemi, w okresie kiedy prowadzą rozród i wychów młodych i w okresie zimowania. Zezwolono na ingerencję w teren występowania zwierząt w ich okresach ochronnych jednak pod nadzorem przyrodniczym, którego rolą będzie zabezpieczenie przed istotnymi ingerencjami, w tym naruszeniem zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych. Odkładanie humusu oddzielnie umożliwi wykorzystanie go do prac związanych z rekultywacją terenu.

Przed rozpoczęciem prac przygotowawczych, w szczególności prac ziemnych, dotyczących budowy rurociągu do transportu wód z odwodnienia wyrobiska Kopalni „Józefka”, należy skontrolować teren pod kątem obecności zwierząt. Stwierdzone osobniki przenieść na siedliska odpowiednie dla danego gatunku.

Oceniono, że realizacja inwestycji, z uwagi na powierzchnię terenu objętą przekształceniem w ramach poszerzenia obszaru górniczego/eksploatacji złoża, zastosowane działania minimalizujące z punktu widzenia ochrony zwierząt nie będzie stanowiła zagrożenia dla stanu zachowania ich populacji, w tym gatunków chronionych. Stwierdzono, że zamierzenie nie będzie stanowiło dla w/w grup zwierząt zagrożenia z uwagi na brak lub tylko częściową ingerencję w ich siedliska oraz dostępność rozległych, dogodnych dla nich siedlisk w pobliżu, takich jak pola uprawne, kompleksy leśne, zadrzewienia i ciek.

Należy dodać, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie zezwala na przeprowadzenie czynności zakazanych w stosunku do gatunków chronionych. Na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunku objętego ochroną, wynikających z ustawy o ochronie przyrody należy uzyskać odrębne zezwolenie.

~ Ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych ~

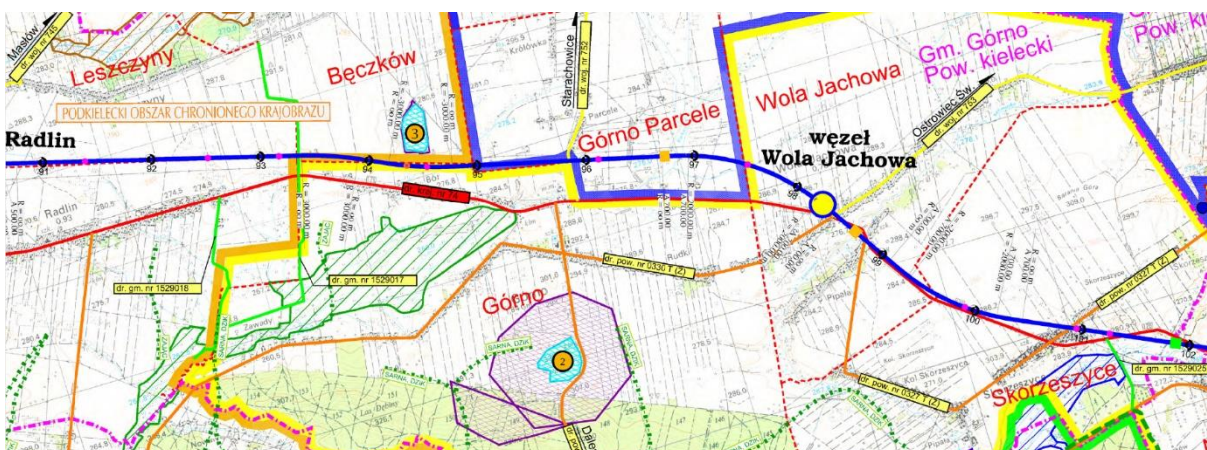
Przedmiotowy teren położony jest poza głównymi korytarzami migracji zwierząt.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach dnia 19 czerwca 2017 roku wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach znak: WOO.I-4200.1.2012.MGN.37 i WOO.I-4200.1.2015.MGN.17 na „Budowę drogi ekspresowej S-74 na odcinku Cedzyna – Łągów – Jałowęsy” w wariantcie 6-4-b realizowanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Kielcach, uchyloną w części przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 08 lutego 2019 r. znak: DOOŚ-dśl.4200.14.2017.AB.26. Projekt planu wskazuje przebieg planowanej trasy oraz wyznacza nowe tereny zabudowy usługowej i obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (1U-P) wzdłuż pasa drogi S-74.

W celu umożliwienia migracji średnich i dużych zwierząt, zgodnie z decyzją, wykonane będą przejścia dla zwierząt. Na terenie objętym projektem planu nie planuje się przejść dla średnich i dużych zwierząt. Przejścia dla małych zwierząt: przepusty o wymiarach: szer. min. 2 m, wys. min. 1,5 m, w kilometrażu: 89+448 (tereny 9ZR), 91+406 (poza granicami planu na wysokości 10ZR), 92+528 (poza granicami planu na wysokości 6ZI), 93+179 (poza granicami planu na wysokości 6ZI).

Miejsca Obsługi Podróżnych przewidziano w granicach projektu planu:

- w km około 94+114, strona lewa (MOP II)
- w km około 94+140, strona prawa (MOP II).

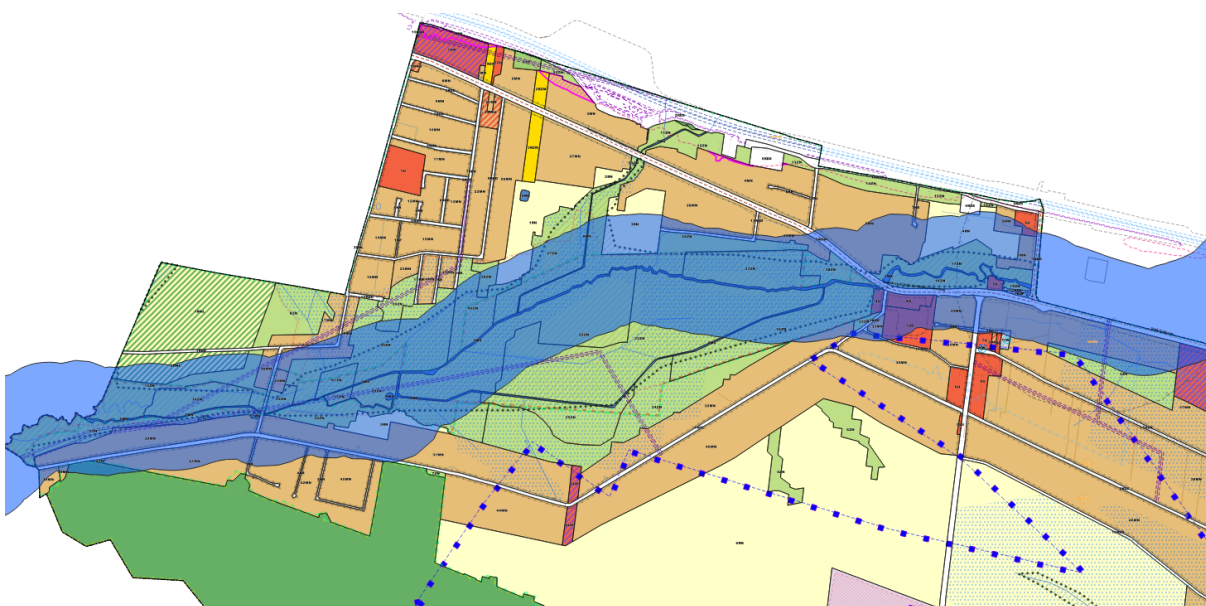
Rysunek 15. Dokumentacja projektowanej budowy drogi ekspresowej nr 74 na odcinku gminy Górnio [GDDKiA]

MOP zlokalizowane będą w sąsiedztwie istniejącego zainwestowania. Projekt planu rezerwuje tereny drogi (KDS) i wyznacza tereny zabudowy mieszkaniowej (4MN) w sąsiedztwie tego terenu.

Wobec powyższego, założenia projektu planu nie kolidują z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach na „Budowę drogi ekspresowej S-74 na odcinku Cedzyna – Łagów – Jałowęsy”.

Należy przypuszczać, że gatunki migracyjne ptaków będą korzystać z przelotu nad przedmiotowym terenem w sposób dotychczasowy, a ich trasy przelotu nie ulegną zmianie. Należy przypuszczać, że gatunki zwierząt będą korzystać z przedmiotowego terenu jak w dotychczasowy sposób. Dla zminimalizowania wpływu prac budowlanych należy przeprowadzać je poza okresem zimowania, jesienno poszukiwania kryjówek do zimowania oraz wiosenne poszukiwania miejsc żerowania i rozrodu.

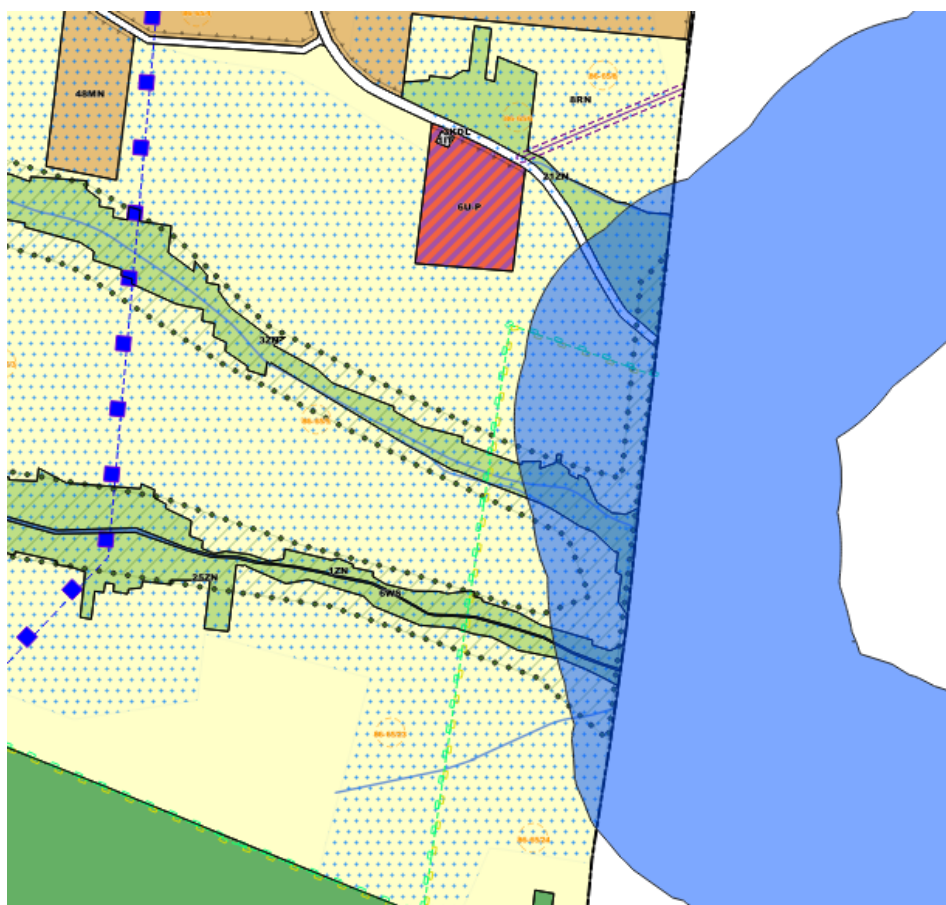
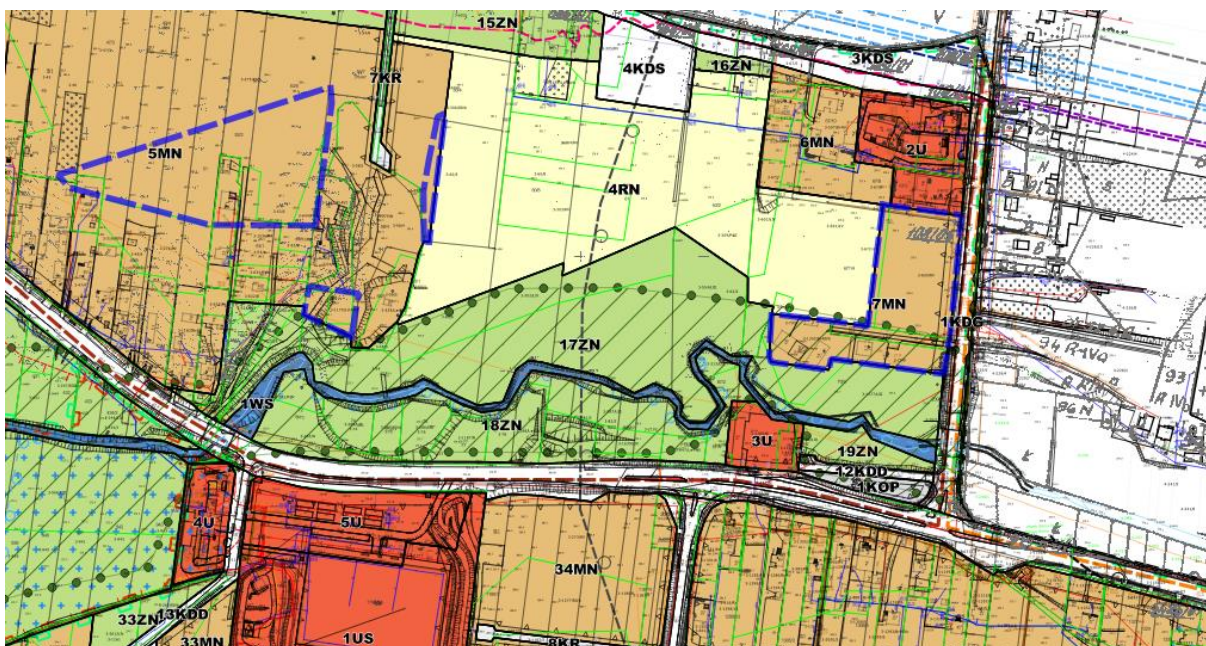
Ponadto wskazuje się, że wedle RDOŚ w Kielcach na terenie miejscowości Górnio, zaproponowane zostało dodatkowo utworzenie korytarza wodnego na rzece Warkocz, a także na sąsiadującej z tą miejscowością rzece Kakonianka.

Rysunek 16. Przybliżony przebieg projektowanego korytarza wodnego na rzece Warkocz w granicach projektowanego planu miejscowego dla obrębu Górno.

W planowanym korytarzu wodnym, stanowiącym bufor rzędu 160-200 m od rzeki Warkocz projektuje się wyłącznie zabudowę w zakresie uzgodnionym z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno. Większość zabudowy na tym terenie stanowi kontynuację zagospodarowania wskazanego w obowiązującym planie miejscowym, z wyłączeniem fragmentów terenów 5MN i 7MN, których wprowadzenie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostało uzgodnione z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Kielcach. Wskazuje się, że niniejsze tereny nie przerwą ciągłości korytarza, umożliwiając przemieszczanie się fauny i flory. Wskazane tereny przedstawiono na poniższym załączniku graficznym granatową, przerywaną linią.

Ponadto wskazuje się, że większość korytarza przebiega przez obszar Natura 2000 „Dolina Warkocza” o wysokim rygorze ochronnym, dla którego projektowany plan miejscowy wprowadza wysoki rygor ochronny. Analizy dot. obszaru Natura 2000 zostały szerzej opisane m.in. w rozdziale 5.5 Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Wskazuje się również, że projektowany korytarz wodny wzdłuż rzeki Kakonianki, w granicach planu miejscowego, nie napotka terenów budowlanych, w większości przebiegając przez strefę B C-OOCHK o wysokim rygorze ochrony. W związku z czym nie przewiduje się, że ustalenia planu miejscowego wpłyną na ciągłość korytarza i uznaje się, że nie uniemożliwią przemieszczania się fauny i flory.

Na terenie planu wskazano przebieg lokalnych korytarzy ekologicznych. Ustalenia projektu planu spowodują przewężenie światła korytarza.

Korytarz pozostanie drożny, ale już obecnie istniejące skrzyżowanie dróg stanowi barierę.

Biorąc pod uwagę możliwości kształtowania zieleni na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz zachowanie terenów użytków zielonych, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na lokalne korytarze ekologiczne.

5.5. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE

Zanieczyszczenie powietrza jest jednym z głównych czynników zagrożenia klimatu i degradacji środowiska przyrodniczego. Zanieczyszczenia wprowadzone do atmosfery podlegają wpływom warunków meteorologicznych zarówno w zakresie rozprzestrzeniania się, jak i ich transformacji. Emisja zanieczyszczeń zależy od topografii, zagospodarowania terenu, lokalizacji źródeł emisji oraz warunków meteorologicznych. Skład powietrza ma istotny wpływ na biosferę, a emitowane do niego zanieczyszczenia gazowe i pyłowe stanowią istotne zagrożenie dla wielu elementów środowiska m.in. wód, gleb oraz świata roślinnego i zwierzęcego. Do czynników decydujących, o jakości powietrza zalicza się: przestrzenny i czasowy rozkład zanieczyszczeń powstających w efekcie działalności człowieka oraz warunki wymiany powietrza.

Projekt planu zakłada m.in. przeznaczenie terenów obecnie pokrytych zielenią pod zabudowę mieszkaniową, usługową oraz produkcyjną. Ponadto zakłada powstanie nowych ciągów komunikacji kołowej, w tym wyznacza przebieg drogi S74.

W wyniku realizacji ustaleń projektu na obszarze opracowania wzrosnąć liczba punktowych źródeł zanieczyszczeń atmosferycznych w postaci budynków mieszkalnych, usługowych i przemysłowych oraz linowych źródeł zanieczyszczeń w postaci dróg. Ponadto w wyniku realizacji ustaleń projektu należy spodziewać się intensyfikacji ruchu kołowego na istniejących szlakach komunikacyjnych. Zjawiska te przyczyniają się do większej emisji gazów i pyłów z sektora bytowo-gospodarczego oraz komunikacyjnego.

Na skutek obsługi terenu wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

W trakcie realizacji ustaleń projektu tj. budowy wystąpią uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza wywołane przez transport materiałów sypkich i pylastych oraz urobku ziemnego, a także związane z eksploatacją pojazdów wykorzystywanych podczas prac przygotowawczych i montażowych. Emisja ta będzie miała charakter czasowy, a zasięg jej oddziaływania ograniczy się do najbliższego otoczenia prowadzonych prac (+/- 100 m w zależności od przyjętego sposobu realizacji).

Uciążliwości związane z obsługą terenu i jego zagospodarowaniem nie wpłyną negatywnie na jakość powietrza i nie spowodują pogorszenia życia mieszkańców terenów sąsiadujących.

5.6. ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI

Do negatywnych oddziaływań wprowadzenia w życie analizowanego projektu planu należy potencjalny wzrost poziomu hałasu i zanieczyszczeń na terenach nowo wyznaczonych pod funkcje przemysłowe, usługowe, a także szlaki komunikacyjne. Oddziaływanie może być odczuwalne również w bezpośrednim sąsiedztwie tych terenów. Realizacja założeń projektu planu przyczyni się do zwiększenia emisji szkodliwych związków do atmosfery, w tym pyłu zawieszonego PM10, tlenków azotu (NOX), dwutlenku siarki (SO₂) czy metali ciężkich. Mimo przewidywanego zwiększenia natężenia ruchu kołowego (źródło emisji pyłu PM10, NOX), nie przewiduje się, aby opisane powyżej zależności w sposób istotny przełożyły się na zdrowie i życie mieszkańców analizowanego obszaru. Potencjalna, ponadnormatywna emisja, może być odczuwalna szczególnie przez dzieci, osoby starsze i osoby z chorobami układu oddechowego.

Zanieczyszczenia – S74

Wyróżnienie chorób spowodowanych przez emisję substancji z tras komunikacyjnych w ogólnej puli schorzeń powodowanych skażeniem środowiska jest niezwykle trudne. Często, bowiem trasy komunikacyjne nie są jedynym, źródłem zanieczyszczenia szkodliwych substancji, nakładają się na nie emisje przemysłowe oraz tzw. niska emisja ze źródeł spalania. Według informacji Państwowego Zakładu Higieny w Polsce nie prowadzi się monitoringu zapadalności na choroby wynikające z zanieczyszczeń środowiska czynnikami powodowanymi przez komunikację samochodową.

Spośród substancji emitowanych w efekcie spalania paliw w silnikach pojazdów analizie w niniejszym opracowaniu poddano: ditlenek azotu, ditlenek siarki, pył zawieszony PM10 i PM2,5, tlenek węgla, oraz węglowodory.

Ditlenek azotu jest nieorganicznym związkiem chemicznym z grupy tlenków azotu. W temperaturze pokojowej jest to brunatny, silnie toksyczny gaz. Jego toksyczne działanie polega na ograniczaniu dotlenienia organizmu. Ditlenek azotu upośledza zdolności obronne ustroju na infekcje bakteryjne, działa drażniąco na oczy i drogi oddechowe, jest przyczyną zaburzeń w oddychaniu, powoduje choroby alergiczne (astmę). Ditlenek azotu jest uznawany za prekursora powstających w glebie rakotwórczych i mutagennych nitrozoamin.

Komunikacja samochodowa, jeśli chodzi o ilości emitowanego NO₂, jest drugim, zaraz po energetyce, źródłem emisji. W wyniku spalania paliw samochodowych w obecności powietrza, z zawartego w nim azotu powstaje tlenek azotu. Po wyemitowaniu do atmosfery, na skutek szybkiego spadku temperatury oraz obecności tlenu w atmosferze, przekształca się on w ditlenek azotu. Ditlenek azotu jest substancją, która wyznacza zasięg oddziaływania dróg, jeśli chodzi o oddziaływanie w zakresie emisji substancji do powietrza.

Ditlenek siarki jest gazem, nieorganicznym związkiem chemicznym z grupy tlenków niemetalu. Bezbarwny gaz o ostrym, gryzącym i duszącym zapachu, silnie drażniący drogi oddechowe. Jest trujący dla zwierząt i szkodliwy dla roślin. U ludzi, nawet w niskich stężeniach powoduje uszkodzenia dróg oddechowych, prowadzące do nieżytów oskrzeli, a po przeniknięciu do krwioobiegu kumuluje się w ściankach tchawicy, oskrzelach, wątrobie, śledzionie, mózgu i węzłach chłonnych. W dużych stężeniach powoduje zmiany w rogówce oka. Ma własności bakteriobójcze i pleśniobójcze. Ze względu na znaczny ciężar właściwy wolno rozprzestrzenia się w atmosferze. Jest produktem ubocznym spalania paliw kopalnych, także paliw stosowanych w pojazdach. Ditlenek siarki utrzymuje się w powietrzu około 2 – 3 dni i przemieszcza się zgodnie z jego ruchami, czasem na znaczne odległości. W atmosferze ditlenek siarki łatwo utlenia się do trójtlenku siarki, który z kolei rozpuszczając się w zawartej w atmosferze wodzie tworzy kwas siarkowy, będący istotnym składnikiem kwaśnych deszczy, czynnika szczególnie szkodliwie wpływającego na roślinność.

Pył zawieszony PM10 i PM 2,5 stanowią poważny czynnik chorobotwórczy, osiadają na ściankach pęcherzyków płucnych utrudniając wymianę gazową, powodują podrażnienie naskórka i

śluzówki, zapalenie górnych dróg oddechowych oraz wywołują choroby alergiczne, astmę, nowotwory płuc, gardła i krtani. Nie istnieje próg stężenia, poniżej którego negatywne skutki zdrowotne wynikające z oddziaływania pyłów na zdrowie ludzi nie występują. Grupą szczególnie narażoną na negatywne oddziaływanie pyłów są osoby starsze, dzieci i osoby cierpiące na choroby dróg oddechowych i układu krwionośnego.

Pył PM10 powoduje zwiększenie zachorowalności na choroby układu oddechowego. Pył PM 2,5 zagraża zdrowiu przyczyniając się do wzrostu zgonów w wyniku chorób serca, naczyń krwionośnych, dróg oddechowych oraz raka płuc. Wzrost stężeń pyłu PM2.5 może spowodować wzrost ryzyka nagłych wypadków wymagających hospitalizacji z powodu problemów z krążeniem i oddychaniem.

Tlenek węgla (czad) w warunkach normalnych jest bezbarwnym, bezwonny, łatwopalny i lżejszym od powietrza gazem. Z powietrzem tworzy mieszaniny wybuchowe. Powstaje jako produkt niecałkowitego spalania węgla, drewna i wielu innych związków organicznych, przy niedostatecznym dopływie tlenu. Jako produkt spalania może występować wszędzie. Jest on śmiertelnie trujący dla każdego organizmu, w którym transport tlenu odbywa się przy pomocy hemoglobiny. Działanie CO polega na łączeniu się tego gazu z hemoglobiną uniemożliwiając w ten sposób transport. Silne zatrucie tlenkiem węgla może prowadzić do utraty przytomności a nawet do śmierci. Zawartość tlenku węgla w spalinach można zmniejszać przez stosowanie katalizatorów, które powodują utlenienie CO do CO₂.

Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) to związki chemiczne zbudowane z węgla i wodoru, zawierające w cząsteczce kilka pierścieni aromatycznych. Węglowodory pojawiają się w powietrzu w wyniku parowania lub spalania paliw, głównie węgla, ropy naftowej i ropopochodnych. Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne powstają także podczas palenia tytoniu. Do organizmów żywych przenikają one przez drogi oddechowe, skórę i układ pokarmowy. Dobrze udokumentowane działania mutagenne i kancerogenne WWA ujawniają się dopiero w etapie metabolizmu tych substancji. Najsilniejsze działanie kancerogenne przypisuje się benzo(a)pirenowi, który stanowić może około 20% całkowitej ilości WWA emitowanych do atmosfery.

Wiele z wymienionych powyżej substancji dostaje się do atmosfery ze spalinami emitowanymi przez różne środki transportu. Najlichnieszą grupą pojazdów są oczywiście samochody, które emitują najwięcej spalin. Nawet ponad 70% zanieczyszczeń powietrza pochodzi dziś z gazów wylotowych samochodów osobowych i ciężarowych. Pojazdy jeżdżą wszędzie, jednak największe ich skupiska to wielkie aglomeracje miejskie oraz autostrady. W obydwu przypadkach pojazdy spalają szczególnie dużo benzyny, gdyż największe spalanie występuje podczas ciągłego ruszania i hamowania w korkach oraz bardzo szybkiej jazdy.

Analizy rozprzestrzeniania substancji wykonywane dla dróg wskazują, że najistotniejszym oddziaływaniem wykazuje się ditlenek azotu. Jest to związek, którego zasięg oddziaływania jest największy ze wszystkich substancji, a zatem wyznacza oddziaływanie drogi na środowisko w zakresie emisji i rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu. Obszary przekroczeń spowodowanych przez inne substancje zanieczyszczające zawierają się wewnątrz obszaru wyznaczonego przez NO₂.

Przeprowadzone obliczenia wykazały, że nie przewiduje się możliwości przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu poza linie rozgraniczające. Oznacza to, iż istniejące budynki mieszkalne zlokalizowane w rejonie inwestycji nie będą narażone na wyższe wartości stężeń z uwagi na planowane przedsięwzięcie.

Kopalnia „Józefka” (poza obszarem objętym planem)

Innym niekorzystnym oddziaływaniem na warunki życia ludności może się stać wzrost poziomu hałasu i wibracji związany z nasileniem procesów usługowych, przemysłowych oraz ruchu kołowego, w tym spedycji na potrzeby przemysłu.

Do terenów uciążliwych należą też tereny eksploatacji powierzchniowej usytuowane w sąsiedztwie obszaru objętego planem. Wydobycie surowca ze złoża wiąże się z hałasem – urabianie surowca oraz transport. Do najmniej uciążliwych należą kopalnie. Ze względu na wydobycie surowca częściowo spod wody, nie przewiduje się występowania znaczącego zapylenia w sąsiedztwie tego terenu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) dopuszczalny poziom hałasu dla terenów zabudowy zagrodowej wynosi dla pory dziennej 55 dB, dla pory nocnej 45 dB, a dla zabudowy jednorodzinnej i związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży (4.U.1.) 50 dB dla pory dziennej i 40 dB dla pory nocy. W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanej kopalni występują głównie tereny użytkowane rolniczo, lasy.

Źródłem hałasu będzie cały teren Kopalni „Józefka” z zakładami przeróbczymi tj. wydobycie, przeróbka kopaliny i towarzyszącym im transport. Zgodnie z dokumentacją sprawy nie uległy zmianie rodzaje i parametry źródeł hałasu przedstawione w decyzji Wójta Gminy Górnio o środowiskowych uwarunkowaniach z 2017 r.

W raporcie przeprowadzono analizy obliczeniowe dla sytuacji funkcjonowania zakładu górniczego:

- eksploatacja w poszerzanej na południe części złoża, przerób surowca na istniejącym stacjonarnym zakładzie przeróbczym, w dotychczasowej lokalizacji,
- eksploatacja w północnej części złoża (rejon poszerzenia wyrobiska), przerób surowca na istniejącym stacjonarnym zakładzie przeróbczym, w dotychczasowej lokalizacji,
- eksploatacja złoża w części środkowej, w miejscu likwidowanego stacjonarnego zakładu przeróbczego, przerób surowca na mobilnym zestawie krusząco-sortującym w wyrobisku,
- eksploatacja złoża w części zachodniej, przerób surowca na stacjonarnym zakładzie przeróbczym w nowej lokalizacji.

Źródło emisji stanowią: stacjonarny zakład przeróbczy (przesiewacze, kruszarki, przenośniki, urządzenia instalacji odpylania), koparki (w dzień pracować będą 2 koparki, w nocy 1 koparka), wiertnica do wiercenia otworów strzelniczych i spycharka (praca wiertnicy i spycharki zostanie ograniczona do pory dziennej), ładowarki do załadunku kruszyw na samochody – 2 szt., będą pracowały tylko w porze dziennej (w nocy nie będzie załadunku kruszyw na samochody ciężarowe), wozidła technologiczne (transport mas ziemnych i skalnych na zwałowiska tylko w porze dziennej, transport urobionej kopaliny na stacjonarny zakład przeróbczy w porze dziennej i nocnej), samochody ciężarowe wywożące produkty z zakładu do odbiorców (praca tylko w porze dziennej), maszyny wchodzące w skład mobilnego zakładu przeróbczego (kruszarka i przesiewacz, przenośniki).

Przyjęte do obliczeń max. moce akustyczne, poziom hałasu dla głównych źródeł hałasu wynoszą:

- a) stacjonarny zakład przeróbczy funkcjonujący obecnie i po przeniesieniu:
 - typu budynek (urządzenia znajdujące się w budynku lub obudowane): kruszarnia wstępna (podawacz wózkowy, ruszt rolkowy, kruszarka) - równoważny poziom dźwięku wewnątrz w odległości 1m od ścian oraz dachu dla obiektu 94,9 dB (dzień) i 95,5 dB (noc); sortownia wstępna (przesiewacz) równoważny poziom dźwięku wewnątrz w odległości 1m od ścian oraz dachu 99,9 dB (dzień) i 100,5 dB (noc); kruszarnia wtórna (kruszarka udarowa) - równoważny poziom dźwięku wewnątrz w odległości 1m od ścian oraz dachu dla obiektu 84,4 dB (dzień) i 85 dB (noc); sortownia wtórna I (przesiewacz) – równoważny poziom dźwięku wewnątrz w odległości 1m od

ścian oraz dachu 104,4 dB (dzień) i 105 dB (noc); sortownia wtórna II (przesiewacz) - równoważny poziom dźwięku wewnątrz w odległości 1m od przegród budowlanych 89,9 dB (dzień) i 90,5 dB (noc). Izolacyjność akustyczna przegród budowlanych (ściany, dach) min. 20 dB. Kruszarnia wstępna i sortownia wstępna nie mają jednej ściany. Do analiz przyjęto, iż w/w urządzenia będą pracowały przez 7 godzin w czasie odniesienia 8 godzin dla pory dziennej i 1 godzinę w czasie odniesienia 1 godz. dla pory nocy,

- punktowe: przesiewacz (sortownia boczna) o mocy akustycznej do 106 dB, przesiewacz (sortownia wstępna II) o mocy akustycznej do 110 dB, przesiewacz przy sortowni wstępnej o mocy akustycznej do 102 dB, instalacja do odpylania - 2 wentylatory wyciągowe o mocy akustycznej do 105 dB każdy,
- liniowe: przenośniki taśmowe – moc akustyczna do 78 dB każdego,
 - b) mobilny zestaw krusząco-sortujący pracujący w wyrobisku, w okresie gdy nie będzie pracował stacjonarny zakład przeróbczy (w trakcie jego przeniesienia): kruszarka o mocy akustycznej do 110 dB, przesiewacz o mocy akustycznej do 110 dB, przenośniki taśmowe o mocy akustycznej do 75 dB każdy,
- 2 koparki o mocy akustycznej do 105 dB każda, wiertnica o mocy akustycznej do 110 dB, spycharka o mocy akustycznej do 106 dB, 2 ładowarki o mocy akustycznej do 105 dB każda, wozidła technologiczne o mocy akustycznej do 100 dB i o średniej ładowności 30 Mg, samochody ciężarowe do wywozu kruszywa z zakładu o średniej ładowności 25 Mg i mocy akustycznej do 100 dB.

Zgodnie z informacją przedstawioną w raporcie znajdująca się na wyposażeniu zakładu górniczego poza ww. urządzeniami trzecia kruszarka udarowa KDU120 nie będzie wykorzystywana na potrzeby planowanego przedsięwzięcia.

W ramach przedsięwzięcia Inwestor nie przewiduje zwiększenia rocznego wydobycia i przerobu kopaliny na zakładzie górniczym, pozostanie ono na poziomie ilości 700 000 Mg/rok (tj. do 3 000 Mg/dobę), a tym samym wzrostu ilości pojazdów ciężarowych na pobliskich drogach. Kopalnia pracować będzie w porze dziennej i nocnej w systemie 3–zmianowym. W porze nocnej działalność zakładu będzie ograniczona tj. w godz. 22.00-6.00 nie będą prowadzone prace na zwałowiskach, roboty strzałowe, wiertnicze, usuwanie i transport nadkładu, załadunek kruszyw na samochody i ich wywóz z zakładu.

Powyższe założenia znalazły odzwierciedlenie w warunkach postanowienia.

W obliczeniach nie uwzględniono transportu mas ziemnych na zwałowisko nadkładu, gdyż jak wskazano w raporcie z reguły transport taki odbywa się w przerwach pomiędzy transportem wydobytej kopaliny na zakład przeróbczy. Jak wskazano w raporcie powyższa kwestia była przedmiotem analizy na etapie postępowania ocenowego zakończonego wydaniem przez Wójta Gminy Górno decyzji z 2017 r., a przeprowadzone analizy wykazały, iż wywóz mas ziemnych i skalnych na zwałowisko wewnętrzne charakteryzuje się mniejszym oddziaływaniem niż transport urobku na zakład przeróbczy. Do obliczeń przyjęto pory dnia, w których nie są prowadzone roboty strzałowe. Jak wskazano w raporcie towarzyszące robotom strzałowym emisje związane z samą detonacją i sygnałami ostrzegawczymi syreny alarmowej (przed i po) są krótkotrwałe, a w trakcie tych operacji ruch na Kopalni ze względów bezpieczeństwa jest wstrzymywany (przebieg maszyn) czynności te w obliczeniach zostały pominięte. Za nieistotne oddziaływania uznano ponadto pojazdy osobowe pracowników i klientów.

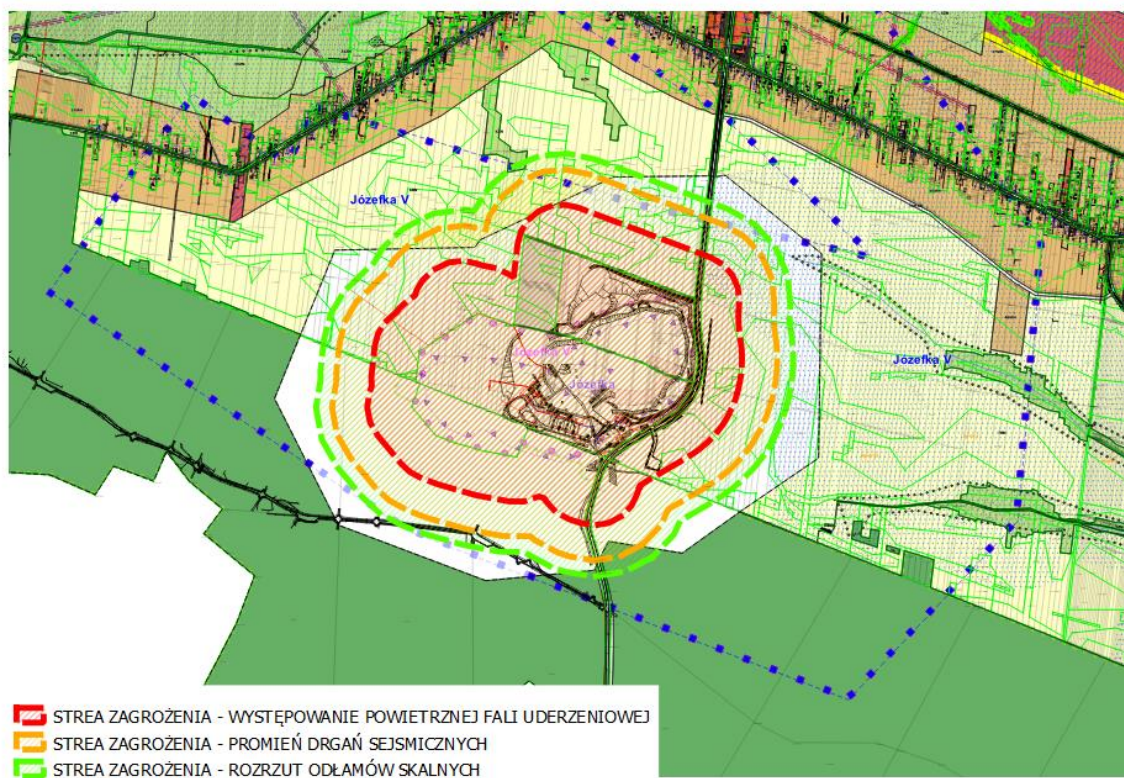
Rozprzestrzenianie się hałasu ograniczone będzie skarpami otaczającymi wyrobisko ze wszystkich stron, zwałowiskami zewnętrznymi (tymczasowe oraz istniejący obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych) usytuowanymi po północnej stronie wyrobiska. Ponadto w analizach jako ekrany

uwzględniono istniejące na zakładzie budynki i zasieki przy stożkach kruszyw w części południowej pomiędzy Polami A i B.

Przedstawione w raporcie analizy obliczeniowe nie wykazały ponadnormatywnego oddziaływania Kopalni Józefka, w trakcie prowadzenia eksploatacji złoża „Józefka” w poszerzonych granicach i jej przeróbki na poszczególnych etapach, na terenach chronionych akustycznie tj. przekroczenia wartości dopuszczalnych tj. 55 dB w porze dziennej i 45 dB w porze nocnej dla zabudowy zagrodowej oraz 50 dB w dzień i 40 dB w nocy dla zabudowy jednorodzinnej, czy też zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Przedmiotowe zamierzenie mając na uwadze jego zakres i charakter: poszerzenie eksploatacji w kierunku południowym (oddalając się od zabudowy mieszkaniowej), północnym (pomiędzy wyrobiskiem a zabudową chronioną akustycznie znajduje się obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych) i zejście z eksploatacją złoża w głąb oraz wyniki obliczeń, nie będzie się wiązało z istotnym pogorszeniem klimatu akustycznego na najbliższych terenach podlegających ochronie akustycznej.

Urabianie złoża, tak jak do tej pory odbywać się będzie przy zastosowaniu robót wiertniczo-strzałowych, w szczególności metodą długich otworów pionowych. Zgodnie z raportem strefa zagrożenia ze względu na rozrzut odłamków skalnych wynosi ok. 300 m, promień szkodliwych drgań sejsmicznych ok. 250 m, a strefa zagrożenia ze względu na działanie powietrznej fali uderzeniowej ok. 140 m.

Rysunek 19 Strefy zagrożenia od kopalni „Józefka”.

Jak wynika z mapy załączonej do dokumentacji sprawy zasięgi oddziaływań od robót strzałowych nie obejmą pobliskiej zabudowy miejscowości Górnio, usytuowanej od strony północnej, północno-zachodniej i północno-wschodniej. W obrębie oddziaływań od robót strzałowych znajdują się niezabudowane tereny rolne, leśne, drogi lokalne oraz obiekty położone na terenie władania Inwestora m.in. zwałowisko zewnętrzne i istniejący obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (który nie będzie wykorzystywany w ramach planowanego przedsięwzięcia), stacjonarny zakład przerobczy w obecnej lokalizacji i po przeniesieniu w nowe miejsce, a także obiekty zaplecza technicznego Kopalni „Józefka”.

Nałożono warunek w zakresie każdorazowego korygowania parametrów robót strzałowych w razie potrzeby, tak aby szkodliwe oddziaływanie od robót strzałowych, wykonywanych podczas urabiania kopaliny, nie obejmowało budynków mieszkalnych, gospodarczych i innych nie należących lub nie będących we władaniu Inwestora, w tym najbliższych położonych na północ, północno-zachód, północno-wschód od wyrobiska. Mając na uwadze powyższe nałożono warunek dotyczący nienaruszania stanu technicznego dróg w pobliżu zakładu (tj. w zasięgu oddziaływań od robót strzałowych i na które odbywa się wyjazd kopalni). Wymaga to podjęcia przez Inwestora stosownych działań organizacyjnych i technicznych w porozumieniu z zarządcami dróg.

Ponadto, eksploatacja będzie mieć charakter tymczasowy, po którym nakazuje się rekultywacji terenów w kierunku wodnym. Miejscowa ludność zyska teren rekreacyjny. Nie przewiduje się zatem negatywnego oddziaływania wydobywania surowca ze złoża „Józefka” na zabudowę mieszkaniową oraz zdrowie mieszkańców gminy.

Wymienione powyżej oddziaływania będą mieć charakter długoterminowy. Wpływ krótkoterminowy wykazywać będą uciążliwości związane z pracami budowlanymi i modernizacyjnymi na potrzeby przekształceń przestrzennych w ramach realizacji zapisów studium.

Działalność produkcyjna lub usługowa nie powinna, zatem powodować przekroczeń standardów jakości środowiska i nie wywoływać zjawisk lub stanów utrudniających życie, zwłaszcza hałasu, wibracji, odorów a w szczególności zanieczyszczenia powietrza związkami chemicznymi i metalami ciężkimi.

Hałas – S74

Nadmierny hałas nie tylko wpływa na narząd słuchu, lecz również na ogólny stan zdrowia, stan psychiczny i emocjonalny oraz somatyczny. Powoduje brak poczucia bezpieczeństwa, brak poczucia niezależności, uniemożliwia porozumiewanie się i orientację w środowisku, czego skutkiem jest brak komfortu pracy i wypoczynku.

Rozważając szkodliwy wpływ hałasu na człowieka można stwierdzić, że hałasy o poziomie nieprzekraczającym 35 dB są dla zdrowia nieszkodliwe, czasami tylko denerwujące.

Są to przeważnie dźwięki wytworzone przez naturę, które działają korzystnie na organizm ludzki. Hałasy o poziomie 35-70 dB wpływają ujemnie na organizm ludzki, powodując zmęczenie układu nerwowego, obniżenie czułości wzroku, utrudniają zrozumienie mowy, porozumiewanie się, niekorzystnie wpływają na sen i wypoczynek.

Ciągła ekspozycja hałasu o poziomie 70 – 85 dB wpływa ujemnie na wydajność pracy, działa szkodliwie na zdrowie. Następuje osłabienie słuchu, bóle głowy, zaburzenia nerwowe. Hałasy o poziomach zawartych w przedziale 90 – 130 dB są niebezpieczne dla organizmu, powodując liczne zaburzenia, m.in. układu krążenia, układu pokarmowego. Hałasy o poziomach A wyższych od 130 dB wytwarzają drgania niektórych organów wewnętrznych człowieka, powodując ich choroby oraz zniszczenie. Przebywanie w hałasie o tym poziomie powoduje zaburzenia równowagi, mdłości.

Długotrwałe oddziaływanie hałasu na narząd słuchu powoduje zmiany patologiczne i fizjologiczne w narządzie słuchu.

Hałas komunikacyjny w zdecydowanej większości przypadków nie przekracza granicy ok. 90 dB, przy czym poziomy oscylujące wokół tej wartości spotykane są najczęściej tylko w bezpośrednim sąsiedztwie dróg.

W związku z planowaną inwestycją budynki mieszkalne zlokalizowane na terenach chronionych przed hałasem znajdujące się w strefie ponadnormatywnego oddziaływania hałasu zostaną objęte ochroną przy pomocy ekranów akustycznych.

Polityka transportowa zakładająca stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania ludzi i ładunków, musi uwzględniać ograniczenie uciążliwości dla środowiska, w tym dla ludzi, jakie wynikają z realizacji celów rozwoju przestrzennego gminy Górno.

W projekcie planu wprowadzono ograniczenia w postaci wskazanych na rysunku planu stref zakazu lokalizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w zasięgu izofony 56db w porze nocnej od projektowanej drogi ekspresowej S74, w granicach których zabrania się realizacji obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Niniejsze ograniczenie powoduje, że nie dojdzie do przekroczenia standardów jakości środowiska na terenach chronionych.

Wskazuje się, że niniejszy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy „Górno” nie przesądza o poszczególnych elementach projektu drogi ekspresowej S-74. Plan miejscowy nie wyznacza ram dla projektu drogi ekspresowej, która powstanie w oparciu o Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej. Przepisy nie wymagają zgodności Zezwolenia na Realizację Inwestycji Drogowej z projektem planu miejscowego, a szczegóły projektu ZRID według najbardziej aktualnego stanu wiedzy, są uzgadniane przez GDDKiA w osobnej procedurze z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Kielcach. Zatem to na etapie ww. uzgodnienia powinny zostać wykazana analiza i ocena wpływu wspomnianej inwestycji drogowej na ludzi i pozostałe elementy środowiska.

Wpływ ww. inwestycji na klimat akustyczny prezentuje analiza akustyczna dla wariantu inwestycji W 6-4-b wchodząca w skład „Uzupełnienia Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa drogi ekspresowej S-74 na odcinku Cedzyna-Łagów-Jałowęsy”. W ww. Raporcie znajduje się również analiza i ocena wpływu wspomnianej inwestycji drogowej na ludzi i pozostałe elementy środowiska.

Pola elektromagnetyczne

Na zdrowie mieszkańców wpływa emisja pól elektromagnetycznych. Pola elektromagnetyczne emitują wszystkie urządzenia wytwarzające, przetwarzające i przesyłające energię elektryczną. Częstotliwość emitowania promieniowania elektromagnetycznego waha się w granicach od 30 kHz do 300 GHz. Przy długotrwałym oddziaływaniu pól elektromagnetycznych o dużych poziomach i częstotliwościach występują zakłócenia w funkcjonowaniu organizmu, zwłaszcza w pracy układów krążenia i nerwowego, powodujące dolegliwości i zmniejszenie odporności organizmu.

Źródłem silnych pól elektromagnetycznych są stacje bazowe telefonii komórkowej. Na terenie

Gminy. Charakterystyki kierunkowe anten stacji bazowych kształtowane są w ten sposób, aby sygnał emitowany poza kierunkiem maksymalnego promieniowania był silnie wytłumiony. Obszarami, na których odnotowuje się niebezpiecznie wysokie poziomy gęstości mocy w otoczeniu stacji bazowych, są jedynie miejsca położone w wiązce głównej anteny w odległości do 20 + 30 m od niej. Według danych literaturowych promieniowanie stacji bazowych w pozostałych miejscach jest relatywnie słabe i wnosi jedynie dodatkową składową do całkowitego tła elektromagnetycznego, nie stanowiąc szczególnego zagrożenia.

Plan przewiduje dalszą rozbudowę sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, zarówno tradycyjnych, jak i wykorzystujących nowoczesne technologie, stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie, z zachowaniem obowiązujących przepisów w tym zakresie.

Ustalenia planu wskazują lokalizację stacji telefonii komórkowej, Zgodnie z dotychczas obowiązującym planem miejscowym (uchwalonym uchwałą nr IX/63/2011 Rady Gminy w Górnym z dnia 11 sierpnia 2011 r.), określa przeznaczenie podstawowe: tereny infrastruktury telekomunikacyjnej, na których dopuszcza realizację urządzeń radiołączności oraz obiektów kontenerowych dla urządzeń zasilających i nadawczo-odbiorczych. Na pozostałej części obszaru objętego planem, projekt planu nie zakazuje ich lokalizacji. Ewentualna lokalizacja nowych stacji telefonii komórkowej wymagać będzie spełnienia wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi. Obiekty te pod względem kolorystyki i konstrukcji powinny być zharmonizowane z otoczeniem, w celu ochrony walorów krajobrazowych otoczenia.

Teren gminy zaopatrywany jest w energię elektryczną z układu napowietrznych sieci 15 kV. Przewidywana rozbudowa niektórych części gminy, wiązać się będzie z przebudową sieci 15 kV, zarówno dla udostępnienia terenów pod zainwestowanie, jak również dla doprowadzenia energii elektrycznej do nowych odbiorców. Wyeksploatowane elementy układu zasilania, na średnim i niskim napięciu lub nie spełniające wymaganych warunków zasilania (np. z powodu wzrostu zapotrzebowania mocy lub wzrostu liczby odbiorców), wymagać będą sukcesywnej wymiany lub rozbudowy.

Na terenie nie stwierdza się przekroczeń wartości określonej w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 19 grudnia 2019 r., poz. 2448), obowiązującym od 1 stycznia 2020 roku, zgodnie z którym obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, dla miejsc dostępnych dla ludności, wynosi 61 V/m (gęstość mocy 10 W/ m²). Zgodnie ze „Stanem środowiska w województwie świętokrzyskim. Raport 2020”, nie dokonano badań na terenie gminy Górno, natomiast w gminach sąsiadujących, w 2018 r., , stwierdziły poziom promieniowania elektromagnetycznego mniejszy od 0,1 V/m (poniżej progu oznaczalności sondy pomiarowej). W związku z niskimi poziomami PEM nie występuje potrzeba podjęcia dodatkowych działań mających na celu zabezpieczenie środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Jednocześnie realizacja założeń projektu planu przyczyni się do ogólnej poprawy warunków społecznych na terenie całej gminy poprzez:

1. porządkowanie, uzupełnianie i modernizacje istniejących zasobów mieszkaniowych oraz realizację nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej;
2. rozwijanie sieci podstawowych urządzeń usługowych przy utrzymaniu zasady obsługi mieszkańców w usługi podstawowe;
3. modernizowanie sieci i urządzeń drogowych obsługujących teren opracowania;
4. sukcesywnym wyposażaniu nowych terenów budowlanych w infrastrukturę techniczną (rozbudowa i budowa systemów, ze szczególnym uwzględnieniem systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz gospodarki odpadami);
5. przygotowywanie terenów pod zabudowę, m.in. w drodze promowania działań prowadzących do uporządkowania, na terenach budowlanych – spraw własnościowych, scaleń gruntów itp.

5.7. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I WODY PODZIEMNE ORAZ DOTRZYMANIE CELÓW ŚRODOWISKOWYCH OKREŚLONYCH W PLANIE

GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA ODRY ORAZ ODDZIAŁYWANIE NA STAN ILOŚCIOWY I STAN CHEMICZNY

Uruchomienie nowych terenów na cele gospodarczo-społeczne wiąże się z wprowadzeniem powierzchni utwardzonych na tereny naturalnej retencji wód. Przyczyni się to do zintensyfikowania spływów powierzchniowych zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych. Wody te, odprowadzane systemem melioracyjnym lub bezpośrednio do większych cieków wodnych, mogą przyczynić się do spadku, jakości wód w ciekach.

Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna wpłynąć znacząco na zmianę jakości wód podziemnych przez potencjalne zanieczyszczenie oraz ilość poprzez wystąpienie konieczności odwodnienia wykopów (lokalne i okresowe obniżenie zwierciadła wód gruntowych).

Najbardziej niebezpieczną przyczyną zanieczyszczenia wód w trakcie realizacji inwestycji jest wyciek związków ropopochodnych (oleje napędowe, smary, benzyny) oraz jego infiltracja do wód podziemnych, które nie są izolowane od powierzchni terenu. Przy właściwym zabezpieczeniu placu budowy oraz odpowiedniej organizacji pracy prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód można uznać za niewielkie.

W przypadku wystąpienia konieczności odwadniania wykopów, dopuszcza się wprowadzanie wody z wykopów do środowiska bez oczyszczenia jedynie w przypadku, gdy wykonane analizy potwierdzą, że jej stan i skład nie jest gorszy niż ścieków, które można wprowadzić do środowiska zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełniać przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800).

W trakcie realizacji inwestycji oddziaływania będą miały charakter lokalny oraz krótkotrwały i po zakończeniu prac budowlanych ustaną.

Budowa projektowanych dróg może wiązać się z zanieczyszczeniami wód powierzchniowych i podziemnych. Mogą to być zmiany warunków hydrograficznych w otoczeniu budowanych dróg, czasowe obniżenie poziomu wód gruntowych, ewentualne zanieczyszczenia wód substancjami chemicznymi w wyniku awarii, bezpośrednie przedostawanie się niebezpiecznych substancji do naturalnych cieków, zanieczyszczenia wód ściekami bytowo – gospodarczymi z zaplecza budowy. Szczególnie niebezpieczne są niekontrolowane wycieki produktów naftowych. Węglowodory hamują wymianę gazową, ograniczają dostęp światła, zmniejszają stężenie rozpuszczonego tlenu, degradują wody gruntowe i powierzchniowe, zanieczyszczają glebę i grunty, mają działania toksyczne, mutagenne i kancerogenne na wszystkie organizmy. W wyniku spływów opadowych z powierzchni wybudowanych dróg może nastąpić emisja ścieków. Będą to splukiwane gazy spalinowe, przewożone materiały sypkie, płynne, zanieczyszczenia powypadkowe, chemikalia (np. używane podczas zimy, szczególnie niebezpieczna jest sól), zużywające się elementy pojazdów mechanicznych. Zanieczyszczenia te będą mieć wpływ na tereny otaczające drogi. Jednakże przy zachowaniu wszelkich norm i ustaleń wynikających z przepisów odrębnych nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu realizacji projektowanych dróg na wody powierzchniowe i podziemne.

Dopuszczenie w projekcie planu realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków, w przypadku rozproszonej zabudowy, może wiązać się z wystąpieniem zagrożenia dla jakości wód podziemnych, w skrajnych przypadkach, kiedy zbiorniki zostaną rozszczelnione i dojdzie do wycieku nieczystości do gleb. Pozostałe ustalenia będą wiązać się z pozytywnym wpływem m.in. na wody powierzchniowe i podziemne. Docelowo cały obszar Gminy Górnio (za wyjątkiem ww. sytuacji) ma zostać skanalizowany. Ustalenia projektu planu będą miały pozytywny wpływ również na stawiane cele środowiskowe.

Projekt planu dopuszcza na terenach wód powierzchniowych śródlądowych realizację: pomostów i urządzeń wodnych, a także technicznego umocowania brzegów w miejscach intensywnej

erozji oraz w obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty „Dolina Warkocza” w ramach systemu Natura 2000 ustala obowiązek ochrony siedliska i gatunku mięczaka – skójki gruboskorupowej *Unio crassus* zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody, a także ustala zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych. Wymienione ustalenia nie stanowią zagrożenia dla środowiska przyrodniczego w tym dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 417 „Kielce”.

Zabudowywanie terenów zielonych znajdujących się w dolinach rzecznych, a także powyżej dolin może skutkować wzrostem ryzyka zagrożenia powodzią i podtopieniami. Wpływa na to m.in. wzrost odprowadzanych wód opadowych i roztopowych z terenów zabudowanych (utwardzonych) do rzek. W przypadku obszaru gminy Górno, wzrost terenów budowlanych mógłby mieć wpływ na wzrost ww. ryzyka zarówno na terenie samej gminy jak i na terenach, przez które przepływają w dalszej kolejności występujące na obszarze gminy Górno rzeki. W analizowanym projekcie planu jedynie niewielkie powierzchniowo tereny, znajdujące się w zasięgu dolin rzecznych, zostały przeznaczone pod zabudowę. W dużej mierze wynika ona ze stanu istniejącego, co zostało opisane w kolejnych rozdziałach. Ponadto wyznaczona zabudowa, zarówno w zasięgu dolin rzecznych jak i na całym terenie gminy Górno, jest w większości zabudową zagrodową lub jednorodziną. Do tego dochodzi również minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, który dla większości wspomnianych wyżej terenów mieści się między 30% a 50%, co wpływa korzystnie na zachowanie retencji wód przez te tereny. W związku z powyższym, nie przewiduje się, aby wyznaczana w projekcie planu nowa zabudowa wpłynęła za wzrost ryzyka wystąpienia powodzi zarówno na terenie gminy Górno jak i w zasięgu innych gmin.

Na obszarze objętym planem znajduje się kopalnia „Józefka” Inwestycja i obszar jej oddziaływania zlokalizowany jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych, najbliższy GZWP Nr 417 Kielce występuje ok. 5,5 km na zachód od złoża.

W związku z poszerzeniem i pogłębieniem wyrobiska nastąpi obniżenie zwierciadła wód podziemnych. W związku z planowaną eksploatacją przewiduje się obniżenie zwierciadła wód podziemnych. Wielkość depresji względem pierwotnego położenia zwierciadła wód podziemnych zwiększy się oraz powiększy się lej depresji związany z odwodnieniem złoża lecz nie powinien osiągnąć koryt rzek Lubrzaneki i Warkocz.

W związku z powyższym do odprowadzania wypompowanych wód należy przewidzieć rurociąg. Rzępia wraz z pompami powinny być przenoszone na niższe poziomy eksploatacyjne w ramach obniżenia (pogłębienia) rzędnej wydobywania. Wielkość rzępi winna umożliwić odprowadzenie bieżącego dopływu wód podziemnych, a także uwzględnić możliwość magazynowania wód opadowych lub roztopowych z deszczy nawalnych.

Należy prowadzić bieżącą konserwację urządzeń służących do oczyszczania i odprowadzania wód z odwodnienia zakładu górniczego „Józefka”, urządzenia muszą być sprawne, w dobrym stanie technicznym, drożne. Inwestor powinien utrzymywać w drożności odbiornik wód odprowadzanych z Kopalni na całej jego długości, w uzgodnieniu i na warunkach wskazanych przez właściciela/zarządcę rowów.

Prace wydobywcze, w tym związane z formowaniem tymczasowego zwałowiska zewnętrznego, wałów ochronnych, sposób gromadzenia i odprowadzania wód z odwodnienia zakładu górniczego, jak również prace rekultywacyjne należy przeprowadzać w sposób niepowodujący zmiany stanu wody na gruncie ze szkodą dla gruntów sąsiednich.

Zagospodarowanie terenu w zasięgu prognozowanego leja depresji stanowią pola uprawne, pastwiska, zabudowa mieszkalna i zagrodowa miejscowości Górno. Brak na nim obiektów przemysłowych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą poza terenem Kopalni. Zamierzenie nie powinno

stanowią zagrożenia dla jakości wód podziemnych ani wód powierzchniowych. „Faktyczny wpływ odwodnienia Kopalni na wody — rozprzestrzenianie się leja depresji należy monitorować przez cały okres eksploatacji zawodnionej części złoża.

Powyższe kwestie powinny zostać uszczegółowione na etapie projektu robót geologicznych na wykonanie sieci piezometrów monitoringowych, w zależności od dostępności terenu.

Zaleca się monitorowanie jakości wód z odwodnienia Kopalni odprowadzanych ze złoża, w zakresie: zawiesiny ogólnej, indeksu oleju mineralnego, chlorków i siarczanów. Należy zatem monitorować/prowadzić pomiary:

- ilości wód odprowadzanych z odwodnienia wyrobisk, a docelowo wyrobiska Kopalni do odbiornika w poszczególnych miesiącach (rejestr powinien być uzupełniany z częstotliwością co najmniej raz na miesiąc). Ilość wody pochodzącej z wyrobiska należy ustalić na podstawie odczytów z wodomierza zainstalowanego na rurociągu odprowadzającym wody do odbiornika tj. za ostatnim osadnikiem,
- wielkości opadu atmosferycznego umożliwiające określenie co najmniej miesięcznych sum opadów. Dane należy pozyskiwać ze stacji zlokalizowanej na terenie Kopalni lub w przypadku braku takiej instalacji monitoringowej na terenie Kopalni, w najbliższej stacji meteorologicznej zlokalizowanej w Sukowie,
- ilości wody podziemnej pobranej ze Studni zlokalizowanej na terenie Kopalni, pomiary ilości wody prowadzić z częstotliwością raz na miesiąc, w taki sposób, aby możliwe było określenie ilości wody pobieranej na poszczególne cele Kopalni,
- rozwoju leja depresji, zmiany położenia zwierciadła wody podziemnej dewońskiego poziomu wodonośnego, w związku z prowadzonym odwadnianiem wyrobiska eksploatacyjnego Kopalni w oparciu o sieć otworów obserwacyjnych.

Pomiary położenia zwierciadła wody podziemnej dewońskiego poziomu wodonośnego prowadzić z częstotliwością co najmniej raz na miesiąc, przez okres prowadzenia odwodnienia złoża „Józefka”. W tym celu należy:

- zaprojektować, a następnie wykonać sieć monitoringu hydrogeologicznego uwzględniając odwiercenie nowych piezometrów i możliwość wykorzystania istniejących studni; głębokość otworów obserwacyjnych nie powinna być mniejsza niż zakładana wielkości depresji (obniżenia zwierciadła wód podziemnych),
- rozpocząć obserwacje w odwierconych piezometrach, wytypowanych studniach,
- określić warunki wyjściowe celem odniesienia przy analizie wyników pomiarów, jakości wód z odwodnienia Kopalni w zakresie co najmniej: zawiesina ogólna, węglowodory ropopochodnych, Chlorki, siarczany wskaźnik pH, temperatura. Pomiary jakości należy prowadzić z częstotliwością określoną w obowiązujących przepisach prawa i pozwoleniu wodnoprawnym.

Terminy prowadzenia badań monitoringowych wypadające w tych samych okresach (miesiącach) powinny być ze sobą zbieżne tzn. powinny być prowadzone w tych samych dniach. Wyniki monitoringu należy rejestrować i gromadzić na terenie Kopalni. Na ich podstawie należy co dwa lata dokonywać analizy zmian położenia zwierciadła wody podziemnej oraz Oceny rzeczywistego zasięgu obniżenia zwierciadła wody wywołanego odwodnieniem złoża, jak również dokonywać oceny wpływu odwodnienia na ujęcia wód podziemnych. W świetle obowiązujących przepisów Dyrektywy

2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 :. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Ramowa Dyrektywa Wodna), cele planowania i gospodarowania wodami mają zostać osiągnięte poprzez wdrożenie zadań zawartych w dokumentach planistycznych.

Na stan i jakość wód może wpłynąć powstawanie leja depresji w związku eksploatacją na terenie kopalni „Józefka” – zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach (pismo znak: IR.6220.2.2022.HR) rozprzestrzenianie się leja depresji będzie monitorowany przez cały okres eksploatacji zawadnionej części złoża. Zgodnie z zaleceniami zawartymi w Opinii hydrogeologicznej z listopada 2022 r. punkty monitoringowe (piezometry) winny zostać wykonane w kierunku północnym (P2) na odcinku pomiędzy Kopalnią, a ujęciem komunalnym w Górnem, w kierunku wschodnim (P3) na odcinku od granicy zasięgu prognozowanego leja depresji, a ujęciem wód podziemnych na terenie zakładu produkcyjnego, w kierunku zachodnim (P4) w rejonie gospodarskich studni kopanych znajdujących się w obszarze oddziaływania leja depresji. Zaproponowano także rozważenie włączenia do sieci monitoringu istniejących trzech studni w miejscowości Górno znajdujących się przy północnej granicy leja depresji. Jak wskazano w dokumentacji powyższe kwestie zostaną uszczegółowione na etapie projektu robót geologicznych na wykonanie sieci piezometrów monitoringowych, w zależności od dostępności terenu. W opinii zalecono także monitorowanie jakości wód z odwodnienia Kopalni kierowanych do rowu przydrożnego w zakresie zawiesiny ogólnej, indeksu oleju mineralnego, chlorków i siarczanów.

W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (pismo znak: IR.6220.2.2022.HR) - środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn. „Poszerzenie odkrywkowej eksploatacji złoża wapieni i dolomitów dewońskich „JÓZEFKA” w miejscowości Górno, powiat kielecki”, zostały określone następujące warunki realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia uwzględniające konieczność ochrony wód podziemnych i powierzchniowych:

1. *Należy stosować sprawny technicznie sprzęt, odpowiednio zabezpieczony przed wyciekiem płynów technologicznych.*
2. *Naprawę, czyszczenie i konserwacje urządzeń należy prowadzić poza wyrobiskiem lub w specjalnie przystosowanych miejscach zabezpieczających środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem. Kopalnia powinna posiadać sorbenty służące do minimalizacji skutków potencjalnych wycieków substancji niebezpiecznych, w tym substancji ropopochodnych.*
3. *System ujmowania i odprowadzania wód opadowych lub roztopowych oraz wód złożowych z terenu kopalni należy utrzymywać w należyтым stanie czystości i sprawności technicznej poprzez jego okresowe przeglądy i czyszczenie.*
4. *Odprowadzanie wód z kopalni do odbiornika nie może stanowić zagrożenia zalaniem terenów sąsiednich. Należy utrzymywać w drożności odbiornik wód odprowadzanych z kopalni.*
5. *Należy zapewnić właściwe gospodarowanie odpadami w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo-wodne przed ewentualnymi zanieczyszczeniami poprzez ich odpowiednią segregację, magazynowanie oraz wywóz przez uprawnione podmioty.*
6. *Należy prowadzić monitoring i rejestrować dane dot. wielkości opadu atmosferycznego umożliwiające określenie co najmniej miesięcznych sum opadów. Dane należy pozyskiwać ze stacji zlokalizowanej na terenie kopalni lub w przypadku braku takiej instalacji monitoringowej na terenie kopalni, w najbliższej stacji meteorologicznej zlokalizowanej w Sukowie.*
7. *Należy prowadzić monitoring i rejestrować dane dot. ilości i jakości wód odprowadzanych z wyrobiska kopalni:*

7.1. Należy prowadzić monitoring i rejestrować dane dot. łącznej ilości wody odprowadzanej do odbiornika w poszczególnych miesiącach (rejestr powinien być uzupełniany z częstotliwością co najmniej raz na miesiąc). Ilość wody pochodzącej z wyrobiska należy ocenić na podstawie odczytów z wodomierza zainstalowanego na rurociągu odprowadzającym wody do odbiornika tj. za ostatnim osadnikiem.

7.2. Należy prowadzić monitoring i rejestrować dane dot. jakości wody odprowadzanej do odbiornika w zakresie co najmniej: zawiesina, węglowodory ropopochodne, wskaźnik pH, temperatura, przewodność elektrolityczna.

7.3. Minimalna częstotliwość badań jakości wody powinna być nie mniejsza niż raz na pół roku. W terminach poboru próbek do badań jakości odprowadzanej do odbiornika wody należy rejestrować ilość odprowadzanej wody zgodnie z 7.1.

7.4. Miejscem prowadzenia monitoringu jakości odprowadzanych wód jest wylot do rowu przydrożnego.

8. Spośród studni nr 1 i 2 wskazanych w dodatku nr 1 dokumentacji hydrogeologicznej, zatwierdzonej decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26.08.2022 r., znak: ŚO-V.7431.5.2022, jako studnie umożliwiające monitorowanie rozwoju leja depresji należy wytypować jedną z nich do monitorowania położenia zwierciadła wody podziemnej dewońskiego poziomu. W przypadku, gdy w żadnej ze studni nie będzie możliwości prowadzenia monitoringu należy, przez uprawnionego hydrogeologa, zaprojektować, wykonać i udokumentować otwór obserwacyjny pozwalający na monitorowanie zmian położenia zwierciadła wody podziemnej od strony północnej złoża. Otwór powinien być zlokalizowany pomiędzy granicą utworów niewodonośnych a ujęciem gminnym eksploatującym wodę do zaopatrzenia ludności.

9. Należy, przez uprawnionego hydrogeologa, zaprojektować, wykonać i udokumentować otwory obserwacyjne P2, P3, P4 pozwalające na monitorowanie położenia zwierciadła wody podziemnej dewońskiego poziomu wodonośnego w lokalizacjach wskazanych na załączniku nr 8. dodatku nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej zatwierdzonej decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26.08.2022 r. znak: ŚO-V.7431.5.2022.

10. W otworach obserwacyjnych, o których mowa w punkcie 8 i 9 należy prowadzić monitoring położenia zwierciadła wód podziemnych i rejestrować uzyskane wyniki. Minimalna częstotliwość pomiarów powinna wynosić 1 raz/miesiąc przez okres prowadzenia odwodnienia złoża.

11. Należy prowadzić pomiary i rejestrować dane dot. pobranej i wykorzystanej ilości wody ze studni zakładowej (oznaczonej jako studnia H) zlokalizowanej na terenie kopalni. Pomiary ilości wody należy prowadzić z częstotliwością jeden raz na miesiąc, w taki sposób, aby możliwe było określenie ilości wody pobieranej na poszczególne cele kopalni.

12. W oparciu m. in. o wyniki badań monitoringowych wód podziemnych (w tym w szczególności ilości odprowadzanych i eksploatowanych wód jak również pomiarów położenia zwierciadła wody) oraz wielkości opadów atmosferycznych, należy co dwa lata dokonywać analizy zmian położenia zwierciadła wody podziemnej oraz oceny rzeczywistego zasięgu obniżenia zwierciadła wody wywołanego odwodnieniem złoża, jak również dokonywać oceny wpływu odwodnienia na ujęcia wód podziemnych.

13. Analizę oraz oceny, o których mowa w pkt. 12, obejmujące dwa poprzednie lata wraz z wynikami prowadzonego monitoringu, należy przekazywać do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, Wójta Gminy Górno, Marszałka Województwa Świętokrzyskiego oraz do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie, do dnia 15 marca kolejnego roku po dwuletnim okresie prowadzenia monitoringu.

14. Odwodnienie kopalni nie może powodować ograniczenia aktualnych poborów wód podziemnych ujęciami.

15. Po zakończeniu eksploatacji wyrobisko należy częściowo wypełnić materiałem pochodzącym z nadkładu wyrobiska kopalni Józefka. Pozostałą część wyrobiska należy pozostawić do swobodnego wypełnienia napływającą wodą w celu utworzenia zbiornika wodnego.

Niniejsze działania i ustalenia, związane z działalnością kopalni „Józefka” uznaje się za wystarczające w zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.

Zgodnie z zapisami Planu Gospodarowania Wodami na obszarze Dorzecza Wisły zatwierdzonego Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300 z dnia 16 lutego 2023 r.) przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest w obszarze:

RW200062164469 o nazwie Warkocz:

- zlewni jednolitej Części Wód Powierzchniowych oznaczonej Europejskim kodem RW200062164469 o nazwie Warkocz, region wodny Górnej-Zachodniej Wisły, naturalna część wód, Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) - umiarkowany stan ekologiczny, Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny: nie dotyczy; fitobentos, ichtiofauna, stan chemiczny poniżej dobrego, Wskaźniki determinujące stan chemiczny benzo(a)piren; nie dotyczy, Stan (ogólny) zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego zagrożona
- Celem środowiskowym dla w/w JCWP jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników benzo(a)piren(w) poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry. Przewidziano dla niej odstępstwo wg. art. 4 ust. 4 RDW polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: EFI+PL/ IBI_PL; azot azotanowy oraz odstępstwo wg. art. 4 ust. 5 RDW polegające na złagodzeniu celów środowiskowych związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w);

RW20006216433 o nazwie „Czarna Nida do Stokowej”:

- zlewni jednolitej Części Wód Powierzchniowych oznaczonej Europejskim kodem RW20006216433 o nazwie „Czarna Nida do Stokowej”: region wodny Górnej-Zachodniej Wisły, naturalna część wód, Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) - umiarkowany stan ekologiczny, Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny: nie dotyczy; fitobentos, ichtiofauna, stan chemiczny poniżej dobrego, Wskaźniki determinujące stan chemiczny benzo(a)piren; nie dotyczy, Stan (ogólny) zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego zagrożona Przewidziano dla niej odstępstwo wg. art. 4 ust. 4 RDW polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: EFI+PL/ IBI_PL oraz odstępstwo wg. art. 4 ust. 5 RDW polegające na złagodzeniu celów środowiskowych związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren (występowanie w wodzie)

JCWPD GW2000101:

- Jednolitej Części Wód Podziemnych oznaczonej Europejskim kodem JCWPD GW2000101, region wodny Górnej-Zachodniej Wisły. Dla wód tego obszaru aktualna ocena to dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny. Celem środowiskowym dla przedmiotowej JCWPD na lata

2022 - 2027 jest dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy. Dla przedmiotowej JCWPd nie ustalono odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania określono na 97 045,47 tys. m³/rok (stan na rok 2018), a stopień ich wykorzystania na 56%. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego — zagrożona ilościowo. W związku z realizacją inwestycji stopień wykorzystania w/w zasobów może wzrosnąć, przy czym bezpośrednim odbiorcą wód z odwodnienia będzie rów/ ziemia w sąsiedztwie Kopalni. Nie przewiduje się, aby planowane przedsięwzięcie mogło negatywnie wpływać na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych.

Po zakończeniu wydobywania na terenie Kopalni powstanie wyrobisko poeksploatacyjne. W ramach rekultywacji technicznej należy wyprofilować i złagodzić skarpy wyrobiska, zwałowiska wewnętrznego. Teren wyrobiska w wyniku zaprzestania odwodnienia w sposób naturalny zostanie częściowo wypełniony wodą. Obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych należy zrehabilitować utworzeniem zbiornika wodnego. Tereny płaskie poza wyrobiskiem powinny zostać zadrzewione - powinny zostać wykorzystane rodzime dla lokalnej dendroflory gatunki drzew, a w przypadku krzewów nie powinny być wykorzystywane gatunki obce, inwazyjne lub potencjalnie inwazyjne. Do powyższych prac winny zostać sadzonki pochodzące z polskiego materiału szkółkarskiego. Przy doborze gatunków należy wziąć uwagę roślinność wstępującą wokół inwestycji, warunki glebowo — hydrologiczne i siedliskowe. Ponadto teren po zlikwidowanych obiektach Kopalni należy uporządkować.

Rekultywacja terenu poeksploatacyjnego powinna przebiegać w kierunku wodnym. Dzięki powyższym działaniom zaistniałe zmiany krajobrazu będą częściowo zniwelowane.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza jest głównym dokumentem planistycznym w gospodarowaniu wodami. Obowiązuje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 poz. 300).

Ustalenia projektu planu nie będą mieć negatywnego wpływu na dotrzymanie celów środowiskowych określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

~ Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~

Projekt planu przewiduje odprowadzenie ścieków bytowych do istniejącej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w gminie Górno, poza obszarem objętym planem. Projekt ustala odprowadzenie ścieków w oparciu o dotychczasową sieć kanalizacyjną oraz rozbudowę i przebudowę istniejącego systemu funkcjonującego na obszarze objętym planem.

Projekt planu ustala też obowiązek podłączenia nieruchomości do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacyjnej oraz włączenie do kanalizacji sanitarnej obiektów budowlanych przez przyłącza indywidualne. Ze względu na przepisy odrębne projekt planu musi uwzględniać brak możliwości technicznych przyłączenia do kanalizacji sanitarnej, stąd w projekcie zapis o dopuszczeniu budowy bezodpływowych zbiorników na ścieki oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. W zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych z dróg, placów postojowych, parkingów i utwardzonych dojazdów projekt planu przewiduje konieczność odprowadzania do projektowanej sieci kanalizacji deszczowej, z terenów pozostałych powierzchniowo po terenie w ramach nieruchomości.

Do czasu budowy sieci kanalizacji deszczowej, projekt planu przewiduje możliwość odprowadzenie ich powierzchniowo po terenie i dalej do systemu rowów odwadniających, studni chłonnych, zgodnie z naturalnym spadkiem terenu, po wcześniejszym ich podczyszczeniu. Stosowanie się do zapisów projektu planu w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarowania odpadami, a także do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi.

~ Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny ~

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza jest głównym dokumentem planistycznym w gospodarowaniu wodami. W dniu 28.11.2016 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej zostało opublikowane Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – poz. 1911. Ponadto w dniu 5.12.2016 r. Obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 2016 r. o sprostowaniu błędów – poz. 1958 opublikowany został załącznik nr 2 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Obowiązuje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 r., poz. 300).

Teren planu leży w zasięgu:

PLRW200062164469 Warkocz - stan określa się na dobry; określono za cel środowiskowy dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Cel osiągnięto w 2015 r.

Dla JCWPd 101 - celem środowiskowym w zakresie stanu chemicznego jest uzyskanie dobrego stanu, natomiast w zakresie stanu ilościowego jest jego ochrona przed dalszym pogorszeniem.

Ustalenia projektu planu nie będą mieć negatywnego wpływu na dotrzymanie celów środowiskowych określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, a także ustalenia planu w zakresie wód nie wpłyną negatywnie na zabudowę.

W obszarze objętym projektem planu występuje ujęcie wód podziemnych - ujęcie „Górno”, dla którego Rozporządzeniem nr 1/2024 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej obejmującej teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych w miejscowości Górno, gmina Górno, powiat kielecki, województwo świętokrzyskie, ustanowiono strefę ochrony bezpośredniej, ustanowiono teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Ujęcie składa się z 2 studni wierconych: S-1: zasadniczej oraz S-1 A: awaryjnej.

Na terenie ochrony bezpośredniej obowiązują zakazy i nakazy, określone w art. 127-129 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne:

Art. 127. Na terenie ochrony bezpośredniej zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.

W obrębie terenów 1IW i 2IW, w granicach których zlokalizowane są tereny ochrony bezpośredniej ujęcia wody, dopuszcza się wyłącznie tereny wodociągów. W związku z powyższym plan miejscowy nie narusza powyższego przepisu.

Art. 128. Na terenie ochrony bezpośredniej należy:

1) odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;

2) zagospodarować teren zielenią;

3) odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;

4) ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Ad.1-3 Projekt planu nakłada obowiązek spełnienia wymagań określonych przepisami odrębnymi dla stref ochrony bezpośredniej ujęcia wody. W związku z powyższym, nie narusza powyższych zakazów.

Ad. 4 przepis wykracza poza zakres ustaleń planu miejscowego.

Art. 129.

1. Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających.

2. Na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informację o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

3. Zakazuje się niszczenia, uszkodzania lub przemieszczania stałych znaków stojących lub pływających, o których mowa w ust. 1, oraz tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Zapisy art. 129 wykraczają poza zakres ustaleń planu miejscowego.

W związku z Rozporządzeniem nr 1/2024 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 31 stycznia 2024 r. na terenie ochrony pośredniej zakazuje się:

- a. wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi;
- b. rolniczego wykorzystania ścieków;
- c. przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych;
- d. lokalizowania zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt;
- e. lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu;
- f. lokalizowania składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
- g. lokalizowania nowych ujęć wody z wyłączeniem ujęć do zaopatrzenia zbiorowego;
- h. lokalizowania cmentarzy oraz grzebania martwych zwierząt;
- i. składowania opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin;

Ad a i b

Projekt planu w zakresie odprowadzania ścieków ogranicza ustalenia do:

- a) odprowadzania ścieków do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej do istniejących oczyszczalni ścieków w miejscowościach Cedzyna i Skorzeszyce,
- b) dopuszczenia lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków,
- c) do czasu podłączenia do gminnej sieci kanalizacyjnej lub realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków dopuszcza się odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych,
- d) zakaz zrzutu nieoczyszczonych ścieków do wód i gleby,
- e) w strefie ochrony pośredniej ujęcia wody podziemnej ustala się zakaz odprowadzania

- ścieków do przydomowych oczyszczalni ścieków,
f) poza strefą ochrony pośredniej ujęcia wody podziemnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do przydomowych oczyszczalni ścieków.
W związku z czym nie narusza przepisów ujętych w lit. a i b.

Ad c.

Projekt planu nie dopuszcza przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych w strefie ochrony pośredniej ujęcia wody.

Ad. d i e.

Projekt planu nie przewiduje lokalizowania zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt, a także lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu w strefie ochrony pośredniej ujęcia wody, składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych; lokalizowania nowych ujęć wody, lokalizowania cmentarzy oraz grzebania martwych zwierząt, składowania opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin.

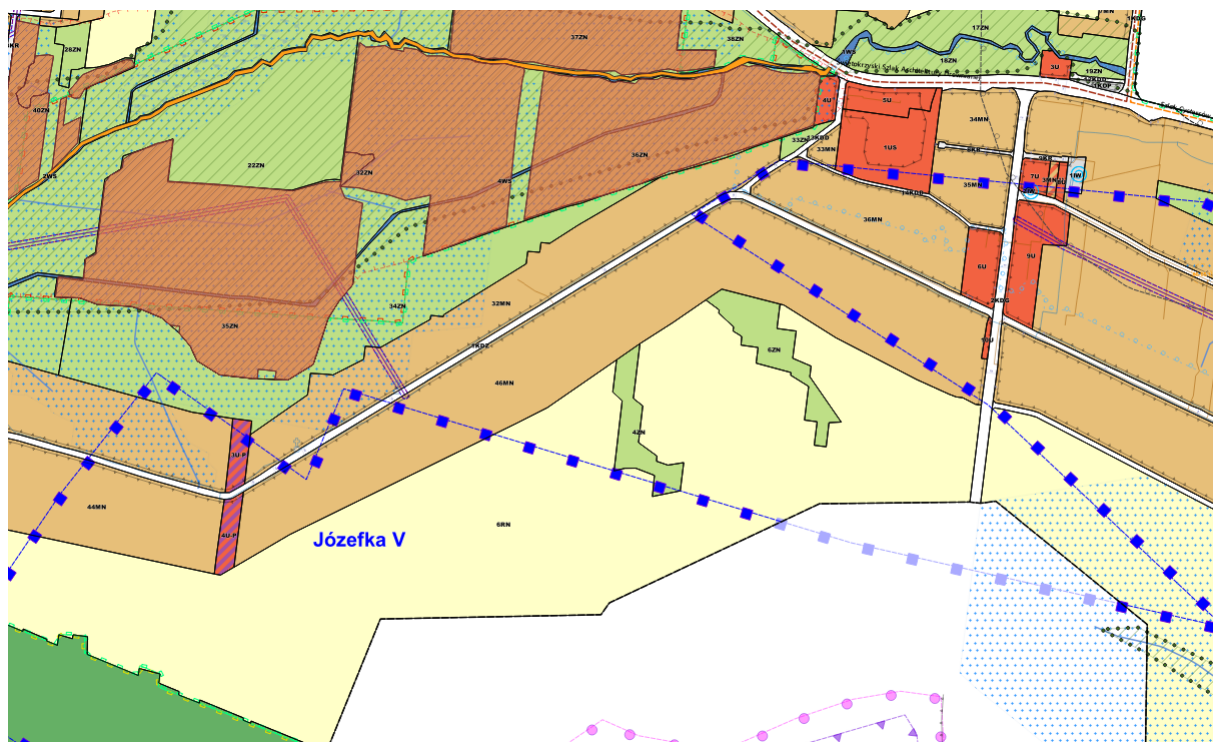
W związku z powyższym projektowane zagospodarowanie nie wpłynie na występując w granicach planów ujęcie wód podziemnych oraz jego strefy ochronne.

5.8. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I NA KRAJOBRAZ

Degradacja gleb polegająca na stracie określonej masy gleby w granicach opracowania i w skali całej gminy, spowodowana jest wieloma czynnikami. Najważniejszym zagrożeniem jest zanieczyszczenie gleb odpadami lub metalami ciężkimi spowodowanymi m.in. dzikimi wysypiskami śmieci. Niebezpieczna jest również powierzchniowa erozją wodną i wiatrowa niszcząca (wskutek wymywania lub zwiewania) wierzchnich, a często także i głębszych warstw gleby oraz przemieszczane cząstek glebowych i składników mineralnych zawartych w glebie do wód powierzchniowych. Ponadto zachodzi mechaniczne niszczenie roślin i odsłanianie ich systemu korzeniowego

Zgodnie z art. 5 pkt. 23 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13) na walory krajobrazowe składają się wartości ekologiczne, estetyczne lub kulturowe obszaru oraz związana z nim rzeźba terenu, twory i składniki przyrody, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka. Eksploatacja złóż związana jest ze zmianą ukształtowania terenu, w tym zmianą krajobrazu, tzn. powstaniem wyrobiska wglębnego, czy budową nadpoziomowych zwałowisk. W ramach kopalni „Józefka” postępuje tworzenie wyrobiska poeksploatacyjnego, utworzone zostanie tymczasowe zwałowisko zewnętrzne. Zewnętrzne zwałowiska nadkładu na końcowym etapie funkcjonowania Kopalni zostanie zlikwidowane, zgromadzone w nim masy ziemne i skalne wypełnią częściowo wyrobisko poeksploatacyjne. Teren przekształcony w wyniku prowadzonego wydobywania kopaliny oraz jej przeróbki zostanie zrekultywowany w kierunku wodnym. Na obecny krajobraz okolicy, w której będzie realizowane przedsięwzięcie, wpływ ma działalność związana z eksploatacją i przeróbką surowców mineralnych ze złoża, działalność rolnicza, zabudowa mieszkaniowa. Mając na uwadze powyższe oceniono, że przedsięwzięcie nie spowoduje zmiany dotychczasowego charakteru krajobrazu w tej części gminy Górnio. Przyjęty sposób rekultywacji terenu przekształconego w ramach eksploatacji w przyszłości pozwoli na stopniowe odtworzenie ekosystemów roślinnych i zwierzęcych oraz powstanie ekosystemu mającego łączność ekologiczną z otaczającym krajobrazem. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na wartości ekologiczne oraz ochronę przyrody Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja nie jest sprzeczna z działaniami w zakresie ochrony krajobrazowej i kulturowej w Cisowsko-Orłowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele Ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla

których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 oraz integralność obszaru Natura 2000 i jego powiązania z innymi obszarami.

Rysunek 20 Siedliska (czerwone szraf) w relacji do terenu górniczego, na którym prognozowany jest lej depresji.

W zasięgu prognozowanego leja depresji, który nie wykracza poza obszar objęty terenem górniczym, nie znajdują się siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony najbliższych względem przedsięwzięcia Obszarów Natura 2000, zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach (Znak:IR.6220.2.2022.HR). Niezależnie od powyższego, lej depresji związany z eksploatacją, choć niesie ze sobą ryzyko osuszania łąk i muraw na obszarze swojego występowania, mając na uwadze zasięg leja depresji wskazany w dokumentacji dotyczącej wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą „Poszerzenie odkrywkowej eksploatacji złoża wapieni i dolomitów dewońskich „Józefka” w miejscowości Górno, powiat kielecki, wskazuje się, zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach (Znak:IR.6220.2.2022.HR), nie powinien wykraczać poza obszar objęty terenem górniczym, który znajduje się poza granicami siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w granicach Obszarów Natura 2000. Ponadto wskazuje się, iż powstawanie leja depresji nie jest efektem ustaleń planu, bowiem tereny eksploatacji znajdują się poza granicami obszaru objętego planem miejscowym.

Wpływ odwodnienia Kopalni „Józefka” na wody – rozprzestrzenianie się leja depresji będzie monitorowany przez cały okres eksploatacji zawodnionej części złoża. Zgodnie z zaleceniami zawartymi w Opinii hydrogeologicznej z listopada 2022 r. punkty monitoringowe (piezometry) winny zostać wykonane w kierunku północnym (P2) na odcinku pomiędzy Kopalnią, a ujęciem komunalnym w Górnie, w kierunku wschodnim (P3) na odcinku od granicy zasięgu prognozowanego leja depresji, a ujęciem wód podziemnych na terenie zakładu produkcyjnego, w kierunku zachodnim (P4) w rejonie gospodarskich studni kopanych znajdujących się w obszarze oddziaływania leja depresji. Zaproponowano także rozważenie włączenia do sieci monitoringu istniejących trzech studni w miejscowości Górno znajdujących się przy północnej granicy leja depresji. Jak wskazano w dokumentacji powyższe kwestie zostaną uszczegółowione na etapie projektu robót geologicznych na wykonanie sieci piezometrów monitoringowych, w zależności od dostępności terenu. W opinii zalecono

także monitorowanie jakości wód z odwodnienia Kopalni kierowanych do rowu przydrożnego w zakresie zawiesiny ogólnej, indeksu oleju mineralnego, chlorków i siarczanów.

Ze względu na przyjęte wysokości zabudowy ustalenia planu nie dają możliwości powstania dominanty krajobrazowej. Przestrzenną dominantę będzie stanowić projektowana droga ekspresowa S-74 oraz tereny zabudowy usługowej i obiektów produkcyjnych składów i magazynów. Nowe tereny zainwestowania zlokalizowane będą w bliskim sąsiedztwie terenów już zabudowanych i stale poddawanych presji antropogenicznej. Na południe od terenów U-P planuje się też drugą linię zabudowy. Dla tych terenów mieszkaniowych zabudowa usługowa i obiekty produkcyjne będą stanowić dysonans w krajobrazie. Walory krajobrazowe będą tu uzależnione od ostatecznego zagospodarowania terenu oraz przyjętych rozwiązań architektonicznych. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na krajobraz.

5.9. ODDZIAŁYWANIE NA WARUNKI KLIMATYCZNE

Ustalenia planu nie wpłyną na zmiany klimatu w szerszej niż w lokalnej skali. Wspomniane lokalne zmiany klimatu mogą być związane ze zmianą pokrycia terenu i ograniczaniem powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do lokalnych i niewielkich zmian, będących konsekwencją zwiększenia albedo, lokalnego zmniejszenia i/lub zwiększenia wilgotności powietrza. Ustalenia projektu planu nie ograniczą możliwości naturalnej wentylacji.

Z uwagi na Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/Ue z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko i implementację do prawa polskiego, analizując wpływ na klimat, adaptację przedsięwzięcia do zmian klimatu, w tym elementy wpływające na łagodzenie tych zmian należy stwierdzić, że:

- przedsięwzięcie usytuowane jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią (Hydroportal ISOK), poza terenami osuwisk i nimi zagrożonych, na terenie Kopalni istnieje zagrożenie powstania lokalnych osuwisk lub w okresie zimowym nawisów. W celu ograniczenia w/w zagrożeń inwestor powinien profilować skarpy wyrobiska oraz zwałowiska nadkładu i krasu pod kątem zapewniającym ich stateczność, stabilność oraz monitorowanie pod kątem zagrożeń osuwiskowych oraz zabezpieczenia miejsc o potencjalnym zagrożeniu osuwiskowym,
- ochronę przed nawałnymi deszczami będą m.in. stanowić odpowiednio dobrane parametry systemu odwodnienia,
- wystąpi emisja do powietrza, w tym gazów cieplarnianych w związku ze spalaniem paliwa w silnikach wykorzystywanych maszyn, pojazdów, pośrednio poprzez zaopatrzenie w energię elektryczną,
- przedsięwzięcie ze względu na swój zakres, lokalizację jest neutralne względem oddziaływań związanych z klęskami żywiołowymi jak np. podnoszący się poziom mórz, sztormy, erozja wybrzeża i intruzje wód zasolonych. W okresach bezdeszczowych należy prowadzić zraszanie dróg technologicznych na kopalni oraz surowca w trakcie przeróbki,

mając na uwadze przedstawione powyżej uwarunkowania przyrodnicze analizowanego terenu zastosowanie działań minimalizujących oddziaływanie na środowisko oceniono, że wydobywanie kopaliny i jej przerób nie powinny mieć znaczącego negatywnego wpływu na zachowanie różnorodności biologicznej w analizowanym rejonie.

Zmiany klimatyczne wpływają na zasięg występowania gatunków, cykle rozrodcze, okresy wegetacji i interakcje ze środowiskiem. Jednakże różne gatunki i siedliska inaczej reagują na zmiany klimatyczne

– na niektóre oddziaływanie to wpłynie korzystnie, na inne nie. Większość prognozowanych zmian opiera się o zmiany wartości przeciętnych parametrów klimatycznych: opadów, temperatury, kierunków wiatrów, ale równie często dzieje się to w wyniku sytuacji ekstremalnych jak powodzie, silne wiatry i ulewy. Różnorodność biologiczna pod wpływem tych zmian ulega stopniowym przekształceniom.

Ustalenia planu nie wpłyną na zmiany klimatu w szerszej niż w lokalnej skali. Wspomniane lokalne zmiany klimatu mogą być związane ze zmianą pokrycia terenu i ograniczaniem powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do lokalnych i niewielkich zmian, będących konsekwencją zwiększenia albedo, lokalnego zmniejszenia i/lub zwiększenia wilgotności powietrza. Ustalenia projektu planu nie ograniczą możliwości naturalnej wentylacji.

5.10. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu nie obejmuje złóż i nie umożliwia eksploatacji kopalin. Uwzględnia wyłącznie zapisy wskazane przez Okręgowy Urząd Górniczy, wymagane dla obszaru ujętego terenem górniczym. W związku z czym ustalenia planu nie wpłyną na zasoby naturalne i ich ograniczenie.

5.11. ODDZIAŁYWANIE NA DOBRĄ KULTURĘ I ZABYTKI

Ze względu na przyjęte wysokości zabudowy ustalenia planu nie dają możliwości powstania dominanty krajobrazowej. Przestrzenną dominantę będzie stanowić projektowana droga ekspresowa S-74 oraz tereny zabudowy produkcyjnej usługowej. Nowe tereny zainwestowania zlokalizowane będą w bliskim sąsiedztwie terenów już zabudowanych i stale poddawanych presji antropogenicznej - wsi Górno.

5.12. ODDZIAŁYWANIE TERENY CMENTARZY

Na obszarze objętym planem, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują cmentarze. W związku z powyższym nie przewiduje się niniejszego oddziaływania.

5.13. ODDZIAŁYWANIE NA DOBRĄ MATERIAŁNĄ

Ustalenia planu umożliwiają zaspokojenie bieżących potrzeb inwestycyjnych właścicieli nieruchomości znajdujących się na obszarze gminy Górno. Rozwój dóbr materialnych będzie następował w toku budowy obiektów i rozwoju inwestycyjnego omawianego obszaru.

5.14. PRZEKSZTAŁCENIE NATURALNEGO UKSZTAŁTOWANIA TERENU, WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA

Prace w kierunku posadowienia zabudowy czy budowy dróg, będą wiązać się z przemieszczeniem mas ziemnych w celu niwelacji terenu, przekształceniem wierzchniej warstwy gleby i zajęciem powierzchni ziemi. W wyniku realizacji funkcji mieszkaniowej i usługowej, na etapie inwestycyjnym należy spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru, prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur geologicznych, związane z wykonywanymi pracami ziemnymi oraz likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia nowych budynków oraz budowy dróg dojazdowych. Przewiduje się, że prace te nie będą mieć dużego zakresu. Wobec czego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania projektu planu na ukształtowanie terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu wiąże się z niekorzystnymi oddziaływaniami na ten element środowiska: zmianami ukształtowania powierzchni terenu będących skutkiem zmiany dotychczasowego użytkowania terenu. W przypadku rozwoju nowych funkcji oraz towarzyszącym mu rozwojem infrastruktury drogowej w wyniku przeprowadzenia prac należy prognozować m. in.:

- przekształcenie powierzchni ziemi, związane z pracami ziemnymi wykonywanymi w celu posadowienia budynków, poprowadzenia ciągów komunikacyjnych oraz uzbrojenia terenu – prace te będą ograniczone przestrzennie i czasowo;
- likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia nowych budynków oraz budowy dróg dojazdowych, likwidacji ulegną głównie zbiorowiska związane z terenami rolnymi.

Ustalenia dokumentu będą również wpływać na stan jakości gleb pośrednio, w wyniku związanym z nimi wzrostem ruchu kołowego na drogach, skutkiem czego będzie zwiększenie się ilości zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego emitowanych do środowiska. Może również dojść do przeniknięcia do gleby płynów eksploatacyjnych w wyniku awarii, maszyn i urządzeń obsługujących plac budowy.

5.15. WPROWADZANIE GAZÓW I PYŁÓW DO POWIETRZA, EMISJA HAŁASU, KLIMAT I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

EMISJA HAŁASU

Na obszarze opracowania źródłami emitującymi zanieczyszczenia do atmosfery są: piece węglowe, kotłownie węglowo – koksowe i komunikacja. Paleniska domowe i małe kotłownie emitują tlenki węgla, siarki i pyły. Uciążliwość tej emisji odczuwalna jest szczególnie w rejonach gęstej zabudowy w okresach grzewczych. Mała wysokość emitorów uniemożliwia rozproszenie zanieczyszczeń w atmosferze, powodując koncentrację zanieczyszczeń na małym obszarze.

Na etapie realizacji wszelkich inwestycji budowlanych istnieje prawdopodobieństwo wzrostu emisji zanieczyszczeń do atmosfery z pracującego sprzętu na placu budowy i środków transportu (spaliny, pył zawieszony). Jednak tego typu uciążliwości mają charakter przejściowy i nie przyczyniają się do trwałego pogorszenia, jakości powietrza atmosferycznego.

Emisja komunikacyjna stwarza zagrożenia w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego. Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły z metalami ciężkimi) pogarszają, jakość powietrza atmosferycznego.

Wzrost powierzchni zurbanizowanej spowoduje zwiększenie ruchu kołowego, związanego z obsługą nowych nieruchomości oraz zakładów przemysłowych, na części dróg znajdujących się na analizowanym obszarze. Wzrost ruchu komunikacyjnego może przełożyć się na obniżenie, jakości powietrza.

Planowana inwestycja w postaci drogi S-74 może przyczynić się do pogorszenia stanu powietrza atmosferycznego na terenach znajdujących się w jej sąsiedztwie. W odniesieniu do drogi S-74 toczyło się postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która miała określić szczegółowe rozwiązania w zakresie ochrony środowiska. Wspomniana decyzja została wydana w dniu 19.06.2017 r. przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Kielcach. Przebieg drogi ekspresowej zawarty w niniejszym projekcie planu wynika z materiałów udostępnionych przez GDDKiA w Kielcach.

Realizacja ww. drogi odbywać się będzie jednak na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 162 z późn. zm.).

Realizacja inwestycji związanej z lokalizacją przebiegu drogi S-74 przez obszar opracowania wiązać się będzie z powstaniem zagrożeń dla środowiska przyrodniczego. Transport drogowy jest jednym z głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, stanowiących zagrożenie dla środowiska

przyrodniczego, zdrowia, a nawet życia człowieka. Wskutek spalania paliw w silnikach pojazdów do powietrza trafiają: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, w tym wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne oraz cząstki stałe i metale ciężkie. Emisja zanieczyszczeń zwiększa ryzyko występowania poważnych schorzeń układu oddechowego i układu krążenia, zwłaszcza w skali lokalnej, wśród osób narażonych na zwiększoną ekspozycję na zanieczyszczenia komunikacyjne. Emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych ma również wpływ na zakwaszanie środowiska. Eksploatacja sieci transportowej powoduje zanieczyszczanie gleb znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie ruchliwych dróg. Zanieczyszczenia gazowe i pyłowe sprzyjają stopniowej degradacji gleb i szaty roślinnej w pasie ok. 500 m od drogi, a zdecydowanie szkodliwe oddziaływanie dotyczy pasa o szerokości do 150 m. Należy mieć na uwadze, że roślinność w pasie do 50 m od drogi może być tak silnie zanieczyszczona, że nie będzie się nadawać nawet dla celów wypasu zwierząt. W bliskich odległościach od tras komunikacyjnych istotny może być wpływ zanieczyszczeń pyłowych pokrywających roślinność warstwą izolującą, ograniczającą dopływ promieni słonecznych i zakłócającą proces fotosyntezy oraz inne funkcje metaboliczne. Szkodliwe oddziaływanie transportu na zwierzęta wynika zarówno z bezpośredniego oddziaływania zanieczyszczeń powietrza na ich organizmy, jak również pośrednio wskutek spożywania zanieczyszczonych roślin. Wśród innych aspektów należy tu wymienić hałas komunikacyjny, możliwość przecinania szlaków migracyjnych i fragmentacji siedlisk, jak również wypadki komunikacyjne z udziałem zwierząt.

Podsumowując, stwierdza się, że realizacja ustaleń zawartych w planie może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku działalności produkcyjnej. W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych, zmiany te nie spowodują znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

Na etapie realizacji ustaleń projektu planu przewiduje się wzrost emisji zanieczyszczeń związanych z pracami budowlanymi. W zakresie pylenia z odkrytych powierzchni gruntów zaleca się zraszanie powierzchni wodą. Bez szczegółowego harmonogramu prac oraz wykazu urządzeń pracujących przy budowie nie można wykonać analizy wpływu budowy na klimat akustyczny otoczenia. Z tego względu ograniczono się w niniejszej prognozie do zaleceń ogólnych:

- wszystkie prace budowlane należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej,
- należy zaplanować wszystkie operacje z użyciem ciężkiego sprzętu,
- należy zastosować sprzęt w dobrym stanie technicznym zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202 ze zm.),
- zaleca się ustalić szczegółowy harmonogram prac z użyciem ciężkiego sprzętu,
- należy przestrzegać zasady wyłączenia silników w czasie przerw w pracy,
- należy maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego.

Prace związane z budową mają jednak charakter czasowy, a ich czas jest relatywnie krótki. Po zakończeniu realizacji, planowane inwestycje powinny być monitorowane w zakresie emisji hałasu.

EMISJA HAŁASU – ZAKŁAD GÓRNICZY (POZA GRANICAMI OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM)

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) dopuszczalny poziom hałasu dla terenów zabudowy zagrodowej wynosi dla pory dziennej 55 dB, dla pory nocnej 45 dB, a dla zabudowy jednorodzinnej i związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży

(4.U.1.) 50 dB dla pory dziennej i 40 dB dla pory nocy. W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanej kopalni występują głównie tereny użytkowane rolniczo, lasy.

Źródłem hałasu będzie cały teren Kopalni „Józefka” z zakładami przeróbczymi tj. wydobywie, przeróbka kopaliny i towarzyszącym im transport. Zgodnie z dokumentacją sprawy nie uległy zmianie rodzaje i parametry źródeł hałasu przedstawione w decyzji Wójt Gminy Górnio o środowiskowych uwarunkowaniach z 2017 r.

W raporcie przeprowadzono analizy obliczeniowe dla sytuacji funkcjonowania zakładu górniczego:

- eksploatacja w poszerzanej na południe części złoża, przerób surowca na istniejącym stacjonarnym zakładzie przeróbczym, w dotychczasowej lokalizacji,
- eksploatacja w północnej części złoża (rejon poszerzenia wyrobiska), przerób surowca na istniejącym stacjonarnym zakładzie przeróbczym, w dotychczasowej lokalizacji,
- eksploatacja złoża w części środkowej, w miejscu likwidowanego stacjonarnego zakładu przeróbczego, przerób surowca na mobilnym zestawie krusząco-sortującym w wyrobisku,
- eksploatacja złoża w części zachodniej, przerób surowca na stacjonarnym zakładzie przeróbczym w nowej lokalizacji.

Źródło emisji stanowią: stacjonarny zakład przeróbczy (przesiewacze, kruszarki, przenośniki, urządzenia instalacji odpylania), koparki (w dzień pracować będą 2 koparki, w nocy 1 koparka), wiertnica do wiercenia otworów strzelniczych i spycharka (praca wiertnicy i spycharki zostanie ograniczona do pory dziennej), ładowarki do załadunku kruszyw na samochody – 2 szt., będą pracowały tylko w porze dziennej (w nocy nie będzie załadunku kruszyw na samochody ciężarowe), wozidła technologiczne (transport mas ziemnych i skalnych na zwałowiska tylko w porze dziennej, transport urobionej kopaliny na stacjonarny zakład przeróbczy w porze dziennej i nocnej), samochody ciężarowe wywożące produkty z zakładu do odbiorców (praca tylko w porze dziennej), maszyny wchodzące w skład mobilnego zakładu przeróbczego (kruszarka i przesiewacz, przenośniki).

Przyjęte do obliczeń max. moce akustyczne, poziom hałasu dla głównych źródeł hałasu wynoszą:

- c) stacjonarny zakład przeróbczy funkcjonujący obecnie i po przeniesieniu:
 - typu budynek (urządzenia znajdujące się w budynku lub obudowane): kruszarnia wstępna (podawacz wózkowy, ruszt rolkowy, kruszarka) - równoważny poziom dźwięku wewnątrz w odległości 1m od ścian oraz dachu dla obiektu 94,9 dB (dzień) i 95,5 dB (noc); sortownia wstępna (przesiewacz) równoważny poziom dźwięku wewnątrz w odległości 1m od ścian oraz dachu 99,9 dB (dzień) i 100,5 dB (noc); kruszarnia wtórna (kruszarka udarowa) - równoważny poziom dźwięku wewnątrz w odległości 1m od ścian oraz dachu dla obiektu 84,4 dB (dzień) i 85 dB (noc); sortownia wtórna I (przesiewacz) – równoważny poziom dźwięku wewnątrz w odległości 1m od ścian oraz dachu 104,4 dB (dzień) i 105 dB (noc); sortownia wtórna II (przesiewacz) - równoważny poziom dźwięku wewnątrz w odległości 1m od przegród budowlanych 89,9 dB (dzień) i 90,5 dB (noc). Izolacyjność akustyczna przegród budowlanych (ściany, dach) min. 20 dB. Kruszarnia wstępna i sortownia wstępna nie mają jednej ściany. Do analiz przyjęto, iż w/w urządzenia będą pracowały przez 7 godzin w czasie odniesienia 8 godzin dla pory dziennej i 1 godzinę w czasie odniesienia 1 godz. dla pory nocy,
 - punktowe: przesiewacz (sortownia boczna) o mocy akustycznej do 106 dB, przesiewacz (sortownia wstępna II) o mocy akustycznej do 110 dB, przesiewacz przy sortowni wstępnej o mocy akustycznej do 102 dB, instalacja do odpylania - 2 wentylatory wyciągowe o mocy akustycznej do 105 dB każdy,
 - liniowe: przenośniki taśmowe – moc akustyczna do 78 dB każdego,
- d) mobilny zestaw krusząco-sortujący pracujący w wyrobisku, w okresie gdy nie będzie pracował stacjonarny zakład przeróbczy (w trakcie jego przeniesienia): kruszarka o

mocy akustycznej do 110 dB, przesiewacz o mocy akustycznej do 110 dB, przenośniki taśmowe o mocy akustycznej do 75 dB każdy,

- 2 koparki o mocy akustycznej do 105 dB każda, wiertnica o mocy akustycznej do 110 dB, spycharka o mocy akustycznej do 106 dB, 2 ładowarki o mocy akustycznej do 105 dB każda, wozidła technologiczne o mocy akustycznej do 100 dB i o średniej ładowności 30 Mg, samochody ciężarowe do wywozu kruszywa z zakładu o średniej ładowności 25 Mg i mocy akustycznej do 100 dB.

Zgodnie z informacją przedstawioną w raporcie znajdująca się na wyposażeniu zakładu górniczego poza ww. urządzeniami trzecia kruszarka udarowa KDU120 nie będzie wykorzystywana na potrzeby planowanego przedsięwzięcia.

W ramach przedsięwzięcia Inwestor nie przewiduje zwiększenia rocznego wydobycia i przerobu kopaliny na zakładzie górniczym, pozostanie ono na poziomie ilości 700 000 Mg/rok (tj. do 3 000 Mg/dobę), a tym samym wzrostu ilości pojazdów ciężarowych na pobliskich drogach. Kopalnia pracować będzie w porze dziennej i nocnej w systemie 3-zmianowym. W porze nocnej działalność zakładu będzie ograniczona tj. w godz. 22.00-6.00 nie będą prowadzone prace na zwałowiskach, roboty strzałowe, wiertnicze, usuwanie i transport nadkładu, załadunek kruszyw na samochody i ich wywóz z zakładu.

Powyższe założenia znalazły odzwierciedlenie w warunkach postanowienia.

W obliczeniach nie uwzględniono transportu mas ziemnych na zwałowisko nadkładu, gdyż jak wskazano w raporcie z reguły transport taki odbywa się w przerwach pomiędzy transportem wydobytej kopaliny na zakład przeróbczy. Jak wskazano w raporcie powyższa kwestia była przedmiotem analizy na etapie postępowania ocenowego zakończonego wydaniem przez Wójta Gminy Górno decyzji z 2017 r., a przeprowadzone analizy wykazały, iż wywóz mas ziemnych i skalnych na zwałowisko wewnętrzne charakteryzuje się mniejszym oddziaływaniem niż transport urobku na zakład przeróbczy. Do obliczeń przyjęto pory dnia, w których nie są prowadzone roboty strzałowe. Jak wskazano w raporcie towarzyszące robotom strzałowym emisje związane z samą detonacją i sygnałami ostrzegawczymi syreny alarmowej (przed i po) są krótkotrwałe, a w trakcie tych operacji ruch na Kopalni ze względów bezpieczeństwa jest wstrzymywany (przebieg maszyn) czynności te w obliczeniach zostały pominięte. Za nieistotne oddziaływania uznano ponadto pojazdy osobowe pracowników i klientów.

Rozprzestrzenianie się hałasu ograniczone będzie skarpami otaczającymi wyrobisko ze wszystkich stron, zwałowiskami zewnętrznymi (tymczasowe oraz istniejący obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych) usytuowanymi po północnej stronie wyrobiska. Ponadto w analizach jako ekrany uwzględniono istniejące na zakładzie budynki i zasieki przy stożkach kruszyw w części południowej pomiędzy Polami A i B.

Przedstawione w raporcie analizy obliczeniowe nie wykazały ponadnormatywnego oddziaływania Kopalni Józefka, w trakcie prowadzenia eksploatacji złoża „Józefka” w poszerzonych granicach i jej przeróbki na poszczególnych etapach, na terenach chronionych akustycznie tj. przekroczenia wartości dopuszczalnych tj. 55 dB w porze dziennej i 45 dB w porze nocnej dla zabudowy zagrodowej oraz 50 dB w dzień i 40 dB w nocy dla zabudowy jednorodzinnej, czy też zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Przedmiotowe zamierzenie mając na uwadze jego zakres i charakter: poszerzenie eksploatacji w kierunku południowym (oddalając się od zabudowy mieszkaniowej), północnym (pomiędzy wyrobiskiem a zabudową chronioną akustycznie znajduje się obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych) i zejście z eksploatacją złoża w głąb oraz wyniki obliczeń, nie będzie się wiązało z istotnym pogorszeniem klimatu akustycznego na najbliższych terenach podlegających ochronie akustycznej.

PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Przy planowaniu nowych obiektów należy zachować od istniejących linii elektroenergetycznych:

- napowietrznej wysokiego napięcia 110 kV, odległość 20 m po obu stronach linii, tzn. zachować pas technologiczny o szerokości 40 m,
- napowietrznej średniego napięcia 20 kV, odległość 11 m po obu stronach linii, tzn. zachować pas technologiczny o szerokości 22 m,
- napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV, odległość 1,5 m po obu stronach linii, tzn. zachować pas technologiczny o szerokości 3 m,
- kablowej niskiego napięcia 0,4 kV, odległość 1 m po obu stronach linii, tzn. zachować pas technologiczny o szerokości 2 m.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposoby sprawdzania dotrzymania tych poziomów zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 grudnia 2019 r. (Dz. U. 2019 poz. 2448) w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zgodnie z rozporządzeniem częstotliwość sieci elektroenergetycznej wynosi 50 Hz. Wpływ promieniowania na ludzi będzie jednak znikomy lub nie będzie występował. Linie i stacje elektroenergetyczne⁴ są źródłami pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz. Rozkłady pól w otoczeniu linii elektroenergetycznych są zależne od konstrukcji linii, z której wynika usytuowanie znajdujących się pod napięciem i przewodzących prąd przewodów w przestrzeni. Pomiar kontrolny poziomów pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz wykonuje się, jeżeli mamy do czynienia ze stacjami elektroenergetycznymi lub napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV. W otoczeniu wewnątrzowych stacji elektroenergetycznych i podziemnych linii kablowych pomiarów pól elektrycznych nie wykonuje się.

Natężenia pól – elektrycznego i magnetycznego maleją szybko wraz ze wzrostem odległości od linii elektroenergetycznych. Rozkłady tych pól są zależne od konstrukcji linii i dlatego nie można podać uogólnionych wartości występowania pól o poziomach dopuszczalnych w zależności od odległości od linii elektroenergetycznej.

Na terenie gminy nie stwierdza się przekroczeń wartości określonej w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 19 grudnia 2019 r., poz. 2448), obowiązującym od 1 stycznia 2020 roku, zgodnie z którym obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, dla miejsc dostępnych dla ludności, wynosi 61 V/m (gęstość mocy 10 W/ m²). Zgodnie ze „Stanem środowiska w województwie świętokrzyskim. Raport 2020”, nie dokonano badań na terenie gminy Górnio, natomiast w gminach sąsiadujących, w 2018 r., , stwierdziły poziom promieniowania elektromagnetycznego mniejszy od 0,1 V/m (poniżej progu oznaczalności sondy pomiarowej). W związku z niskimi poziomami PEM nie występuje potrzeba podjęcia dodatkowych działań mających na celu zabezpieczenie środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

5.16. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera

⁴ Stefan Różycki „Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2011 – 2013 ...” Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu i Informacji o Środowisku, Warszawa 2014

rozstrzygnąć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru zmiany planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

5.17. ODDZIAŁYWANIE SKUMULOWANE

Oddziaływanie skumulowane przeanalizowano pod kątem oddziaływania tego samego zadania na różne elementy środowiska przyrodniczego jak i ustaleń projektu zmiany planu względem siebie.

Ustalenia dokumentu będą miały także pewien wpływ na środowisko poza obszarem opracowania. Wprowadzenie nowej funkcji o charakterze mieszkaniowym i usługowym spowoduje zwiększenie natężenia ruchu kołowego, co będzie skutkowało zwiększeniem emisji spalin wzdłuż tras dojazdowych do obszaru. Na tereny przyległe będzie ponadto oddziaływać emisja z zastosowanych systemów grzewczych, nie będą to jednak oddziaływania znaczącej intensywności.

Skumulowane oddziaływanie może wywołać budowa drogi S74, wraz z lokalizacją terenów produkcyjno-usługowych, co może przełożyć się na wzrost uciążliwości akustycznej, przekształcenie krajobrazu, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i ograniczenie poziomu infiltracji, a także ograniczenie bytowania i migracji zwierząt oraz wzrost niskiej emisji.

Poziom oddziaływania skumulowanego może być w sposób znaczny uzależniony od produkcji i usług, które wystąpią po zainwestowaniu na ww. terenach. Jednakowoż charakter ogólny planu miejscowego, nie przewiduje szczegółowo rodzaju usług i przemysłu, który wystąpi na ww. terenach. Co więcej, nadmienia się, iż projekt planu miejscowego przewiduje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Ponadto oddziaływania wywołane przez drogę S-74 (powstającą niezależnie od ustaleń planu) i tereny produkcyjno-usługowe, częściowo wyznaczone w planie dotychczas obowiązującym mogą być ograniczane poprzez obsadzanie terenów zielenią izolacyjną (która daje efekt psychologiczny), zastosowanie urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu, odpowiednie usytuowanie urządzeń uciążliwych akustycznie w możliwie jak największej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej oraz wprowadzanie do przemysłu motoryzacyjnego wielu proekologicznych rozwiązań. Nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji określonych w projekcie planu form zagospodarowania doszło do znaczącego oddziaływania na środowisko.

5.18. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWarii

Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię” rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie” (§ 3 pkt. 24 ustawy). Ustalenia projektu planu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

6. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH

ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Niniejszy rozdział ma na celu przedstawienie działań, które zapobiegą negatywnym wpływom jakie mogą powstać w czasie realizacji zadań określonych w projekcie zmiany planu. Zadania podzielono na kategorie, ponieważ wiele z nich ma podobny wpływ, czy też ich realizacja powoduje podobne działania uboczne:

I. Działania w zakresie montażu systemów fotowoltaicznych

II. Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

III. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną

IV. Budowa obiektów budowlanych, czyli wszystkiego co zostanie zbudowane lub jest wynikiem robót budowlanych pod kątem nie pogorszenia jakości życia mieszkańców (uciążliwości związane z pracami budowlanymi).

I. Montaż ogniw fotowoltaicznych

Zaleca się:

- zastosowanie paneli fotowoltaicznych o powłoce antyrefleksowej, jednocześnie zapobiegającej zjawisku olśnienia odbiciowego i zwiększającej sprawność pochłaniania światła słonecznego;
- zastosowanie białych granic paneli fotowoltaicznych oraz białych pasków podziału mających na celu eliminację zjawiska imitacji tafli wody;
- brak zastosowania systemu nadążnego dla paneli fotowoltaicznych;
- poddawanie systematycznym przeglądom wszystkich elementów inwestycji.

Działania w zakresie minimalizacji wpływu na środowisko w przypadku montażu na gruncie:

- zastosowanie ogrodzenia ażurowego umożliwiającego przemieszczanie się herpetofauny i małych zwierząt w obrębie przedsięwzięcia - jeśli panele montowane są na gruncie,
- stosowanie wody destylowanej do mycia paneli, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych;
- koszenie traw pomiędzy panelami, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych ograniczających porost traw.

II. Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

W celu zminimalizowania strat wśród ptaków i nietoperzy wszystkie linie energetyczne winny spełniać następujące wymogi:

- Przeprowadzenie badań przygotowawczych w celu ustalenia alternatywnych lokalizacji linii: o przebiegu wędrówek ptaków przez dane miejscowości lub regiony często decyduje topografia, linie brzegowe, itp. Wykonanie tych badań przed przystąpieniem do planowania jakichkolwiek nowych linii energetycznych jest niezbędne. Badania te muszą też obejmować wędrówki ptaków zarówno w dzień, jak i w nocy, a także uwzględniać inne zjawiska sezonowe.
- Tam, gdzie to możliwe, kable należy położyć pod ziemią.
- „Ukrywanie“ linii energetycznych: linie napowietrzne powinny zostać poprowadzone tak nisko, jak tylko pozwalają na to przepisy, za budynkami lub rzędami drzew, bądź też u stóp wzgórz i łańcuchów górskich.
- Wszędzie tam, gdzie to możliwe, infrastruktura powinna być skomasowana, tj. linie energetyczne należałoby poprowadzić wzdłuż dróg i linii kolejowych, aby uniknąć przecinania dużych, otwartych przestrzeni.
- Konstrukcje powinny zajmować jak najmniej przestrzeni w kierunku pionowym: przewody należałoby podwieszać na jednym poziomie, bez przewodu neutralnego nad przewodami fazowymi.

- Należy montować dobrze widoczne, czarno-białe oznakowania na przewodach stwarzających duże zagrożenie zderzeniem, w szczególności na przewodach neutralnych linii wysokiego napięcia.
- W fazie planowania nowych linii energetycznych należy posługiwać się szczegółowymi informacjami zebranymi przez ornitologów. Dobra współpraca i dialog pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a organizacjami ochrony przyrody są kluczowe do osiągnięcia optymalnych rozwiązań, co leży także w interesie publicznym.
- Przy budowie nowych linii energetycznych należy wybierać takie rozwiązania projektowe, które nie wymagają stosowania systemów ostrzegawczych ani osłon ochronnych. Trwałość tych elementów nie odpowiada przeciętnemu czasowi eksploatacji linii energetycznych, który wynosi 50 lat.

III. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną

Zakazy wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów obowiązują przez cały rok, dlatego też właściciel terenu przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem drzew i krzewów – niezależnie od terminu ich wykonywania - powinien ustalić, czy znajdują się tam gatunki objęte ochroną. W przypadku wątpliwości można skorzystać z pomocy np. botanika czy zoologa lub innej osoby, która potrafi zweryfikować stan faktyczny.

W stosunku do zwierząt chronionych obowiązują zakazy m.in.:

- niszczenia siedlisk i ostoi, które są ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd oraz innych schronień,
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia (w przypadku większości ssaków, rzadkich gatunków ptaków i innych wybranych gatunków),
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących (w przypadku większości ptaków).

Wykaz gatunków chronionych jak również zakazy z zakresu ochrony gatunkowej, określają rozporządzenia Ministra Środowiska z:

- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Okres lęgowy ptaków

Termin między 1 marca a 15 października funkcjonuje w przestrzeni publicznej jako okres lęgowy ptaków i rzeczywiście dla większości gatunków okres lęgowy się w nim zawiera, jednak dla poszczególnych gatunków ptaków przypada on w różnych okresach, np.:

- bielików trwa od stycznia do lipca,
- wróbli – od lutego/marca do sierpnia,
- jerzyków – od maja do sierpnia.

Ponadto, w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych.

Ogólne odstępstwo od zakazu usuwania gniazd

Od zakazu usuwania gniazd ptasich rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadza od 16 października do końca lutego odstępstwo jedynie w przypadku

usuwania gniazd z budynków lub terenów zieleni i tylko wtedy, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne.

Tereny zieleni to obszary urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne. Są to w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Sposób postępowania w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych

Jeżeli usunięcie drzewa lub krzewu nie spowoduje naruszenia zakazów wobec gatunków chronionych, mogą one być usunięte także w okresie lęgowym większości gatunków ptaków, tj. od 1 marca do 15 października.

Natomiast jeżeli wykonanie prac związanych z wycinką drzew lub krzewów może naruszyć te zakazy, należy:

- jeśli to możliwe odstąpić od tych prac i zachować poszczególne zadrzewienia będące siedliskiem gatunku, lub
- zrezygnować z wycinki w okresie, którego dotyczy zakaz (np. w przypadku zakazu płoszenia ptaków w miejscach rozrodu lub wychowu młodych - w ich okresie lęgowym, w przypadku usuwania gniazd z terenów zieleni gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne - w okresie od 16 października do końca lutego) – uwaga: zdecydowana większość zakazów, w tym zakaz niszczenia siedlisk i ostoi, które są obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, a także niszczenia gniazd (o ile nie ma zastosowania ww. wyjątek)są ważne cały rok, lub
- uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwo od zakazów.

Jednocześnie należy pamiętać, że usuwanie znacznej ilości drzew i krzewów w okresie wiosenno-letnim najprawdopodobniej będzie się wiązać z naruszeniem zakazów w stosunku do gatunków ptaków: zakazu niszczenia schronień oraz zakazu umyślnego płoszenia lub niepokojenia w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych. Wynika to z powszechnej obecności ptaków w koronach drzew i w krzewach. Należy mieć także na uwadze, że w przypadku drzewa w pełnym ulistnieniu, stwierdzenie na nim gniazd ptasich może być utrudnione. Z powyższych względów zaleca się przeprowadzanie wycinki drzew i krzewów w okresie jesienno-zimowym.

W celu uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku, należy zwrócić się odpowiednio do regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w zależności od reżimu ochronnego gatunku i rodzaju planowanych czynności). Podział kompetencji pomiędzy tymi instytucjami określa art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody. Kompetencje w obszarach parków narodowych należą do Ministra Środowiska.

Konsekwencje karne

Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych jest wykroczeniem (art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody) i podlega karze aresztu albo grzywny. Dodatkowo, jeśli zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym będzie znacznych rozmiarów lub też szkoda w gatunkach chronionych będzie istotna, zastosowanie mogą mieć przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (art. 181).

W przypadku podejrzenia naruszenia przepisów z zakresu ochrony gatunkowej incydent taki należy zgłosić do organów ścigania – na Policję, gdyż orzekanie w takich sprawach następuje z reguły na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, gdzie do prowadzenia czynności wyjaśniających uprawniona jest przede wszystkim Policja.

IV. Roboty budowlane

W zakresie minimalizacji emisji zanieczyszczeń na etapie budowy wymienia się szczególnie prawidłową organizację robót – drogi techniczne należy regularnie czyścić i zabezpieczyć przed pyleniem, zapewnić transport materiałów budowlanych z użyciem środków zabezpieczających przez pyleniem (przykrycia skrzyń samochodów), zapewnić użycie właściwej technologii, polegającej na stosowaniu w maksymalnym stopniu gotowych mieszanek, wytwarzanych poza placem budowy. W czasie realizacji wystąpią też uciążliwości w zakresie hałasu. Prace budowlane należy w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Na tych terenach unikać jednoczesnej pracy urządzeń emitujących hałas o dużym natężeniu. Ograniczyć jałową pracę silników pojazdów i maszyn budowlanych w trakcie realizacji inwestycji. W zakresie wibracji należy w pobliżu obiektów wrażliwych na drgania (budynków) ograniczyć do niezbędnego minimum pracę sprzętu wibracyjnego oraz innego sprzętu ciężkiego (np. walce wibracyjne, ubijaki, młoty pneumatyczne, kafary i in.). W celu zabezpieczenia terenów podlegających ochronie akustycznej należy zaprojektować posadowienie ekranów akustycznych, dzięki czemu zostaną dotrzymane standardy jakości środowiska w zakresie oddziaływania hałasu. Do najważniejszych sposobów ochrony przed hałasem zaliczany jest jego monitoring. W kwestii zwiększenia zapylenia i zanieczyszczenia powietrza należy ograniczać nadmierne pylenie poprzez zraszanie dróg w trakcie prowadzenia prac oraz w miarę możliwości ograniczanie robót ziemnych w czasie silnych wiatrów. Należy przestrzegać też zasad uszczelniania terenu, zabezpieczających przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych.

Niezależnie od ustaleń projektu zmiany planu, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Należy założyć również, że działalność związana z planowanymi inwestycjami będzie prowadzona przy użyciu najlepszych dostępnych technologii i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska.

Realizacja ustaleń zmiany planu wymaga uwzględnienia warunków ochrony środowiska poprzez zastosowanie rozwiązań zapobiegających i minimalizujących negatywne oddziaływanie. Ustanowienie tych rozwiązań ma na celu ograniczenie antropopresji na elementy środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania, a także podnieść jakość standardu warunków życia mieszkańców.

7. ROZWIĄZANIA INNE NIŻ W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE, ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko (co było przedmiotem analizy i oceny w poprzednich rozdziałach), nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

W zakresie kształtowania zieleni wskazuje się na konieczność przestrzegania przepisów z zakresu ochrony przyrody oraz stosowania dobrych praktyk:

- z uwagi na awifaunę – wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego);
- pozostawianie drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach;
- teren grodzonych przedsiębiorstw należałoby grodzić w sposób umożliwiający przemieszczanie się drobnych zwierząt tj. z niewielki otworem – „światłem” pod siatką,
- ze względu na możliwość występowania dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową stosuje się zapis art. 52 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13)

Ustalenia projektowanego dokumentu godzą interesy wszystkich zainteresowanych stron, są optymalnymi rozwiązaniami zgodnymi z zasadami ekorozwoju i z uwzględnieniem ochrony środowiska.

8. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu planu pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ład przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska lub indywidualnych zamówień, w przypadku, gdy odnoszą się one do obszaru objętego zmianą planu; Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W zakresie działań, które realizować może samodzielnie Urząd Gminy Górno wskazuje się wielkopowierzchniowy monitoring wybranych elementów środowiska przyrodniczego poprzez fotointerpretację zdjęć lotniczych wykonywany, co 10 – 15 lat oraz badania ankietowe mieszkańców z zadowolenia z życia w mieście i gminie wykonywane co 5 lat. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję burmistrza, czyli nie rzadziej niż co 5 lat.

9. INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru zmiany planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

10. SPIS RYSUNKÓW, FOTOGRAFII I TABEL

Spis rysunków:

Rysunek 1. Lokalizacja terenu objętego planem [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]	7
Rysunek 2. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno obejmujący obszar objęty projektem planu	10
Rysunek 3. Tereny objęte projektem planu na tle przebiegu granic form ochrony przyrody. Granice planu pogrubiono kolorem czerwonym. [źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska].....	11
Rysunek 4. Obszar Natura 2000 Dolina Warkocza oraz strefy A, B i C Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w granicach projektu planu [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]	12
Rysunek 5. Przebieg głównych korytarzy ekologicznych względem gminy Górno i obrębu Górno (kolorem czerwonym) [źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska]	14
Rysunek 6. Obszar objęty zmianą planu na tle podziału fizyczno-geograficznego Polski [źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytut Geologicznego].....	19
Rysunek 7. Złoże "Józefka" położone poza granicami projektu planu	20
Rysunek 8. Obręb Górno na tle granic JCWPd 101 w podziale na 172 jednostki (2009 r.) [źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna]	23
Rysunek 9. Obręb Górno na tle granic i zasięgu jednolitych części wód. Tereny objęte projektem zmiany planu oznaczono kolorem czerwonym [źródło: Wody Polskie]	25
Rysunek 10. Klasyfikacja pokrycia terenu [źródło: Polska Agencja Kosmiczna].....	28
Rysunek 11 Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej w północno-wschodniej części obrębu Górno w obowiązującym planie miejscowym z 2011 roku.	43
Rysunek 12 Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowo-produkcyjnej w północno-wschodniej części obrębu Górno w projektowanym planie miejscowym.	43
Rysunek 13 Dokumentacja projektowanej budowy drogi ekspresowej nr 74 na odcinku gminy Górno [GDDKiA]	66
Rysunek 14 Dokumentacja projektowanej budowy drogi ekspresowej nr 74 na odcinku gminy Górno [GDDKiA].	66
Rysunek 15. Dokumentacja projektowanej budowy drogi ekspresowej nr 74 na odcinku gminy Górno [GDDKiA]	69
Rysunek 16. Przybliżony przebieg projektowanego korytarza wodnego na rzece Warkocz w granicach projektowanego planu miejscowego dla obrębu Górno.	70
Rysunek 17. Nowe tereny budowlane względem obowiązującego planu miejscowego, wyznaczone w oparciu o obowiązujące studium, znajdujące się w granicach korytarza wodnego na rzece Warkocz w granicach projektowanego planu miejscowego dla obrębu Górno.....	71

Rysunek 18. Przybliżony przebieg projektowanego korytarza wodnego na rzece Kakonianka w granicach projektowanego planu miejscowego dla obrębu Górno.	71
Rysunek 19 Strefy zagrożenia od kopalni „Józefka”.	77
Rysunek 20 Siedliska (czerwone szraf) w relacji do terenu górniczego, na którym prognozowany jest lej depresji.	91

Spis tabel:

Tabela 1. Klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w roku 2021.....	29
Tabela 2. Syntetyczne i uproszczone przewidywane oddziaływanie ustaleń zmiany planu na poszczególne geokomponenty.....	34
Tabela 3 Analiza części graficznej projektu planu na potrzeby odstępstwa zawartego w §5 ust. 2 pkt. 5 i ust. 4 pkt 5 Uchwały Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.....	46
Tabela 4 Analiza części tekstowej projektu planu na potrzeby odstępstwa zawartego w §5 ust. 2 pkt. 5 i ust. 4 pkt 5 Uchwały Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.....	49

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wstęp

Rozdział 1.1.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się obowiązkowo, co wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Rozdział 1.2.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się dla dokumentu strategicznego jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy. W prognozie brany jest pod uwagę każdy element środowiska przyrodniczego, również zdrowie ludzi. Choć plan ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców, uatrakcyjnienie gminy, stworzenie lepszych warunków do życia gospodarczego, to może ono powodować negatywne oddziaływanie na środowisko. Prognoza ma też na celu sprawdzenie czy projekt planu prawidłowo uwzględnia zagrożenia związane z powodziami i bezpieczeństwem ludzi.

Rozdział 1.3.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się zgodnie z wytycznymi. Podstawą sporządzenia niniejszej prognozy są informacje o stanie środowiska przyrodniczego oraz dane środowiskowe zasięgnięte z wielu urzędów m. in. z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach.

2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Rozdział 2.1

Obszar objęty zmianą planu obejmuje sołectwo Górno w gminie Górno.

Rozdział 2.2.

Ustalenia projektu uchwały przewidują na terenie objętym planem tereny o różnym przeznaczeniu:

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

RZM – tereny zabudowy zagrodowej;

RZP – tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;

U – tereny usług;

US – tereny usług sportu i rekreacji;

U-P – tereny usług lub produkcji;
RN – tereny rolnictwa z zakazem zabudowy;
L – tereny lasów;
ZN – tereny zieleni naturalnej;
ZP – tereny zieleni urządzonej;
RN-L – tereny rolnictwa z zakazem zabudowy lub lasu;
KDS – tereny drogi ekspresowej;
KDG – tereny drogi głównej;
KDZ – tereny drogi zbiorczej;
KDL – tereny drogi lokalnej;
KDD – tereny drogi dojazdowej;
KR – tereny komunikacji drogowej wewnętrznej;
KP – tereny ciągów pieszko-rowerowych;
IW – tereny wodociągów;
IT – tereny telekomunikacji;

Rozdział 2.3.

Projekt planu powiązany jest z innymi dokumentami jak Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (z 2014 r.) i obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno.

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

Rozdział 3.1.

Obszar objęty planem położony jest w zasięgu form ochrony przyrody wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13)

Rozdział 3.2.

Obszar objęty projektem planu obejmuje głównie tereny rolnicze i teren wsi Górno położone w bliskości miasta Kielce. Dolina Warkocza została objęta ochroną w postaci ustanowienia Obszaru Natura 2000. Cały obszar sołectwa leży w zasięgu Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Rozdział 3.3.

Na terenie objętym projektem zmiany występują złoża surowców naturalnych.

Rozdział 3.4.

Teren objęty projektem planu pod względem hydrograficznym położony jest w dorzeczu Wisły i jej lewobrzeżnych dopływów. Teren objęty projektem zmiany planu znajduje się w zasięgu - PLRW200062164469 Warkocz i RW20006216433 „Czarna Nida do Stokowej”.

JCW Pd 101- celem środowiskowym w zakresie stanu chemicznego jest uzyskanie dobrego stanu, natomiast w zakresie stanu ilościowego jest jego ochrona przed dalszym pogorszeniem.

Rozdział 3.5.

Gleby obszaru objętego projektem planu to głównie grunty klas V i VI (ponad 60%).

Rozdział 3.6.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że na obszarze strefy świętokrzyskiej, do której należy gmina Górno stwierdzono przekroczenia pyłów i benzo(a)pirenu oraz stwierdzono, że przekroczono poziom celu długoterminowego ozonu.

Rozdział 3.7.

Na terenie objętym projektem dokumentu występują obiekty małej architektury sakralnej oraz stanowiska archeologiczne.

Rozdział 3.8.

Głównymi problemami i zagrożeniami stanu środowiska są presja urbanizacyjna, zmiany w sposobie użytkowania i gospodarowania terenów rolniczych, wzrost ruchu drogowego oraz zanieczyszczenie powietrza.

Rozdział 3.9.

Zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z treścią planu miejscowego i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne zagospodarowanie. Z tego punktu widzenia, teren ten zostanie poddany szczegółowej analizie warunków zagospodarowania.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Projekt planu powinien realizować cele, które zostały ustanowione w dokumentach wyższego rzędu tj. krajowych, międzynarodowych i wspólnotowych. W rozdziale tym przedstawiono zapisy dokumentów, do których odwołuje się projektowany dokument.

5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Cały rozdział poświęcony jest analizie oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu na geokomponenty, w szczególności: na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, na integralność obszarów Natura 2000, na rośliny i zwierzęta, na ludzi, na ukształtowanie terenu, na wody powierzchniowe i podziemne, na powietrze, krajobraz i zabytki.

Rozdział 5.1.

W rozdziale przywołuje się wszelkie normy prawne dotyczące form ochrony przyrody. Analizie podlega zagadnienie czy projekt planu respektuje zapisy prawne.

Rozdział 5.2.

Biorąc pod uwagę obrane przeznaczenie terenu w planie nie przewiduje się wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania między nimi.

Rozdział 5.3.

Nie stwierdzono kolizji kierunków projektu planu z ważnymi ostojami zwierząt i roślin.

Rozdział 5.4

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Uciążliwości chwilowe mogą pojawić się na czas trwania realizacji. Projekt planu nie przewiduje tworzenia dominant w krajobrazie. Przeobrażenia jakim ma ulec krajobraz jest kontynuacją obecnego sposobu zagospodarowania. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu na krajobraz i wartości kulturowe.

Rozdział 5.5

Realizacja założeń projektu planu będą wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi na podstawie obowiązujących koncesji.

Rozdział 5.6.

W rozdziale przeanalizowano, czy ustalenia projektu planu w dostatecznym stopniu chronią środowisko wodno-gruntowe. Stosowanie się do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi. Analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania.

Rozdział 5.7.

W rozdziale przedstawiono zagrożenia jakie wynikają z realizacji ustaleń projektu planu na higienę powietrza.

Rozdział 5.8.

Brak oddziaływania skumulowanego ustaleń projektu planu z planowanymi bądź istniejącymi inwestycjami na terenie planu oraz w jego sąsiedztwie.

Rozdział 5.9.

Ustalenia projektu zmiany planu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Na etapie sporządzania projektu planu wprowadzono szereg zmian mających na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz aktualizację aktów prawnych obowiązujących na terenie objętym projektem planu. Wszystkie ustalenia projektu planu mają na celu minimalizację negatywnych oddziaływań ustaleń projektu, które mogą powstać na skutek ich realizacji.

Niezależnie od jego ustaleń, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Należy założyć również, że działalność związana z planowanymi inwestycjami będzie prowadzona przy użyciu najlepszych dostępnych technologii, przy użyciu instalacji i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska. Technologie te powinny funkcjonować na wysokim poziomie ograniczania ewentualnych zagrożeń.

7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak negatywnego wpływu środowisko przyrodnicze nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu planu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji planu, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję wójta, czyli nie rzadziej niż co 5 lat.

9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu na środowisko

Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

10. Spis rysunków, fotografii i tabel

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Streszczenie jest obowiązkiem ustawowym, a sporządza się go, by zapewnić szersze udostępnienie prognozy. Streszczenie powinno zawierać nie branżowe i niespecjalistyczne słownictwo oraz najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach/częściach prognozy.